

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi 2 × dziennie

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Tadeusz Kraszewski, gospodarczego i giełdowego Stanisław Czapiewski, za inne działy odpowiada Zdzisław Antoniewicz, wszyscy w Poznaniu.

Wydawnictwo: Drukarnia Polska Spółka Akcyjna
w Poznaniu, św. Marcin 70

Nr. 333 Wydanie P

Poznań, środa dnia 22 lipca 1936

Rok 31

Poznań, 21 lipca.

Najazdy żydowskie na Śląsk

Na Śląsku zamieszkiwało zawsze nieco więcej Żydów, aniżeli w innych dzielnicach zachodniej Polski. Ciągnęła ich tu, za czasów zaborczych, bliskość trzech granic, niemieckiej, austriackiej i rosyjskiej, oraz przemysłowy charakter kraju, co dawało nadzieję łatwego i szybkiego bogacenia się. Jakiego rodzaju była znaczna część interesów żydowskich, o tem nie trzeba wspominać. Przemysł oraz handel żywym towarem, którego centrala znajdowała się w Mysłowicach, stały się źródłem bogactwa wielu rodzin żydowskich, zarówno na Śląsku, jak i w Zagłębiu Dąbrowskiem.

Niemniej jednak, przed powrotem Śląska do Polski, stan liczebny żydostwa na Śląsku był o wiele mniejszy, niż obecnie. Śląsk bowiem za czasów polskich przeżył dwa najazdy żydowskie.

Pierwszy najazd rozpoczął się po przyłączeniu Śląska do Polski, kiedy Żydzi z sąsiedniego Sosnowca i Będzina, wzbogaceni na wojnie i inflacji, poczęli wykupywać w śląskich miastach i miasteczkach domy, przedsiębiorstwa przemysłowe, sklepy itp. Za nimi poszli Żydzi z dalszych okolic Polski, zakładając szereg firm, przedstawicielstw itp. Wzięli w swe ręce handel owocami, mąką, rzucili się do pośrednictwa w handlu węglem i żelazem, wykupili kawiarnie, sklepy z wyrobami tekstylnymi, gotowymi ubraniami, konfekcją itd. Nawet handel pieniądzem częściowo dostał się w ich ręce.

Rezultat cyfrowy tego pierwszego najazdu żydowskiego jest taki, że w 1926 roku w Katowicach Żydzi stanowili już około trzy procent mieszkańców, zaś w grudniu 1931 r. (czyli w dniu ostatniego spisu ludności na Śląsku) aż 4 i pół procent.

Potem nastąpił drugi najazd żydowski, który liczbę Żydów znacznie powiększył, a to, według przewidywanych obliczeń — bo ścisłych danych nie mamy — przynajmniej o 50 procent. Sprawcami drugiego najazdu są Żydzi niemieccy, którzy emigrowali po przewrocie hitlerowskim, i poczęli tu masowo osiadać ze względu na bliskość granicy niemieckiej oraz łatwość komunikacji z „Reichem“ za pośrednictwem kart cyrkulacyjnych. Dodać przytem trzeba, że postanowienia konwencji genewskiej dały im możliwość pewnej swobody oraz ochrony nawet w razie jakiejś niemiłej przygody podczas pobytu czasowego w Niemczech, na terenach objętych tą konwencją.

Żydzi niemieccy, w znacznej większości zamożni, znowu rzucili się do lokowania posiadanych pieniędzy na Śląsku, wykupując domy i przedsiębiorstwa. Dość powiedzieć, że przy głównej ulicy Katowic znaczna część domów i składów znajduje się w ręku żydowskim. A należy pamiętać, że niektórzy Żydzi, posiadający na Ślą-

Walka o władzę w Hiszpanji

Pogłoski o aresztowaniu prezydenta Azany — Zacięte zmagania toczą się w całym kraju — Specjalnie krwawe walki w Vigo, Sewilli i Barcelonie — Gen. San Jurjo zginął w katastrofie

Paryż. (Tel. wł.). Donoszą z Lizbony, że radiostacja w Sewilli ogłosiła późnym wieczorem w poniedziałek odezwę do ludności, aby wyteżyła siły i współdziałała w akcji przeciw komunistom. Równocześnie komunikat stwierdzał, że załoga krążownika „Don Jaime“, stojącego w porcie Vigo przeszła na stronę powstańców.

Według innych doniesień w ostatnich dwóch dniach w Vigo i Madrycie doszło do bardzo krwawych starć ulicznych, podczas których po obu stronach padło wielu zabitych.

Dalsze wiadomości z Lizbony donoszą, że pogłoski o aresztowaniu prez. Azany przez powstańców nie zostały dotąd potwierdzone. Energicznie protestuje to przedewszystkiem komunikat rządu madryckiego, który ponadto głosi, iż rząd nadal jest panem położenia. W stolicy władze wydały zakaz wychodzenia z domu po godz. 20.

Paryż. (Tel. wł.). Havas dowiadyje się z nadgranicz hiszpańsko-francuskiej, że w ciągu dnia wczoraj-

szego położenie w całej Hiszpanji uległo zasadniczej zmianie i że znaczna część kraju zdaje się przechylać na stronę ruchu powstańców.

Rząd nadal czyni wysiłki opanowania rewolucji. Jego okręty wysadziły wojsko w Tangene.

Z Lizbony donoszą o zmiennych kolejach walk powstańców. W chwili obecnej jednak mają powstańcy, którzy podobno ogłosili mobilizację wszystkich zdolnych do służby wojskowej mężczyzn z zajętych obszarów.

Paryż. (Tel. wł.). Havas donosi z Bajonny, że od poniedziałku została zupełnie zamknięta granica hiszpańsko-francuska w pobliżu Bidassoa oraz w okolicy Hendaye i Belrobi. Po stronie hiszpańskiej straż pełnią jeszcze członkowie gwardji ludowej i żandarmerja oraz milicja „frontu ludowego“.

Miasta Pampeluna i Nawarra znajdują się, jak donoszą, dalej w rękach powstańców. W niedzielę wieczorem w obu tych miastach odbywała się wiel-

ka uroczystość ludowa. Gdy rozeszła się wieść o powstaniu, wszystko przeszło do szeregów przeciwrządowych. Około 8000 ludzi uzbrojonych połączyło się z 4000 żołnierzami wojsk regularnych i ruszono pod wodzą generała Molle i pułk. Ruda w kierunku stolicy kraju, by połączyć się z innymi oddziałami powstańcami.

Paryż. (Tel. wł.). Walki powstańców z oddziałami rządowymi i milicją toczą się w Sewilli i w okolicy. Miasto w ciągu poniedziałku i nocy na wtorek kilkakrotnie przechodziło z rąk do rąk.

Lizbona (PAT) Samolot, którym generał San Jurjo zamierzał odlecieć do Hiszpanji, skapotał w chwili wystartowania, przyczem nastąpił wybuch zbiornika z benzyną. Z pod szczątków samolotu wydobyto zwęglone zwłoki gen. San Jurjo i pilota.

Paryż. (Tel. wł.). Jak donosi Havas po śmierci gen. San Jurjo, na czele powstańców stanął gen. Franco. Do jego sztabu należą poza tem generałowie garnizonów w Maroku hiszpańskim i w południowej Hiszpanji, m. i. gen. Molle. Poza tem z ruchem powstańczym sympatyzuje również gen. Godes, który dotąd bezskutecznie usiłował opanować Barcelonę.

Walka z komunizmem

London. (Tel. wł.). Jak podaje prasa angielska, gen. Franco zapewnił przedstawicieli prasy zagranicznej, iż celem walki powstańców z obecnym rządem jest tylko wyzwolenie narodu hiszpańskiego z pod jarzma czerwonych barbarzyńców.

Reuter podaje z Ceuty, że gen. Franco objął dowództwo nad całą akcją z własnej inicjatywy. Powstanie hiszpańskie ma uchronić resztę zachodniej Europy od najazdu bolszewickiego i skomunizowania tej części starego ładu.

London. (ATE). Z Gibraltaru donoszą:

Powstańcy hiszpańscy, którzy opanowali szereg miast południowych, posiadają dość znaczne siły lotnicze. W związku z tem ich dowództwo zagroziło zbombardowaniem Madrytu. Samoloty powstańcze zrzucały na stolicę proklamacje, domagające się ustąpienia gabinetu i wywieszenia białych

(Ciąg dalszy na str. 4-ej)

OBCENA SYTUACJA W HISZPANJI. TERENY ZACIENIOWANE SĄ W POSIADANIU POWSTAŃCÓW.

W jutrzejszym wydaniu głównem:
KIM I JAKIM BYŁ TALLEYRAND?
przez dr. Stanisława Strońskiego

sku przedsiębiorstwa, mieszkają w Zagłębiu Dąbrowskiem i dojeżdżają na Śląsk, wypełniając jego dzień powszedni swojemi sprawami.

Naturalnie oba te najazdy wywarły wpływ na wygląd śląskich miast i miasteczek. Wszędzie spotkać można hałciarzy: na dworcach, targach, ulicach. Są żydowskie jadalnie, owo-carnie, kramy, stragany, napisy hebrajskie itp. Do wolnych zawodów również przeniknęli Żydzi. Bardzo wielu jest na Śląsku żydowskich lekarzy oraz pewna ilość adwokatów.

Ten stan rzeczy musiał wywołać

reakcję. Objawiła się ona w sposób gwałtowny wśród młodzieży robotniczej, do której przeniknęło uświadczenie o szkodliwości żydowskiej ofensywy na Śląsku. Niestety, niema na Śląsku dostatecznego zrozumienia dla akcji antyżydowskiej w administracji przemysłu śląskiego, która współpracuje z Żydami, umożliwiając im dostąpienie egzystencję w charakterze dostawców itp. „Wspólnota Interesów“ naprzykład, mając zamiar przeprowadzić roboty budowlane, zaprosiła do przetargu szereg firm polskich, ale roboty oddała firmie żydowsko-nie-

mieckiej. Ugrupowania polityczne na Śląsku, zarówno opozycyjne jak i „sanacyjne“, nie prowadzą akcji antyżydowskiej.

Stronnictwo Narodowe natomiast, głównie w związku z akcją antyżydowską, zostało na Śląsku rozwiązane.

Niemniej zapoczątkowana przez nie akcja trwa, bo nie można rozwiać... idei. A idea ta obejmuje coraz szersze koła ludu śląskiego, którego przyzwyczajenie do czynienia zakupów u żydów sosnowieckich i będzińskich powoli się przelamuje, wraz z rosnącym uświadczeniem narodowym. I lud ten urzędystwini na Śląsku hasło „Polska dla Polaków“, którego głęboka treść mieści się nietylko w walce z zalewem żydowskim.

Katowice

St. T.

Hitlerowscy wywrotowcy na Śląsku

Likwidowanie w powiecie tarnogórskim nielegalnej organizacji niemieckiej p. n. „Czarna Ręka“ — Ucieczka członka N S D A B, Russka

Katowice. (ATE). Jak wiadomo, władze bezpieczeństwa wykryły na Śląsku jeszcze jedną tajną organizację wywrotową mniejszości niemieckiej pod nazwą „Czarna Ręka“.

Jeden z głównych członków tej organizacji, Wilhelm Guck, zbiegł wkrótce po aresztowaniu go. Ostatnio Guck został ponownie aresztowany na pograniczu polsko-niemieckim w chwili gdy usiłował nielegalnie przekroczyć granicę i przedostać się do Niemiec. Guck przesłuchany w czasie śledztwa zeznał, że organizacja była przybudożką N. S. D. A. B. i miała na celu organizowanie napadów, aktów sobotazowych i t. d.

Katowice. (AJS). Sensację wywołała wiadomość o nagłym zniknięciu z terenu Śląska kierownika restauracji „Pod Koleją“, p. Russka z Katowic.

Jak wiadomo, Russek został przed kilku tygodniami aresztowany pod zarzutem należenia do nielegalnej organizacji niemieckiej N. S. D. A. B., której celem było oderwanie Śląska od państwa polskiego. W czasie przesłuchania Russek przyznał się do winy. W szczególności przyznał się do złożenia przysięgi na wierność Hitlerowi.

Po dwudniowym pobyciu w więzieniu Russek został wypuszczony na wolność za kaucją 3.000 zł. W ub. sobotę znikł on nagle z Katowic i, jak władze zdołały ustalić, zbiegł on do Niemiec.

Śledztwo przeciwko zbiegłemu Russkowi zostanie zawieszono do czasu ujęcia go. Za zbiegiem rozpisali poza tem władze listy gończe.

Katowice. (AJS). Likwidacja wykrytej w powiecie tarnogórskim nielegalnej organizacji sportowej niemieckiej „Czarna Ręka“ dobiega do końca. Policja przytrzymała znowu 7 dalszych członków tej organizacji. Sędzia śledczy po przesłuchaniu wszystkich osadził w areszcie w Katowicach. Aresztowani są to młodzi jeszcze ludzie w wieku od 20 do 25 lat.

Agitatorzy werbowali do tej organizacji nielegalnej jedynie wśród mło-

dzieży męskiej. Cele organizacji zostały ujawnione dopiero po zlikwidowaniu jej i po zakończeniu śledztwa, któ-

re zostanie zamknięte najprawdopodobniej jeszcze w ciągu bieżącego miesiąca.

Wojska tureckie obsadzają cieśniny

Stambuł (PAT) Wczoraj wieczorem wszystkie ulice Stambułu były bogato udekorowane i oświetlone.

Na miasto wyległy tłumy, witające owacyjnie oddziały wojsk tureckich, udających się do strefy rozbrojeniewej w cieśninach, dla objęcia jej w posiadanie. Na wszystkich placach ustawiono głośnie, przez które nadawano wiadomości o podpisaniu układu, urzeczywistniającego marzenia wszystkich patriotów tureckich.

Flota wojenna, za którą podążała cała flotyła jachtów i łodzi motorowych, wypłynęła na Bosfor naprze-

ciw dawnych fortyfikacji tureckich, gdzie powtórzyły się entuzjastyczne manifestacje oraz wivaty na cześć prezydenta republiki.

Ankara (PAT) Wielkie Zgromadzenie Narodowe zwołane zostało na sesję nadzwyczajną w dniu 30 lipca.

Montreux (PAT) Podpisanie umowy o cieśninach w dniu wczorajszym odbyło się bardzo uroczysto.

Podpisywano się złotymi piórami, które min. Ruszdi-Aras ofiarował na pamiątkę członkom konferencji. Przed przewodniczącym stał kałamarz ze złota, wysadzany brylantami.

Afera przemytu lekarstw z Niemiec

Katowice. (AJS). W toku długotrwałych obserwacji i dochodzeń śląska straż graniczna z inspektoratu w Chorzowie wpadła na trop wielkiej afery przemytu lekarstw z Niemiec, obejmującej swym zasięgiem całą Polskę.

Uprawiał przemyt b. aptekarz katowicki Aleksander Honisch z Świętochłowic, który po zlikwidowaniu apteki zajął się kwitnieniem na Śląsku pokątnym leczeniem i w tym charakterze rozsyłał oferty do różnych osób prywatnych a nawet i aptek, proponując dostawy lub podjęcie się leczenia przy pomocy środków jemu tylko — jak podkreślał — dostępnych.

Honisch wszedł w porozumienie z różnymi bandami przemytniczymi, które na jego rachunek przesyłały przez „zieloną“ granicę lekarstwa. Jeździł również sam do Niemiec, gdzie zamieszkuje jego brat i prowadzi aptekę.

Już w toku dochodzeń, kiedy Honisch wiedział, że jest podejrzany o

przemyt lekarstw, wykazał niezwykle tupet, bowiem nie zaprzestał swego procederu a tylko wszedł w porozumienie z niejakim Mańką z Mysłowic, do którego dowoził z Świętochłowic lekarstwa, a ten je następnie wysyłał do odbiorców w całej Polsce.

W aferę wmieszanych jest kilkaset osób, rekrutujących się z różnych zawodów.

W wyniku wstępnych dochodzeń Honischa przytrzymało i przekazano do dyspozycji prokuratora sądu okręgowego w Chorzowie, na wniosek którego sędzia śledczy zawiesił nad Honischem areszt i osadził go w więzieniu.

Jak dotąd ustalono w toku dochodzeń, na podstawie zebranych dowodów Honisch wysłał w ostatnim czasie z górą 500 przesyłek z lekarstwami, wartości kilkunastu tysięcy złotych. Istotne rozmiary tej afery są jednak bardzo duże, bowiem Honisch trudnił się swym procederem już od kilku lat.

Tragiczna zabawa

Grodno. (PAT). We wsi Wojciech, w powiecie suwalskim, wydarzył się wstrząsający wypadek.

W mieszkaniu Józefa Zbieralskiego, dwie jego córki 10-letnia Melanja i 6-letnia Marjanna bawiły się nabitym karabinem. W pewnej chwili, gdy Marjanna zaglądała do wylotu lufy, Melanja pociągnęła za cyngiel, padł strzał i dziewczynka poniosła śmierć na miejscu.

Wiadomości

Prasa litewska podaje, że sąd wojenny rozpatrzył dalsze sprawy winnych rozruchów wśród wołscian w pow. szakiowskim. Skazano aż trzynastu rolników, w tem trzech na 15 lat ciężkiego więzienia, dwóch na 8 lat, siedem na 4 lata i jednego na 3 lata więzienia.

70 skazanych w procesie hitlerowców kłajpedzkich w tem i główni oskarżeni Neumann, Saas, Bertuleit i Dressler, złożoły podania na ręce prezydenta o ulaskawienie, które ma być zatwierdzone po zakończeniu rokowań handlowych z Niemcami.

W Moskwie uroczystość obchodzona 10-lecie śmierci słynnego szefa „czerezwyczajki“, Dzierżyńskiego. Centralny komitet wykonawczy ZSRR postanowił wzniesć pomnik Dzierżyńskiego na jednym z głównych placów w Moskwie.

Z Sowieców donoszą, że koło m. Ufy na polach złotodajnych w rejonie Bielőreckim znaleziono brylkę rudy złotej, wagi 950 gramów.

Donoszą z Jugosławii, że część Białogrodu pozbawiona była wczoraj wody z powodu pęknięcia głównej arterji.

Wylało się 4 miliony litrów wody. Musiano przerwać prace przy budowie szeregu nowych domów. Po paru godzinach arterję naprawiono.

W Ameryce biskup J. K. Plagens, ordyn. diecezji Marquette, wyświęcił w dniach ostatnich trzech nowych kapłanów polskich. Są nimi: ks. Bernard Karolewski z Newark, ks. Raymond Przybylski z Manistee i ks. Franciszek Ronkowski z Chicago.

W Meksyku rokowania w sprawie strajku pracowników elektrowni zostały zerwane. Położenie zaostriżyło się. Jak słychać, rząd należy sekwestr na elektrownie, o ile do środy za targ nie będzie rozstrzygnięty.

W Trzeciej Rzeszy również strajkują

Paryż. (A. T. E.) Prasa francuska donosi, że pomimo bardzo surowych zakazów wszelkich strajków w Trzeciej Rzeszy wybuchł ostatnio w największej fabryce samochodów w Niemczech „Opel“ w Rüsselsheimie nad Menem powszechny strajk robotników. Do strajku przystąpiło przeszło 10.000 ludzi.

Zgodnie z instrukcjami, otrzymanymi z Berlina, nie używano ostrych środków, lecz starano się przekonać

pracowników. Metody te okazały się skuteczne i doprowadziły do likwidacji strajku. Ostatnia grupa robotników stawiała się do pracy przed paru dniami.

Tylko 300 robotników nie zdołano skłonić do powrotu do pracy. Z liczby tej 120 wydano a 180 osadzono w więzieniu, ponieważ okazało się, że byli to agitatorzy, członkowie dawnej partji komunistycznej.

Wielki sowiecki lot bez lądowania

Moskwa. (PAT) 20 lipca o godz. 5.45 wystartował samolot z trzema lotnikami na pokładzie do lotu bez lądowania na następującym szlaku: Moskwa, morze Barenca, Ziemia Franciszka Józefa, Przylądek Czeluski, Pietropawłosk na Kamczatce, Nikołajewsk nad Amurem, Ruchłowo i Czira.

Długość szlaku wynosi 10 do 11 tysięcy kilometrów. Lot ten został zorganizowany przez komisariat ciężkiego przemysłu za zezwoleniem rządu so-

wieckiego. Aparat zbudowany specjalnie w centralnym instytucie aerodynamicznym, jest jednopłatowcem jednomotorowym o wielkiej rozpiętości skrzydeł. Z samolotu utrzymuje się stałą łączność radiotelegraficzną.

Wczoraj o godz. 14.25 według czasu moskiewskiego samolot dotarł do morza Barenca, o godz. 22.10 przeleciał nad wyspą Victoria, odległą od Moskwy o 2.697 km i skierował się ku przylądkowi Czeluski.

Nowa pisownia

Warszawa. (Tel. wł.) Min. oświaty Świętosławski wydał zarządzenie wprowadzające od 1 września, do szkół nowej pisowni polskiej, ustalonej przez Akademię Umiejętności. Książki i podręczniki szkolne z dotychczasową pisownią pozostaną w użyciu aż do wyczerpania. (w)

Upały we Lwowie

Lwów. (ATE). Wczorajszy dzień był rekordowy pod względem upałów. W słońcu notowano 48° cels. co spowo-

Cedula Urzędowa Giełdy Pieniężnej w Poznaniu

Kurs w procentach nominalu wzgl. w złotych za sztukę.

Papiery procentowe

5% państw. poz. konwersyjna 46.— P.
4% poz. premj.-dolar. serja III. 49.— +
5% listy zastawne Zach. Polsk. T-wa Kr. Miejsk. w Poznaniu 77.— P.
4½% złotowe listy zastawne serji L. Pozn. Ziemstwa Kredyt. 41.— +
Tendencja spokojna.

Urzędowa cedula Giełdy Zbożowej i Towarowej

Poznań, 21. 7. 1936 r.

Warunki: Handel hurtowy parytet Poznań, ładunki wagonowo, dostawa bieżąca za 100 kg: STANDARTY: 1) żyto 700 g/l., 2) pszenica 753 g/l., 3) owies 420 g/l.

Ceny orientacyjne:

Żyto nowe, zdrowe, suche	12.00—12.25
Usposobienie spokojne	
Pszenica (Usposob. spokojne)	19.25—19.50
Jęczmień zim. (Usposob. stałe)	14.75—15.00
Owies 450—470 g/l.	14.75—15.—
Owies standartowy (Usposob. spok.)	14.25—14.50
Maka	
żytnia wyciag. 0-30% wł. w.	21.75—22.00
żytnia gat. I 0-50% wł. w.	21.25—21.50
żytnia gat. I 0-65% wł. w.	20.25—20.75
żytnia gat. II 50-65% wł. w.	15.00—16.00
żytnia pośl. pon. 65% wł. w.	13.50—14.50
Usposobienie spokojne	
pszenka gat. I wyc. 0-20% wł. w.	32.50—34.25
pszenka gat. IA 0-45% wł. w.	31.75—32.25
pszenka gat. IB 0-55% wł. w.	30.75—31.25
pszenka gat. IC 0-60% wł. w.	30.25—30.75
pszenka gat. ID 0-65% wł. w.	29.25—29.75
pszenka gat. IIA 20-55% wł. w.	28.50—29.00
pszenka gat. IIB 20-65% wł. w.	28.00—28.50
pszenka gat. IID 45-65% wł. w.	25.50—26.00
pszenka gat. IIF 55-65% wł. w.	21.25—21.75
pszenka gat. IIG 60-65% wł. w.	19.75—20.25
pszenka gat. IIIA 60-70% wł. w.	17.75—18.25
pszenka gat. IIIB 70-75% wł. w.	15.75—16.25
Usposobienie spokojne	
Otreby żytnie stand.	9.00—9.50
Otreby pszenne grube stand.	9.00—9.50
Otreby pszenne średni stand.	8.00—8.75
Otreby jęczmienne	9.50—10.75
Gorzycza	32.00—34.00
Groch Folgera	20.00—22.00
Łubin niebieski	13.00—13.50
Łubin żółty	15.75—16.25
Inkarnatka	25.00—30.00
Makuch lniany w taflach	15.25—15.50
Makuch rzepak. w taflach	13.00—13.25
Słoma pszenka luzem	1.40—1.65
pszenka prasowana	1.90—2.15
żytnia luzem	1.50—1.75
żytnia prasowana	2.25—2.50
owsiana luzem	1.75—2.00
owsiana prasowana	2.25—2.50
jęczmienna luzem	1.40—1.65
jęczmienna prasowana	1.90—2.15
Siano zwykłe luzem	4.25—4.75
zwykłe prasowane	4.75—5.25
nadnoteckie luzem	5.25—5.75
nadnoteckie prasowane	6.25—6.75
Ogólne usposobienie spokojne	

Ogólny obrót: 2442.25 tonn. w tem żyta 1608. ton, pszenicy 241 tonn, jęczmienia 255 tonn, owsa 25 tonn.

TARGOWISKO MIEJSKIE

Poznań, 21. 7. 1936 r.

Spędzono: wołów 14, buhai 95, krów 151, świń 1370, cieląt 509, owiec 162, razem 2301 zwierząt.

Flacono za 100 kg. żywej wagi: Ceny loco Targowica Poznań łącznie z kosztami handlowymi.

BYDŁO:

Woly:	
Pełnomięsiste wytuczzone nie- oobrzęgowane	62—68
Mięsiste tuczzone młodsze do lat 3	54—60
Mięsiste tuczzone starsze	48—52
Miernie odżywione	42—46

Buhaje:	
Wytuczzone pełnomięsiste	58—64
Tuczzone mięsiste	52—56
Nietuczzone dobrze odżywione starsze	46—50
Miernie odżywione	40—44

Krowy:	
Wytuczzone pełnomięsiste	62—68
Tuczzone mięsiste	54—60
Nietuczzone dobrze odżywione	44—50
Miernie odżywione	16—20

Jałowice:	
Wytuczzone pełnomięsiste	62—68
Tuczzone mięsiste	54—60
Nietuczzone dobrze odżywione	48—52
Miernie odżywione	42—46

Młodzież:	
Dobrze odżywione	42—46
Miernie odżywione	38—40

Cielęta:	
Najprzedniejsze cielęta wytu- czzone	86—90
Tuczzone cielęta	74—80
Dobrze odżywione	63—72
Miernie odżywione	60—64

OWCE:	
Wytuczzone pełnomięsiste ja- gnięta i młodsze skopy	70—74
Tuczzone starsze skopy i ma- ciórki	60—64
Dobrze odżywione	00—00
Miernie odżywione	00—00

ŚWINIE (TUCZNIKI):	
Pełnomięsiste od 120 do 150 kg. żywej wagi:	104—106
Pełnomięsiste od 100 do 120 kg. żywej wagi:	100—102
Pełnomięsiste od 80 do 100 kg. żywej wagi:	96—98
Mięsiste świnię porac. 80 kg. żywej wagi	92—94
Maciory i późne kastraty	84—96

Przebieg targu spokojny.

Gdańsk a Polska

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego“).

Gdańsk, 20 lipca

Znowu w Gdańsku poczyniono krok w kierunku faktycznej zmiany ustroju prawnego wolnego miasta. Tak jest w rzeczywistości. Niema absolutnie powodów do zaciemniania wytworzonego w wolnym mieście stanu faktycznego. Nie potrzeba sprawy szeroko komentować. Odtąd policja będzie rozstrzygać, która organizacja polityczna w Gdańsku może istnieć, komu wolno odbywać zgromadzenia, jakie pismo może wychodzić. Rozporządzenie senatu wyraźnie powiada, że senat może wskazać jeszcze i inne sprawy, które, jako podpadające pod pojęcie politycznych, będą regulowane niezaskarżalnie sądownie rozporządzeniami policyjnymi.

Zbędne jest wykazywanie, że krok senatu jest przejściem do porządku nad konstytucją gdańską, której hitlerowcy nie mogli zmienić prawnie. Nowe zarządzenia stoją w jaskrawej sprzeczności nawet do interpretacji przepisów konstytucyjnych, ustalonych na polecenie Ligi Narodów przez haski trybunał międzynarodowy. Sądy prasowe przecież zostały w Gdańsku wprowadzone na wyraźne żądanie Ligi Narodów przed kilkoma miesiącami. Prawnicy orzekli, że z litery i z ducha konstytucji gdańskiej takie sądy istnieć muszą.

Senat gdański jednym rozporządzeniem zatwierdził dwie sprawy: zmienił ustrój wolnego miasta i podkreślił, że nie ma on uprawnień Ligi Narodów. Prez. Greiser oficjalnie już przed wydaniem ostatnich zarządzeń oświadczył, że nie będzie rozmawiał z Ligą Narodów o „sprawach wewnętrznych” Gdańska. Ta zapowiedź zostaje wprowadzona w życie. Gdyby władze gdańskie liczyły się jeszcze z Ligą Narodów, nie wydawałyby ustaw, które czynniki ligowe będą musiały nakazać cofnąć.

UWAGI

W dniu dzisiejszym nowy ambasador Włoch, baron Valentino, składa listy uwierzytelniające p. Prezydentowi Rzeczypospolitej. Po raz pierwszy od chwili odzyskania niepodległości uroczystość przyjęcia nowego ambasadora odbywa się w Krakowie, na Wawelu.

Na tej pięknej, historycznej siedziby królów protokół dyplomatyczny rozwinie całą pełnię ceremonii. Sam akt składania listów uwierzytelniających ma miejsce w historycznej sali poselskiej, zwanej również salą „pod głowami”. Kasetony na powale zdobią bowiem rzeźbione głowy, z których kilka pochodzi jeszcze z 16-go stulecia. Na ścianach wiszą bardzo cenne arras, które rewidowano po wojnie z Petersburga, dokąd wywieźli je Moskale.

W dniu jutrzejszym będzie można oglądać fotografie z przebiegu dyplomatycznej uroczystości. Wyjątkowe zainteresowanie złożeniem listów uwierzytelniających przez włoskiego ambasadora sięga daleko poza Polskę. Aktem tym interesują się europejskie i pozaeuropejskie kancelarie ministerstw spraw zagranicznych.

Powód zainteresowania jest niebylejaki. Ambasador — jak wiadomo — jest osobistym przedstawicielem głowy państwa, w tym wypadku włoskiego monarchy. Czy ambasador Valentino wystąpi w charakterze przedstawiciela króla włoskiego, czy również cesarza etiopskiego?

W wypadku złożenia listów uwierzytelniających przez amb. Valentino w charakterze przedstawiciela królewsko-cesarskiego w odpowiedzi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej musiałoby się znaleźć zdanie, witające ambasadora króla Włoch i cesarza Etiopii. W takich wypadkach formalistyka protokularna jest bardzo drobniagowa.

Akredytowanie ambasadora Valentino przy osobie p. Prezydenta w charakterze przedstawiciela króla i cesarza byłoby równoznaczne z uznaniem przez Polskę aneksji Abisynji przez Włochy. Gdyby to na Wawelu nastąpiło, Polska byłaby pierwszym państwem, uznającym nowy stan rzeczy w Afryce. W Lidze Narodów odroczone dyskusję nad aneksją Abisynji do czasu jesiennej sesji Ligi.

Krakowski akt dyplomatyczny ma przeto dla Włoch wielkie znaczenie.

Przed kilku dniami była sprawa podobna, lecz o drobnym zasięgu w Gdańsku, gdzie rząd polski, zastępujący Gdańsk w sprawach zagranicznych, udzielił agrément nowemu konsulowi włoskiemu. Nowy konsul otrzymał je w charakterze urzędnika królewsko-cesarskiego.

Za parę godzin będzie też wiadomo, jak było na Wawelu...

Stan faktyczny w Gdańsku jest więc jasny zupełnie. Pisma opozycyjne nie wychodzą z wyjątkiem katolickiej „Volkszeitung”, która wyrzekła się własnego zdania z obawy przed zawieszeniem.

Czy Polska może się zgodzić na ten stan rzeczy? Jest niezrozumiałe upraszaniem przedmiotu mniemanie, że Polska powinna wkraczać tylko wtedy, kiedy jej interesy zostają naruszone. Z interesami Polski wiąże się wszystko, co się w Gdańsku dzieje. To, że niema ustawy, któraby ograniczała swobodę polskiej pracy gospodarczej w porcie gdańskim, nie może w żadnym wypadku wystarczać do wysuwania wniosku, że nienaruszone zostały prawa Polski. Pojęcie interesu polskiego w wolnym mieście Gdańsku jest daleko szersze, co niestety i dziś nawet w pewnych kołach w Polsce mało jest rozumiane.

Polska jest przede wszystkim zainteresowana tem, kto i jak w Gdańsku rządzi. Przeprowadzanie części polskiego handlu zagranicznego przez port gdański jest stałą i odwieczną koniecznością życiową dla samego Gdańska. Konsekwencje, z tej konieczności wynikające, są podłożem polskich praw i interesów, nie mówiąc już o naszych prawach historycznych do ujść Wisły. W żadnym wypadku nie możemy się pogodzić z tem, aby Gdańsk, naturalny port polski, był w rękach państwa zagranicznego.

Zarządzenia senackie w Gdańsku mają jako cel ustabilizowanie rządów wysłanników Berlina. Przez zmianę statutu i wyzbycie się opieki Ligi Narodów chce hitlerowski senat zatrzymać na zawsze władzę w swoich rękach. Nie mają już nigdy dojść do głosu czynniki gdańskie, niezależne od Berlina.

Znana jest jednolitość ustosunkowania się wszystkich Niemców do Polski. W Gdańsku istnieją jednak jeszcze tacy, którzy, aczkolwiek chcą trwać przy niemieźźnie, rozumieją jednak, że położenie geopolityczne Gdańska nakazuje żyć w stałym i ścisłym związku z Polską, gdy ona istnieje jako państwo terytorjalne, z morzem połączone. Takich niema wśród hitlerowców, jeżeli wejrzeć w głąb ich istotnego myślenia.

W Gdańsku nikt się nie dziwi Berlinowi, że przez swoich wysłanników likwiduje wspomniany typ Gdańszczanina. Zadziwia natomiast Warszawa, polityka polska, która dotąd sprawą gdańską nie potrafiła się zająć w sposób właściwy i dopuściła do tak daleko posuniętego ujemnego rozwoju stosunków.

Jeśli obecnie przez Polskę idzie fala protestów przeciwko poczynaniom sterników Gdańska, trzeba protestować przeciwko takiej polityce, która za cenę „zgody” z Berlinem spokojnie

patrzy na jego posunięcia w Gdańsku. Społeczeństwo polskie musi usłyszeć jasną, nie dyplomatyczną odpowiedź na pytanie: czy gwarancją naszych praw w Gdańsku ma być tylko współpraca polsko-niemiecka? Takie pytania powtarzają spokojnie między sobą także i ci Gdańszczanie, którzy są poza partją hitlerowską, których ostatnie ustawy postawiły przed bramami obowozów koncentracyjnych.

Kto rozumie, że nie jest możliwe tolerowanie rządów obcego państwa w naszym obszarze gospodarczym, ten wie dokładnie, jaką musi być odpowiedź na postawione wyżej pytanie. Jest chyba rzeczą zrozumiałą, że przy właściwym ustosunkowaniu się do interesów Polski w Gdańsku nie można absolutnie uważać za rzecz dla nas obojętną tego, co wyczynia gdański reżim hitlerowski w wewnętrznym życiu politycznym wolnego miasta.

Polska ma interes bezpośredni w tem, aby w Gdańsku mogły działać swobodnie organizacje polityczne także i takie, do których zniszczenia dążą narodowo-socjalistyczne Niemcy. Polska musi bezwzględnie domagać się natychmiastowego cofnięcia ostatnich zarządzeń senatu, jako niezgodnych z konstytucją gdańską i zagrażających interesowi polskiemu.

E. P.

Gdańsk, 21. 7. W toku trzydniowego zjazdu partji narodowo-socjalistycznej okręgu Gdańsk-wyżyny prezydent senatu Greiser stwierdził, że mógł tak energicznie w Genewie wystąpić, mając świadomość, że za nim stoi cały niemiecki ogół narodowo-socjalistyczny.

A „gauleiter” Forster, bezpośredni mandatarz Berlina, zadeklarował, że wodzowi Hitlerowi znane są wszystkie zadania i dążenia partji narodowo-socjalistycznej w Gdańsku. Świeżo w Wejmarze wyraził uznanie dla partji gdańskiej.

Wysoki komisarz — zdaniem Forstera — usiłuje pokłócić Gdańsk z Polską. Polska musi zrozumieć, że polityka porozumienia skończy się, jeżeli inne partje niemieckie będą jej mogły przeszkadzać. Dlatego inne partje muszą zniknąć. Gdańsk będzie odtąd załatwiał swe sprawy wewnętrzne bez Ligi i bez wysokiego komisarza.

Gdańsk, 21. 7. Ze strony angielskiej mówi się o rokowaniach jakoby przebywającego na wybrzeżu ministra Becka z przedstawicielem senatu gdańskiego w sprawie ewentualnej zmiany statutu gdańskiego. Szczegółów nie można się dowiedzieć. Wystąpienia święte Greisera i Förstera na zjeździe narodowo-socjalistycznym okręgu Gdańsk-Wyżyny miały podobno zahamować po polskiej stronie skłonność do rokowań o zmianę statutu.

Na Warmji nie było Niemców

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego“).

Olsztyn, w lipcu.

Obszar dzisiejszej polskiej Warmji, obejmujący powiat olsztyński i część powiatu reszelskiego, zamieszkiwała niegdyś ludność, którą naukowcy zwykli nazywać starymi Prusami albo starymi Prusakami. Nazwa ta wymyślona przez Niemców, nietrafna i nieszcześliwa, gdyż wprowadza w błąd niefachowców, skłonnych wyobrażać sobie, że ludność staropruska była pochodzenia germańskiego, że zatem dzisiejsi Prusacy - Niemcy są potomkami starych Prusów.

Niemcom na tym błędzie bardzo zależy. Szerzą oni go umyślnie i systematycznie. We wszystkich szkołach wschodniopruskich nauczyciele wpajają dzieciom zdanie: „Unsere Vorfahren waren die alten Preussen (starzy Prusowie byli naszymi przodkami). Dziecko, opuszczające szkołę powszechną, nie wie zupełnie, że starzy Prusowie języka niemieckiego zupełnie nie znali, natomiast byli oni plemieniem bałtyckim, którego język był najściślej spokrewniony z językiem Litwinów i Łotyszów.

Inną brednię głoszą naukowcy niemieccy, zwłaszcza historycy. Twierdzą, że po wycięciu i wymarcu ludności staropruskiej ziemia polskiej Warmji została zaludniona przez ludność niemiecką. To twierdzenie, zupełnie mylne i nienaukowe, dało mętłom niemieckim, krzątającym się w antypolskich organizacjach i redakcjach polakożerczych pism, podstawę do głoszenia, że Warmja jest ziemią praniemiecką — „urdeutsches Land”.

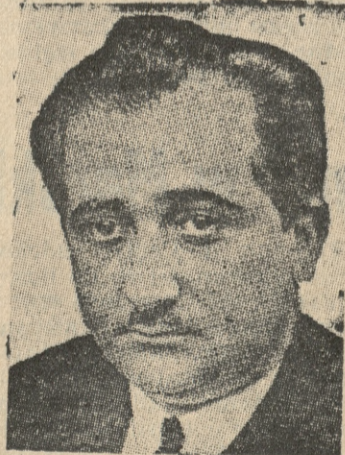
Tymczasem faktem jest, że w południowej Warmji ludność polska mieszkała już w pierwszej połowie XIV wieku, jeśli nawet nie wcześniej. Pewien dokument łaciński, znajdujący się w archiwum biskupim we Fromborku, wymienia okolice Wartemborka jako „zamieszkałe... przez ludność polską”. Polacy w tym czasie żyli rozsiani wśród ludności staropruskiej lub tworzyli wyspy, sąsiadując ściśle z ludnością autochtoniczną. Ze tak było, dowodzą najnowsze badania, prowadzone przez rodowitych Warmjaków.

Badania te wykazały, że w polskiej gwarze warmijskiej, a więc w języku żywym i mówionym przez większą część ludności, zachowały się po dziś dzień elementy języka staropruskiego. Musiały się one dostać do języka Warmjaków wprost, a nie za pośrednictwem języka niemieckiego. Widać to choćby stąd, że sąsiadujące z polską Warmją gwary niemieckie tych wyrazów staropruskich nie posiadają. Studja nad elementami staropruskimi w języku mówionym są dopiero w stadium początkowym. Miejmy nadzieję, że z biegiem czasu nagromadzą one dużo cennego materiału, który będzie mieć znaczenie nie tylko naukowe, ale przede wszystkim narodowe.

Równolegle ze studjami nad elementami języka staropruskiego w gwarze warmijskiej idą studja nad toponomastyką warmijską. Toponomastyka warmijska jest nauką niezmiernie ciekawą i pouczającą, zwłaszcza dla historyka. Zebrany dotąd materiał jest dość obfity. Większa część nazw terenowych posiada postać polską. Mamy więc tysiące nazw takich jak Działik, Biele, Wygon, Zapowiedź, Głęboczek, Dłużek, Torfowisko, Wały, Karaśnik, Bukowina, Marchwiaki, Kapuśniaki, Glinki, Borek, Stawy, Moczysko, Olszak, Szubienica, Kamionka, Sarna i t. d. Za polskimi nazwami idzie niewielka liczba nazw staropruskich. Niemieckich nazw jest najmniej; można je — mówiąc bez przesady — policzyć na palcach. Ponadto nazwy niemieckie są pochodzenia bardzo późnego lub są tłumaczeniem nazw polskich.

Zatem toponomastyka południowej Warmji dowodzi, podobnie jak i elementy języka staropruskiego w gwarze mówionej, że na dzisiejszej polskiej Warmji elementu niemieckiego nigdy nie było. Ludność polska stykała się tu bezpośrednio z ludnością staropruską. Puste przestrzenie, powstałe wskutek wycięcia ludności staropruskiej przez Zakon Krzyżacki oraz przez Litwinów zaludniła ludność rdzennie polska.

SECUNDUS.

GEN. FRANCISCO FRANCO
dowódca wojsk powstańczych

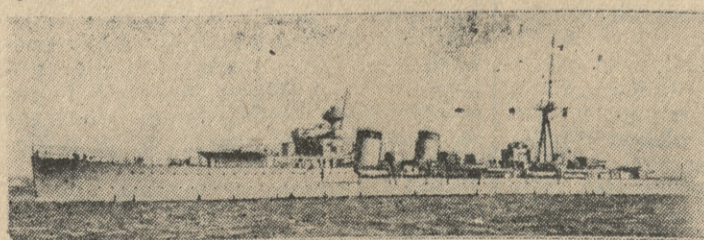
Hiszpańska flota wojenna

Hiszpańska flota wojenna składa się z dwóch przestarzałych okrętów liniowych Jaime I i Espana po 15.700 t., lata budowy 1914 i 1913), dwóch ciężkich i pięciu lekkich krążowników, oraz 12 kontrtorpedowców, 13 łodzi podwodnych torpedowców, minowców i 15 kanonierek. Zalo-

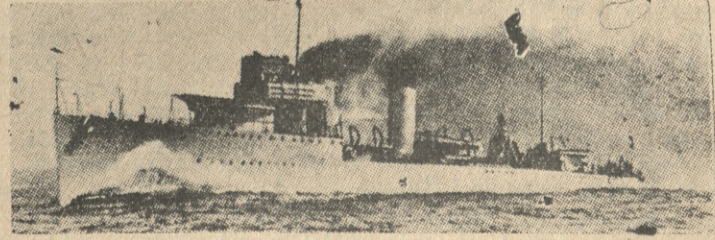
gi wszystkich hiszpańskich okrętów wojennych wynoszą 11.600 głów.

W roku ubiegłym Kortezy odrzuciły przedłożony przez ministra marynarki projekt powiększenia floty wojennej w przeciągu 5 lat przez przebudowę obu okrętów wojennych i budowę

12 łodzi podwodnych, 12 torpedowców, 12 kutrów torpedowych oraz 2 stawiaczy min po 2.100 tonn. Kortezy zgodziły się jedynie na budowę 2 stawiaczy min, oraz na przebudowę okrętu liniowego „Espana”.

HISZPAŃSKIE OKRETY WOJENNE, KTÓRE WYMIENIANE SĄ W DEPEZACH
Krażownik Miguel de Cervantes (9200 t) opanowany przez powstańców.

Kontrtorpedowiec Sánchez Barcaiztegui (1650 t) który otrzeliwał powstańców w Cencie.

Europa wobec politycznego trójkąta

Rzym — Wiedeń — Berlin

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego”).

Rzym, 19 lipca.

Lato 1935 r. przyniosło wojnę afrykańską, a w jej następstwie obalenie Lokarna przez Niemcy. Lato tegoroczne nasycone jest również elektrycznością do tego stopnia, że premier belgijski van Zeeland czuł się w obowiązku przestrzec przed kilku dniami Europę przed groźbą wojny.

Mówią, że przed jej wybuchem chroni w tym roku olimpiada. Będziemy optymistami. Z naszego punktu obserwacyjnego wskażemy jeszcze na inny czynnik, któremu niezmiernie zależy na tem, by po zwycięskiej wojnie ocalić i utrzymać pokój. Jest nim wola Mussoliniego. Italia potrzebuje pokoju, by miecz zamienić na pług, a wola Mussoliniego znaczy dziś wiele.

Cechą obecnego położenia międzynarodowego, która rzuca się w oczy, jest rozprzeżenie polityki nie tylko francuskiej, ale i angielskiej. W Anglii dwutorowość linii politycznej i rozłam wśród członków rządu doprowadziły do tego, że minister spraw zagranicznych wyjechał pod pozorem choroby na wieś, — a zastąpił go inny (lord Halifax) o wyraźniej proniemieckim obliczu.

Zarówno jednak Londyn jak Paryż miały ambicję i poczuwały się do obowiązku prowadzenia Europy i przewodzenia jej. Miały też do tego tytuł i poczucie odpowiedzialności za jej losy. Od pewnego czasu, Anglia zwłaszcza, zdaje się zatracać to poczucie odpowiedzialności, ta Anglia, która wobec rozwoju lotnictwa staje się punktem w Europie najłatwiej mogącym być ugodzonym śmiertelnie i nie może już marzyć o „wspaniałem odosobnieniu”. Fakt, że Anglia tak łatwo może być zraniona, zdetonował do tego stopnia angielskie koła polityczne, że niczego tak się nie boją, jak brania jakiegokolwiek odpowiedzialności za losy Europy i wiązania się z kimkolwiek dla czegośkolwiek.

W maju, a nawet w czerwcu b. r. dyplomacja angielska nie umiała zdobyć się wobec Włoch na wyraźną politykę pojednawczą, na której Mussoliniemu zależało i do której wyciągnął rękę. Dyplomacja angielska liczyła ciągle jeszcze na jakies nieprzewidziane kłopoty Italii w Afryce, lekceważyła i starała się Włochy ignorować na arenie międzynarodowej, zamierzając odsunąć je od konferencji mocarstw lokałnych i od konferencji w Montreux, jakby akcentując taktykę włoską, w myśl której Włochy nie chciały przystąpić do współpracy w Europie, o ile nie ustana sankcje i ich następstwa. Anglia była skłonna utrzymać jak najdłużej na Morzu Śródziemnym flotę wojenną, główną przyczynę zaostrzenia stosunków z Rzymem, a równocześnie starała się pozyskać Berlin, nie widząc, że cały interes Niemiec leżał właśnie w zaostrzeniu konfliktu włosko-angielskiego, w oderwaniu Włoch od Anglii i Francji i ostatecznym przewręciu frontu Stresy.

W położeniu międzynarodowym, jakie wytworzyło się po zwycięstwie Włoch i zerwaniu Lokarna przez Niemcy, te ostatnie, będąc zdecydowane postawić Europie dalsze żądania, miały największe szanse urzeczywistnić je w oparciu o Włochy i prowadząc z nimi politykę równoległą. Dla osiągnięcia tego celu musiały jednak wyrzucić się „Anschluss”, stanowiącego jedyną przeszkodę dobrych stosunków z Rzymem i pójść na ugodę z Austrią, ugodę, salwującą zresztą t. zw. ideę niemieckości Austrii i co ważniejsze, mimo wszystko, był hitleryzm nad Dunajem. Za tę cenę uznały niepodległość Austrii, ale wzamian otrzymały niewątpliwie poparcie Włoch w całym szeregu spraw międzynarodowych, m. in. rewindykacji kolonialnych, a przede wszystkim zaś nowego Lokarna.

Jak wiadomo, Włochy postawiły za warunek swego uczestnictwa w konferencji brukselskiej równoczesne zaproszenie na nią już w pierwszej fazie Niemiec. W ten sposób na konferencji w Brukseli wystąpią w zwartym frontie z jednej strony Włochy i Niemcy, z drugiej Anglia, Francja i Belgia.

Tak odpowiadał Mussolini, pod którego egidą układ niemiecko-austriacki doszedł do skutku, na politykę Anglii, dążącą do odosobnienia i o-

skrzydlenia Włoch. Było to pociągnięcie polityczne, które w samej Anglii wywołało zdumienie i zostało uznane jako triumf dyplomacji Mussoliniego.

Układ niemiecko-austriacki w gruncie rzeczy odpowiada polityce pokojowej Anglii i z tego punktu widzenia jest tam aprobowany, ale ma on też szczególną stronę, która Anglii nie może być na rękę. Porozumienie

Włoch z Berlinem, które było niezbędną przesłanką układu niemiecko-austriackiego, pozwala Wochom prowadzić swobodnie, bez wielkiego niebezpieczeństwa ich politykę śródziemnomorską. Z chwilą, gdy nacisk Niemiec na Austrię ustaje, Włochy mogą całą swą uwagę skoncentrować na Morzu Śródziemnym.

S. M.

DO DZISIAJ ZEBRALIŚMY 61.594,66 ZŁ

Składki na samolot „Chrobry“

W dalszym ciągu wpłynęły do administracji naszej następujące składki na samolot „Chrobry“:

Towarzystwo Powstańców i Wojaków w Wolsztynie
Marja Grzelczak, Wolsztyn
M. D.
ks. Jan Krysiński, Poznań

5,—
2,—
1,—
5,—

Zbrane z okazji pogrzebu ś. p z Schwendkich Haliny Hadyniak:
Feliks Hadyniak, Poznań 1,70,
Tadeusz Schwendke, Poznań 2,—,
Telesfor Złotowicz, Czarniejewo

2,—, W. Brodziakowie, Poznań
1,—, M. Hadyniakowa, Poznań
0,50, J. Hadyniak, Poznań 0,50,
Fr. Hadyniak, Poznań 0,50,
Z. Tuliszkwie, Szamotuły 1,—,
Lech Złotowicz, Poznań 2,—, razem 11,20
Bank Ludowy w Środzie 100,—
Irena Vozel-Czempińska, Zakopane 7,50
razem 54 643,20

Zdeklarowano wypłacić: 6.921,46
Razem wpłacono, zadeklarowano i uchwalono wypłacić 61 594,66

Walka o władzę w Hiszpanji

(Ciąg dalszy ze strony 1-ej).

szteandarów na gmachach rządowych na znak kapitulacji.

Według doniesień z Lizbony również oddziały lotnicze stacjonowane na lotnisku w Quatre Vientos pod Madrytem, zwróciły się do gabinetu Girala z żądaniem kapitulacji. Lotnicy domagają się oprócz dymisji rządu natychmiastowego aresztowania wszystkich

przywódców komunistycznych i oddania ich pod sąd doraźny.

W Lizbonie otrzymano z głównej kwatery powstańców depeszę radjową, w której powiedziano, że rewolucjonści nie zmiernają do przywrócenia monarchji. Celem ich jest wprowadzenie rządów dyktatorskich na wzór dyktatury gen. Primo de Rivera, lecz z zachowaniem ustroju republikańskiego.

Reuter o położeniu w metropolji

Londyn. (PAT.) Wiadomości Reutera wskazują, że rząd hiszpański jest obecnie panem położenia w większości miast na kontynencie, wliczając w to Malagę, Madryt i Sewillę. Natomiast Marokko znajduje się niepodzielnie w rękach powstańców.

Według wiadomości z La Hendaye, w San Sebastian ogłoszony został stan oblężenia. Na ulicach miasta ustawiono karabiny maszynowe, celem odpar-

cia ataku powstańców, których przybycie spodziewane jest z godziny na godzinę.

Rybacy hiszpańscy przybyli do St. Jean de Luz opowiadają, że na ulicach San Sebastian padło zgorą 60 zabitych.

Położenie w Hiszpanji południowej jest dla rządu bardzo niekorzystne, na ogół jednak wiadomości są mętne i nie dają należytego poglądu.

Jak wybuchło powstanie w Marokko

Tange. (PAT.) Korespondent P. A. T. nadsyła następujące szczegóły o wybuchu powstania w Marokku.

Powstanie wybuchło o 4 rano 18 bm. jednocześnie we wszystkich miastach protektoratu hiszpańskiego. Ośrodkiem było m. Larache, gdzie ostatnio zakończyły się wielkie manewry. Do powstania przyłączyła się hiszpańska legja cudzoziemska w liczbie około 10.000 ludzi.

Z Tetuanu i Ceuty nadchodziły sprzeczne wiadomości co do liczby zabitych i rannych. Miasta te oraz część garnizonu fortecznego i lotnictwa stawiały zacięty opór, który ostatecznie w godzinach południowych został złamany i powstańcy stali się panami położenia na całym terytorjum protektoratu hiszpańskiego. Uwięzili oni trzech generałów i cały szereg wyższych wojskowych i urzędników.

Opowiadanie kapitana „Sidi Mabrouk“

Paryż. (Tel. wł.) Wszystkie statki, które w ciągu poniedziałku usiłowały zawinąć do portu w Barcelonie, musiały udać się do sąsiednich portów francuskich, portugalskich i włoskich.

Po południu do Marsylii przybyły dwa statki francuskie. Jeden z nich, „Sidi Mabrouk“, znajdujący się w drodze z Algieru, miał na pokładzie przeszło 130 pasażerów, jadących do Barcelony. Drugi, „Gubernator gen. Tirman“, wioził do tego miasta około 200 pasażerów.

Kapitan parowca „Sidi Mabrouk“ oświadczył, że pilot portowy w Barce-

lonie opowiadał, że w mieście od dwóch dni toczą się walki uliczne i wszelka komunikacja w samym mieście oraz w porcie jest zupełnie niemożliwa, a wjazd statków zamiejskich w tych warunkach niedopuszczalny. Z pokładu można było zauważyć gęste kłęby dymu, unoszące się nad różnymi gmachami miejskimi.

Dalej wspomniął kapitan, że pewien parowiec hiszpański, który z 800 pasażerami na pokładzie usiłował wbrew wszelkim przeszkodom dotrzeć do portu, musiał na wezwanie władz,

Pogrążone w głębokim śnie, lecz...

bakterje nie śpią! — Właśnie w czasie snu bakterje najintensywniej atakują zęby. Dlatego należy po każdym jedzeniu, a już koniecznie przed udaniem się na spoczynek, dokładnie czyścić zęby pastą do zębów marki NIVEA!

NIVEA pasta do zębów

odkaza jame ustną chroni zęby, utrzymując je w zdrowiu i czystości. Wyborowe surowce gwarantują doskonałą jakość i skuteczność tej pasty.

PEBECO Spółka Akcyjna w Poznaniu

Pr 5749-N 968

ostrzeżony przed fatalnymi następstwami takich poczynąń, zawrócić na pełne morze.

Wojna w eterze

Sewilla. (PAT.) We wczesnych godzinach porannych radjostacja w Sewilli ogłosiła odezwę gen. Franco, który pisze m. in.:

„Nie wiercie wiadomościom, podawanym przez radjostację w Madrycie o przebiegu akcji wojskowej. Akcja ta rozwija się planowo. Lotnisko Quatro Vientos w Madrycie zostało zajęte przez pułk artylerji powstańczej. Jak się zdaje, inne radjostacje zaczęły nadawać komunikaty na fali tej samej długości, co radjostacja w Sewilli, usiłując uniemożliwić nasze emisje.“

Nieco później radjostacja w Sewilli ogłosiła drugą notę, w której zaprzecza wiadomościom, rozpowszechnianym przez Madryt. W szczególności pozbawioną podstaw jest wieść, nadana wczoraj o godz. 20.30, według której w Madrycie panuje całkowity spokój, a położenie w Sewilli, Valladolid i Saragossie jakoby stałe się polepsza.

Madryt. (PAT.) O godz. 3.15 rząd ogłosił przez radio, że panuje całkowicie nad położeniem i że powstańcy w Valladolid, Saragossie i Sewilli poddają się masowo. Komunikat zapewnia, że aprowizacja ludności nie napotyka na żadne przeszkody i ograniczenia. Poza tem zwraca się do oddziałów policji i milicji socjalistycznej, aby nie marnowały swych zapasów amunicji, które „mogą być potrzebne w chwilach poważniejszych“.

Z izby gmin

Londyn. (PAT.) Wniosek w izbie gmin Labour Party o zredukowanie kredytów dodatkowych na obronę, odrzucono 310 głosami przeciw 155.

Żydzi z Przytyka do Palestyny

Warszawski „Dziennik Narodowy“ donosi:

U bawiącego przez kilka dni w Warszawie rabina żydowskiego z Nowego Jorku dr. Wise'a zjawila się delegacja Żydów z Przytyka. Jak donosi prasa żydowska, dr. Wise obiecał poczynić starania, by ułatwić emigrację do Palestyny „tych Żydów przytyckich, którzy nie mają już możliwości pozostania w miasteczku“.

Wnioski lotnicze po wojnie abisyńskiej

Lotnictwo w wojnie światowej odegrało pozytywną, ale tylko epizodyczną rolę. Słaby rozwój jego techniki nie pozwolił na szerokie wykorzystanie powietrznej areny walk. Dopiero po wojnie olbrzymie udoskonalenie lotnictwa otworzyło przed nim olbrzymie perspektywy. Utworzyły się nawet dwie szkoły strategii lotniczej: jedna — włoska przyznaje akcją powietrznej znaczenie decydujące, druga — ogólnoeuropejska widzi w lotnictwie czynnik dużej wagi operacyjnej, ale działający tylko w ścisłej łączności z armią lądową i marynarką.

Kampania abisyńska, prowadzona z dużym udziałem lotnictwa, nie dała ostatecznego rozwiązania zagadnienia, gdyż wojna ta miała charakter wybitnie kolonialny. Abisyńczycy nie mieli zupełnie awjacji; powietrzny teatr wojny był zatem całkowicie opanowany przez ofensywę ich przeciwnika. Wyniki akcji lotniczej były jednak olbrzymie i tylko ona pozwoliła marsz. Badoglio ukończyć wbrew przewidywaniom fachowym i nadziejom Ligi

Przy zwapnieniu naczyń krwionośnych mózgu i serca, używając codziennie małą ilość naturalnej wody gorzkiej Franciszka-Józefa osiąga się łatwe wypróżnienie. Zał. przez lekarzy. Tg 1239

Narodów niesłychanie trudną kampanię kolonialną w ciągu kilku miesięcy.

„Völkischer Beobachter“ podaje ciekawą uwagę co do lotnictwa włoskiego, ogłoszone przez obserwatora niemieckiego, kapitana Fiszera von Potrazin. Podaje on, że powietrzne siły włoskie składały się z 370 samolotów, dwie trzecie należały do eskadr bombardujących. Aerodromów utworzono 25, a poza tem zorganizowano 5 punktów umocnionych oporu lotniczego, z których najciekawszy znalazł się w Assabie, o pół godziny lotu od angielskiej wyspy Perim, zamykającej wylot morza Czerwonego, niedaleko od Adenu.

Organizacja tych punktów oporu jest wzorowa. Posiadają one liczne hangary, połączone autostradami, stacje elektryczne, warsztaty remontowe, wodociągi, fabryki sztucznego lodu, stała „armata azzena“ — garnizon, zakwaterowany w wygodnych pomieszczeniach. Oficerowie i podoficerowie mają mieszkania wentylowane, zaopatrzone w prysznic i lodownię, otoczone krytymi werandami, dającymi miły chłód. Jasnym jest, że punkty te budowano nie tylko na czas wojny, ale tworzą one stałe podstawy potęgi lotniczej Italji w tym rejonie. Zmieniły one nie tylko stosunek powietrzno-polityczny w północno-wschodniej Afryce, ale i legły cieniem wymownym na morskim szlaku wojenno-handlowym do Indji. Dyrektorem gen. Douheta i szkoła marsz. Balba, wielkiego wychowawcy lotników włoskich, święcą w Afryce triumf nadzwyczajny.

Niezależnie od wyników politycznych i strategicznych uzyskało lotnictwo włoskie w tej kampanji cenne doświadczenie taktyczne we wszystkich działach lotnictwa. Najlepsza praktyka pokojowa nie mogłaby ich dostarczyć. W ciągu ostatnich dziesięciu tygodni miała każda eskadra przeciętnie 2 tys. godzin lotu i rzuciła 340 tonn bomb, a od października do marca waga rzuconych bomb wynosiła 2 milj. kg. W ciągu tego czasu samoloty wojskowe przewiozły znacznie więcej ładunków, niż włoska awjacja cywilna przez cały rok.

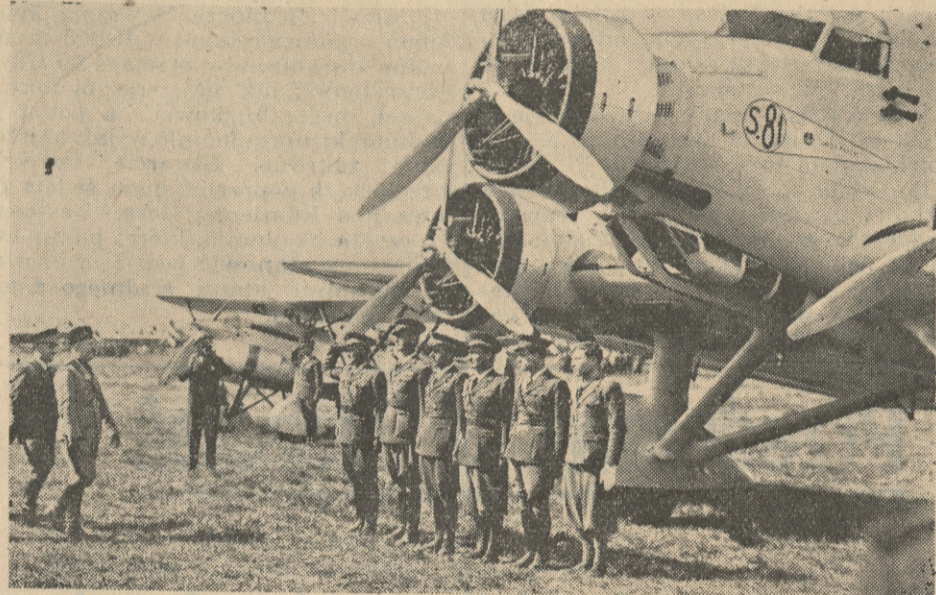
Faktycznie samolot w tej wojnie odegrał rolę decydującą, stał się bronią uniwersalną. W charakterze artylerji przygotowywał rzucaniem bomb ataki linii nieprzyjacielskich, jako piechota „na pierwszym piętrze“ towarzyszył nacierającej tyraljerze, zasypując przeciwnika ogniem kulomiotów, obrzucając go gradem „spezzoni“, małych granatów wagi 2,5 kg. Jako kawalerja ścigał ogniem przeciwnika na drogach odwrotu, prowadził również wywiad na dużych odległościach. Pełnił wreszcie funkcje transportowe, zaopatrując oddziały w amunicję, prowiant, nawet żywe bydło spuszczano na spadochronach. Po zwycięskiej bitwie pod Assiagio energiczne natarcie korpusu erytrejskiego na Dessie udało się tylko dzięki odciążeniu marszu od taborów — całe zaopatrzenie korpusu zostało dokonane przez samoloty. Marsz Badoglio i jego sztab korzystali często z komunikacji samolo-

towej. Nie wyklucza to naturalnie olbrzymiej zasługi pionierów. Budowali oni szosy z wysiłkiem wprost gigantycznym i bez ich pomocy zawiądłaby może niejedna operacja decydująca.

Organizacja włoska „aerofornimento“ — zaopatrzenie powietrzne, obejmowało wszystko, czego potrzebuje wojsko — wodę i prowiant, broń i e-

żywali ich do naprawy ubrania...

Wiele z poczynąń lotnictwa włoskiego znajdzie zastosowanie w przyszłych walkach pomiędzy równoważonymi siłami powietrznymi, a między temi poczynaniami znajdują się, niestety, gazy trujące, których stosowanie przeciw Abisyńczykom zdaje się nie ulegać wątpliwości. Pewnem

Mussolini dokonuje przeglądu eskadry „La Disperata“

kwipunek, namioty i sprzęt techniczny. Niema przedmiotów, któreby nie były dostarczone drogą powietrzną do najbardziej niedostępnych miejscowości, przytem w najszybszy sposób. Dla ładunków do 30 kg używano worków-spadochronów, duże ciężary rzucono przy pomocy cylindrów, mających z jednego końca spadochron, a z drugiego bufor sprężynowy. Spadochrony wracały do bazy rzadko, żołnierze u-

jest również, że stwierdzona potęga awjacji włoskiej stanie się trwałą podstawą powietrznej hegemonji Italji w rejonie morza Śródziemnego, Czerwonego i Nilu. Wpłyne też ona poważnie na zmianę ukształtowania stosunków między zainteresowanymi mocarstwami.

E. DE HENNING-MICHAELIS
genral

Gniazdo fermentu u granic Polski

Polska Katolicka Agencja Prasowa donosi:

Zazwyczaj dobrze ze źródeł dyplomatycznych informowane czasopismo wiedeńskie „Weltblatt“ twierdzi, że w ostatnich czasach na Słowacziźnie i Rusi Podkarpackiej utworzony został cały szereg specjalnych szkół komunistycznych dla kształcenia agitatorów i propagatorów komunizmu. Uczniami tych szkół, których kilka przykładów wraz z podaniem nazwisk kierowników podaje „Weltblatt“, są głównie Niemcy, Węgrzy i Polacy, na te bowiem kraje szczególną uwagę zwraca propaganda komunistyczna. Władze czechosłowackie, twierdzi „Weltblatt“, wiedzą o tych gniazdach fermentu, przymykają jednak oczy, gdyż Sowiety zobowiązały się zaniechać swej propagandy na terenie Czech. Wyjaśniałoby to, czemu propagandę komunizmu tak silnie w ostatnich czasach odczuwają np. Rumunja, Jugosławja, Węgry i Austria, natomiast nie skarży się na nią Czechosłowacja, dość mocno w szerokich warstwach zarażona komunizmem.

„Weltblatt“ zapytuje, czy Czechosłowacja nie popełnia niebezpiecznego błędu, wierząc, że wykształceni na jej terytorjum agitatorzy poświęcą się wywrotowej działalności wyłącznie w krajach sąsiedzkich? Z drugiej strony państwa sąsiadujące z Czechosłowac-

cją mogą również postawić sobie pytanie, jakie zajęć stanowisko w sprawie tych gniazd fermentu. Koniecznym byłoby całkowicie i gruntownie tę sprawę wyświecić.

300 procesów o wybory do gmin żydowskich

Warszawski „Dziennik Narodowy“ donosi:

W Najwyższym Trybunale Administracyjnym znajduje się blisko 300 zażaleń skarg, które wniesione zostały na tle wyborów do żydowskich gmin wyznaczonych w Polsce w różnych miejscowościach kraju. Obecnie wskutek rozpisania przez ministerstwo wyznań religijnych i oświecenia publicznego nowych wyborów do zarządów i rad gmin żydowskich, procesy te zostaną umorzone.

STRONNICTWO NARODOWE KOŁO WILDA

Zebranie plenarne we wtorek 21 b. m. w sali p. Zawadki, ul. Górna Wilda 75. Początek o godz. 20.

KOŁO WINIARY

Zebranie plenarne w środę 22 b. m. w Sokolni przy ul. Obornickiej. Początek o godz. 20.

Himler ministrem bezpieczeństwa

Szef policji niemieckiej, Himler, ma być wkrótce mianowany — według doniesień ze źródeł amerykańskich — ministrem bezpieczeństwa Rzeszy, stając się temsamem obok Goeringa, Goebbelsa i Blomberga jedną z najważniejszych osobistości w Niemczech.

Himler nie należał początkowo do rządu najbliższych współpracowników Hitlera. Stanowisko, jakie obecnie zajmie, zawdzięcza swej żelaznej akcji, jaką rozwinął w ostatnich czasach, celem zlikwidowania wrogów państwa.

Himler właśnie był duszą czystki przeprowadzonej w Niemczech w roku 1934 i to w sposób więcej niż energiczny. Obecnie otrzymuje on rangę najwyższego współpracownika Hitlera, którego gwardja przyboczna składa się zresztą z podlegających Himlerowi członków S. S.

Tajemnicza motorówka

Gdynia. (ATE). Do budującego się obecnie portu rybackiego w Wielkiej Wsi przyplęnęła niedawno niemiecka motorówka rybacka „Erika“ z miejscowości Leba.

Kierownictwo budowy portu odmówiło tej motorówce schronienia, ponieważ port do tego celu jeszcze się nie nadaje, również i z tego powodu, że nie dało wiary tłumaczeniom, jakoby motorówka szukała schronienia właśnie w budującym się porcie przed nadciągającą burzą, na którą wcale się nie zanosilo.

Motorówka zmuszona była port opuścić i udać się na Hel. Cel wizyty jest okryty tajemnicą.

Mr. Anthony Gordon wytrącił rewolwer z ręki McMahona, który zamierzał dokonać zamachu na życie króla Edwarda VIII.

Wojska niemieckie w Nadrenji

Paryż. (PAT) „Le Petit Journal“ donosi z powołaniem się na prasę angielską, że Niemcy są w traktacie powiększania sił wojskowych w Nadrenji i doprowadzania do porządku koszar i lotnisk.

WSPANIAŁA MANIFESTACJA NARODOWA W OBORNIKACH

Fragment zjazdu powiatowego S. N. w Obornikach (od lewej): oddziały S. N. w marszu, prezydium zebrania z prezesem powiatowym S. N. w Obornikach p. St. Ulańskim na czele, moment lotnisk.

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Środa
KALENDARZ RZYMSKO-KATOLICKI
 Marii Magdaleny | Apolinarego
 Bolesławy | Zelisławy
KALENDARZ SŁOWIAŃSKI

Słońca: wschód 3.56, zachód 20.00
 Długość dnia 16 godz. 04 minut
 Księżyc: wschód 8.31, zachód 21.00
 Faza: 4 dzień po nowiu.

Lipiec
22
 Środa

Ważne numery telefonów:
 Pogotowia ratunkowe: 66-66 i 55-55
 Straż ogniowa 19-57, 30-50
 Policja: 42-21
 Taksówki: Postój przy ulicy Grunwaldzkiej 77-72, przy Rynku Jeż. 77-09, przy ul. Marsz. Focha (narożn. Niegołęwskich) 77-82
 Biuro Posłańców: 28-36
 Poczta biurowa: 49-27
 Dokładny czas: 55-66

Stan wody: + 0,17 mtr.

NOCNY DYŻUR APTEK

Śródmieście: Apt. przy ul. 27 Grudnia 19; Apt. im. Dr. Marcinkowskiego w Bazarze, ul. Nowa; Apt. Czerwona, St. Rynek 37; Apt. Zielona, ul. Wrocławska 31; Apt. przy Grobli, W. Garbary 41. Jeżyce: Apt. pod Gwiazdą, ul. Kraszewskiego 12. Łazarz: Apt. św. Łazarza, ul. Strusia 9. Wilda: Apt. pod Koroną, G. Wilda 61. Debiec: Apt. przy ul. Debieckiej 6. Sołacz: Apt. przy ul. Mazowieckiej 12. Główna: Apt. przy Krzyżu ul. Główna 19. Staroleka: Apt. miejscowa.

KRONIKA MIASTA POZNAŃA

W Poznaniu przed 10 laty

Dnia 22 lipca 1926 r.

Bawił w Poznaniu i odwiedził redakcję „Kurjera Poznańskiego” p. Nikodem L. Piotrowski, prezes towarzystwa ubezpieczeniowego „Great Lakes Insurance Co” z Chicago, prezes licznych towarzystw polskich w Ameryce.

OSOBISTE

— * **Rozpoczął urządowanie** dyr. Banku Polskiego w Poznaniu, p. Aleksander Wysocki.

PODZIĘKOWANIA

— * **Lekarskiemu pogotowiu ratunkowemu 6666 „Caritas”** wyraża uznanie oraz serdeczne podziękowanie, za bezinteresowną pomoc w przewożeniu chorych w dniu chorych na Górczynie.

KRONIKA KOŚCIELNA

— * **Archidiecezja Poznańska.** J. Em. ks. kardynał Prymas Hlond mianował ks. Jana Krajewskiego, dotychczasowego proboszcza w Mosinie, dyrektorem Archidiecezjalnego Instytutu „Caritas” w Poznaniu.
 — * **Archidiecezja Gnieźnieńska.** Instytucje kanoniczne otrzymały: Ks. kanonik Piotr Fibak na beneficjum w Szadłowicach; ks. Brunon Steiner na beneficjum w Kędzierzynie; ks. Hipolit Kowalewicz na beneficjum w Grodzisku nad Prosną.

Zarząd otrzymali: Ks. Stanisław Gierszewski, dotychczasowy wikariusz przy kościele Najśw. Serca Jezusowego w Bydgoszczy parafie w Graboszewie; ks. Leon Kijewski, dotychczasowy wikariusz w Łabiszynie, parafie w Dzwierszynie wielkim; ks. Edmund Wesolowski, dotychczasowy wikariusz w Nakle parafie w Popowie Ignacjewie.

Na wikariat powołani zostali: Ks. Stanisław Kopeć z Bądeza do parafii farniej w Bydgoszczy; ks. Kazimierz Tyczka z Dembowa do Bądeza; ks. Alfons Dekowski i Wysocki do Żerkowa; ks. Aleksander Karliński z Ostrowa ad Gniewkowo do parafii Najśw. Serca Jezusowego w Bydgoszczy; ks. Zbigniew Polanowski z Żerkowa do Łabiszyna; ks. Witold Stachowiak z Łobienicy do Łopienina; ks. Leon Winczewski z Łopienina do Ostrowa ad Gniewkowo; ks. Roman Zieliński z Śradłowie do Łobienicy.

— * **Wakacje Urzędowe w Kurjach Arcybiskupich i Metropolitalnych Sądach Duchownych.** Tegoroczne wakacje w kurjach arcybiskupich oraz metropolitalnych sądach duchownych trwać będą od 15 lipca do 15 września r. b. W tym czasie załatwia się tylko sprawy niecierpiące zwłoki.

ZYCIE SOKOLE

— * **Tow. gimn. „Sokół” Poznań VIII. Śródką.** Dnia 26 bm. całodzienna wycieczka do Kiekrza. Prejazd w obie strony 80 gr. Bilety do nabycia u p. Wali-górskiego, ul. Śródką 2.

WYCIECZKI

— * **Tow. „Pielgrzym”** organizuje pielgrzymki: do Wilna od 2—7 sierpnia br. Bilet kolejowy w obie strony wynosi 22,40 zł. W czasie pielgrzymki przewiduje się zwiedzenie Trok — Kalwarii w Werkach i Warszawy.

Do Wejherowa w dniach od 7—11 sierpnia br. Bilet w obie strony 10,50 zł. W drodze powrotnej zwiedza się Gdynię (1 dzień) i półwysp Hel (1 dzień).

Do Częstochowy w dniach od 14—17 sierpnia br. Bilet w obie strony 8,40 zł. Zamiejscowi na podstawie biletu na pociąg popularny otrzymują na przestrzeni od 20 do 150 km — 50-proc. zniżki dojazdowe i powrotne. Wczesne zgłoszenia uprasza się skierować do sekretariatu Tow. „Pielgrzym” w Poznaniu, ul. św. Józefa 5, telefon 20-62. Pieniądze na bilet i porto można przekazywać przez P. K. O. konto nr. 204-548.

KOMUNIKATY RÓŻNE

— * **Dyr. okr. poczt i telegrafów.** Za przesyłki pocztowe, telegramy i rozmowy telefoniczne w obrocie wewnętrznym (Dz. Ustaw R. P. nr. 103 z dnia 1 grudnia 1931 r., poz. 788) termin prekluzyjny do wnieszenia roszczeń o odszkodowanie wynosi: a) za przesyłki pocztowe 12 miesięcy, licząc od dnia następnego po nadaniu prze-

Kongres bractw kurkowych w Gdyni

odbędzie się od 15 do 20 sierpnia

Zjednoczenie Kurkowych Bractw Strzeleckich R. P. z siedzibą zarządu głównego w Poznaniu, zorganizowane w 11 okręgach, liczy w 151 bractwach kurkowych — w najstarszych organizacjach w całej Polsce — blisko 9.000 członków. Co cztery lata odbywa się kongres strzelecki dla wykazania sprawności w strzelaniu.

W tym roku kongres odbędzie się w Gdyni od 15 do 20 sierpnia r. b. pod protektoratem Prezydenta R. P.

Do Gdyni zjadą gremjalnie strzelcy kurkowi z całego kraju, aby walczyć o zdobycie godności króla zjednoczenia na następne cztery lata. Poza tradycyjnym strzelaniem strzelcy kurkowi w dostosowaniu do wymogów nowoczesnych strzelań ubiegać się będą

również o zdobycie państwowej odznaki strzeleckiej na 12-tu stanowiskach z broni małokalibrowej, w ramach wskazań polskiego związku strzelectwa sportowego.

Zarząd Zjednoczenia wraz z komitetem organizacyjnym w Gdyni czynią usilne starania, aby przejazd do Gdyni uprzyjemnić jak najszerszym masom naszej braci kurkowej, a pobyt jej nadmorski uprzyjemnić w jak najszerszym zakresie. Otwarcie zawodów strzeleckich poprzedzi msza święta polowa pod Kamienną Górą, następnie uroczysta akademja, której punkt kulminacyjny stanowić będzie symboliczne zbratanie stanu średniego z morzem polskiem.

Przedpłatę za sierpień

(lub za sierpień i wrzesień — jak kto woli i może) przyjmują listowi i wszystkie poczty w całej Polsce **do 25 lipca r. b. włącznie**

kto zamówienie później skuteczni, może się narazić na utratę pierwszych numerów „Kurjera Poznańskiego” w miesiącu sierpniu.

Administracja.

syłki; b) za kwoty, przesłane przekazami pocztowymi i telegraficznymi, oraz za wpłaty lub wypłaty na rachunek P. K. O. 18 miesięcy, licząc od dnia następnego po uskutecznieniu wpłaty, względnie od dnia następnego po dacie wystawienia przekazu czekowego w Poczcie Kasie Oszczędności. Po upływie podanych terminów prawo do odszkodowania gaśnie.

KRONIKA MIEJSCOWA

— * **Wyjątkowy nietakt.** Szczególnie liczny był udział uczestników wycieczek w ostatnią niedzielę na nabożeństwie, odprawionem o godz. 7.15 w hali Targów Poznańskich. Fakt ten świadczy wymownie, że szerokie warstwy uczestników wycieczek przyjęły z zadowoleniem inicjatywę parafii, mającą na celu ułatwienie katolickim uczestnikom wycieczek spełnienia obowiązku świątecznego.

Licznych uczestników nabożeństwa uderzył jednak niemile wyjątkowy nieład panujący w hali. Stoly i krzesła, pozostawiane w piramidy, porozrzucone papiery, pozostałości z wystawy psów, która odbyła się w ubiegłym tygodniu także w tej hali.

Wstrzymujemy się od dalszych uwag i pragniemy podkreślić, że publiczność poznańska odczuła jako duży nietakt urządzenie wystawy psów w hali, w której odprawiają się nabożeństwa dla uczestników wycieczki. (kl.)

— * **Święto 7 p. s. k.** Jak się dowiadujemy, na tegoroczne święto pułkowe 7 pułku strzelców konnych, które odbędzie się w Poznaniu w dn. 1 i 2 sierpnia, przybędzie gen. Rydz-Śmigły.

W związku z naszą wczorajszą notatką o święcie 7 p. s. k. prostujemy, że o zgłaszanie się podoficerów prosi korpus podoficerski 7 p. s. k., a nie oficerski.

— * **Wyjaśnienie p. Wardęskiego.** W związku z naszą wczorajszą notatką pod tytułem: „Jeszcze o Żydzie na ul. Wroneckiej”, informuje nas p. Adam Wardęski (Strzelecka 36) następująco:

„Ani ja ani żona moja nie jesteśmy właścicielami domu, położonego przy ul. Wroneckiej 19. Właścicielem tego domu jest p. Marja Wardęska, żona zmarłego mistrza ślusarskiego Edwarda Wardęskiego, który jej testamentem wspomniany dom zapisał. Przypuszczam, że p. Dolatkowska wzgl. jej synowie wspomnianą kamienicą administrują. P. Dolatkowska nie jest moją krewną. Z p. Marją Wardęską nie mam żadnej łączności.”

— * **Wyjaśnienie p. Wardęskiego.** Poza tem p. Dolatkowska, która jest administratorką domu przy ul. Wroneckiej 19, oświadczyła nam, iż nie wynajęła lokalu w domu przy ul. Wroneckiej 19 Żydowi Mojsze Wejserowi, lecz dokonała tego właścicielka domu, p. Marja Wardęska.

— * **Konfiskata maszynek do zapalania magnezi.** Wielkie zdziwienie wśród fotografów poznańskich wywołała wiadomość o zarządzonych przez władze skarbowe w kilku firmach fotograficznych konfiskatach maszynek do zapalania magnezi, używanych przez fotografów. Maszynki te w znacznym stopniu ułatwiają pracę fotografom, zmuszonych często do wykonywania zdjęć przy oświetleniu magnezjowem. Podobno powodem konfiskat było nieostemplowanie zapalniczek w tych maszynkach. Dziwna rzecz, że maszynki magnezjowe potraktowano jako rodzaj zapalniczek do papierosów. Dodać jeszcze należy, że dotychczas maszynki do zapalania magnezi były sprowadzane z Niemiec i dopiero od niedawna wyrabiane są w Poznaniu.

Jak nas informują z drugiej strony, konfiskowanie maszynek do magnezi odbywać się ma na żądanie berlińskiej fir-

Wypadek księdza

Gniezno (br). W poniedziałek w godzinach południowych w Powiśdzu zaniemogła pewna 90-letnia staruszka. Wezwano do niej księdza z Ostatnimi Sakramentami św. Do staruszki udał się ks. prob. Gralik. W czasie ceremonii zarwała się nagle podłoga pokoju, w którym leżała staruszka. Ksiądz z Sakramentami św. wraz z innymi przedmiotami, znajdującymi się w pokoju, wpadł do piwnicy. Nie zapadło się jedynie to miejsce, gdzie stało łóżko z chorą. Ks. prob. Gralik wy dostał się z piwnicy, poczem udzielił chorej Sakramentów św. Po ceremonii, wskutek odniesionych obrażeń ksiądz zemleł. Przebywająca na wywczasach w uzdrowisku p. dr. Wernicowa z Gniezna przybyła na miejsce wypadku i stwierdziła u ks. proboszcza Gralika złamanie żeber oraz ogólne potłuczenie, poczem zarządziła niezwłoczne przewiezienie księdza do szpitala miejskiego w Gnieźnie.

Wykopywanie monet rzymskich na Pomorzu

Nowe n. Wisłą (gn). Robotnicy zatrudnieni w Rywałdziku (pow. lubawski) przy karczowaniu drzew na terenie gospodarstwa p. Lipskiego, znaleźli pod pnem dębu-oblryzma naczynie gliniane, zawierające 1000 sztuk monet rzymskich.

Monety są utrzymane w dobrym stanie i noszą wizerunki cesarów. Przekazano je do Torunia za pośrednictwem starostwa w Nowem Miście. Niestety znaczną część monet robotnicy rozdzielili między siebie. Uratowano zaledwie 350 sztuk.

my „Agfa”, która uważa, że podrabia się jej fabrykat.

W trosce o wygląd Poznania

— * **Śmietnik przy placu Karmelickim.** Tuż koło domu przy placu Karmelickim nr. 1 znajduje się oblryzmy, pokryty trawą dół, w którym często znajdują obecnie wypocznik matki z dziećmi lub biedniejsza rodzina, które spędzają tu dłuższe chwile. Tędy też tłumnie nie raz przechodzą spacerowicze, śpieszący na przechadzkę lub plażę nad Wartę. Od pewnego czasu dół ten, będący czemś w rodzaju półkolonii dla biedniejszych dzieci tej okolicy stał się śmietnikiem. Jak nam donoszą, zwozi się tu śmieci z miasta, ponadto niekiedy z lokatorów domu przy pl. Karmelickim nr. 1, wysypują w dół całe kubły różnych cuchnących odpadków. I w tym śmietniku mają wypocznik dzieci z rodzinami? Należałoby chyba zabronić składania śmieci w tym dole, aby zarówno przebywający w nim, jak i przechodzący tędy nie byli narażeni na różne niezbyt przyjemne zapachy. (sk.)

KRONIKA WYPADKÓW

— * **Wypadek przy pracy.** Podczas zdejmowania mięsa z zamrażalni reżni miejskiej spadł hak i ugodził w głowę zajętego tam robotnika Józefa Szymczaka (ul. Dobrzyńska 5) i poranił go. Po nałożeniu opatrunku w szpitalu Przemienienia Pańskiego, p. Szymczak mógł udać się do domu. (kl.)

— * **Najechanie radcy Grabowskiego.** Na placu Nowomiejskim najechał nieznaną narazie woźnicą radcę Poznańskiego Ziemstwa Kredytowego, p. Kazimierza Grabowskiego ze Zbiczki, w powiecie wągrowieckim. Podczas wypadku radca Grabowski został lekko poturbowany. (kl.)

— * **Najechanie przez samochód.** Na ul. Składowej najechał samochód osobowy PZ. 41938 biurowego Wacława Sobczaka, (ul. Langiewicza 9). Odniósł on lekkie zadrągnięcia na nogach. (kl.)

KRONIKA POLICYJNA

— * **Oblawy.** Podczas oblawy policyjnej w komisariacie V, przytrzymał siedem osób, podejrzanych o kradzież. — W komisariacie III podczas oblawy przytrzymał dwóch osobników, poszukiwanych przez sąd, celem odbycia kary i odstawiono ich do dyspozycji władz sądowych. (kl.)

Z WIELKOPOLSKI

— * **BUK.** W ub. niedzielę o godz. 4 rano napadli na dzierżawcę alei wiśniowej Kazimierza Rosadzińskiego z Boku, pomiędzy Piekarami a Zemskiem, dwaj rolnicy z Dobieżyńska Waleńty i Józef Szajowiec. Jadącemu rowerem p. Rosadzińskiemu zadano kilka pchnięć nożem w ramię i w bok, a ponadto Szajowiec przykładał p. R. rewolwer do piersi. Przybywający napadniętemu na pomoc dzierżawca alei Jan Szalek został przez Szajów również poturbowany. Napadniętemu Rosadzińskiemu udzielił pierwszej pomocy p. dr. Siuda zszycując rane ciętą w piersiach. Napad na najprawdopodobniej podłożę zemsty.

— **Onegdaj w nocy** okradziono mieszkajacego na szosie w Sędzicach rolnika p. Maksymilianą Kubiaką. Złodzieje zrabowali rower dam-

POMYSŁOWY POJAZD „FAMILIJNY”

P. Leon Kłowski z Poznania (ul. Wronecka 19) wpadł na pomysł połączenia dwóch rowerów przy pomocy kilku metalowych poprzeczek i stworzył w ten sposób widoczny na fotografii praktyczny pojazd, którym co niedzielę wyjeżdża z rodziną za miasto.

ski i większą ilość artykułów żywnościowych ze sklepu.

— Na ostatnim posiedzeniu rada miejska rozpatrywała podział miasta na obwody kominiarskie. Na wyłączenie budynków kolejowych z pod obwodu kom. nie zgodzono się, tak, że nadal pozostanie jeden obwód kom. — Następnie przyjęto do wiadomości orzeczenie Urz. Wojewódzkiego w sprawie nieuwzględnienia uchwały rady miejskiej na obniżenie stopy podatku kom. do państw. podatku dochodowego za rok 1936, który wynosić będzie 4 proc. Dodać należy, że rada miejska ze względu na wyjątkowo ogólnie zubożenie, obywateli dwukrotnie uchwalała pobierać dotek w wysoki 3 proc., z czym jednak wydział powiatowy ani województwo się nie zgodziło. W wolnych wnioskach omawiano sprawę budowy reżni miejskiej, co nastąpi po uzyskaniu pożyczki z Fund. Pracy w roku 1937.

— Odpust św. Anny odprawi się w niedzielę 26 bm. w Ceradzu Kościelnym i w kaplicy w Niegolewie. Nabożeństwo odpustowe w Niegolewie o godz. 8-mej, 11-tej i 15-tej.

— Burmistrz m. Boku p. Holland rozpoczął urlop wypoczynkowy. Zastępuje go wiceburmistrz p. Feliks Bandura. (bm)

— * GNEZNO. W ub. niedzielę powróciła z Częstochowy pielgrzymka piesza pod kierownictwem ks. prob. Chilomera. Wieczorem około godz. 20-tej tłumy ludności z procesją wyruszyły na szosę wrzesińska aby pielgrzymów powitać. Przed kościołem św. Wawrzyńca oczekiwał pielgrzymów ks. dziekan Zablocki. Udział w pielgrzymce wzięło 45 osób. Droge przebyto w 8 dniach, idąc po 36 km dziennie. Po drodze przyjmowano pielgrzymów gościnnie.

— W zabudowaniach Ignacego Maciejewskiego w Gasawie wybuchł pożar. Pastwa ognia padł budynek, w którym mieściła się stajnia, obora i świernia. W płomieniach zginęło kilkanaście sztuk trzody chlewnej. Straty są znaczne. Przyczyny pożaru narazie nie ustalono.

— Tow. Przemysłowców w Gnieźnie urządziło w ubiegłą niedzielę autobusami wycieczkę do Skorzęcina. Wycieczka udała się pod każdym względem.

— W związku z przeniesieniem komisarza Kreta z Gniezna w stan spoczynku, komendę powiatową P. P. w Gnieźnie prowadzi na razie kierownik miejsc. komisariatu pol. aspirant p. Gwiżdż. (br)

— * KEPNO. Znany i ceniony obywatel miasta naszego p. dr. Marszałek Miecz. zawarł związek małżeński z p. Anną Wróblewską, córką zmarłego lekarza dr. Wróblewskiego z Poznania.

— Na ostatnim zebraniu rady miejskiej przyjęła rada sprawozdanie komisji rew. z rewizji kasy miejskiej za maj i czerwiec oraz sprawozd. rachunkowe z wykonania budżetu adm. i przedsiębiorstw komunalnych za rok 1935/36. Ogólny dochód budżetowy wyniósł wraz z przedsiębiorstwami komunalnymi 224.525,45 zł. zaś wydatki 210.585,15 zł. tak, że nadwyżka doch. wyniosła 13.940,30 zł. Do komisji sanitarnej wybrano z łona zarządu miejskiego wiceburmistrza p. dyr. J. Wyderkowskiego i p. dyr. W. Hacie, z posród obywateli p. J. Rzeszkowskiego, na zast. pp. Fr. Borowskiego i Trzeciaka i z łona rady miejskiej p. W. Zielińskiego oraz p. dr. M. Marszałka. W dalszym ciągu obrad postanowiła rada przyłączyć do gminy miejskiej Kepno kilkanaście parceli z gromad Baranów, Osiny i Krajkowy. Na wniosek Dyr. Kol. Państw. w Poznaniu wyłączono wszystkie budynki kolejowe, znajdujące się w obrębie miejskiego okr. kominiarskiego. Kłedy napomknęto już kwestie kominiarską, poruszono również sprawę mistrza kominiarskiego Bielańskiego, należącego do sekty badaczy Pisma św. Opinia miejsc. społeczeństwa katolickiego domaga się odebrania mu koncesji. Jak wiadomo, w sprawie tej interwenjował już swego czasu Zw. Właścicieli Nieruch. u p. starosty.

— Odbyło się w sali ratuszowej zebranie przedst. miejscowego społeczeństwa, organizacji i stowarzyszeń w związku z wystąpieniem prezydenta senatu gdańskiego Greisera na terenie Ligi Narodów. Po przedstawieniu przez przewodniczącego zebrania burmistrza p. W. Kokocińskiego ta sprawa, mianowicie dążenie obecnego reżimu Gdańska do zmiany status quo, przyjęto odpowiednią rezolucję i uchwalono takąwa przedłożyć miejscowej władzy administracyjnej oraz głównemu zarządowi L. M. i K. w Warszawie.

— Podczas lądowania żyta spadł z wozu 65-letni J. Biczysko w Krajkowach i doznał złamania prawego podudzia. B. odstawiono do szpitala pow. w Kepnie.

— Spaliła się stodoła gosp. M. Ochapie w Weronikopolu. Straty pokrywa ubezpieczenie. (km.)

— * KOŚCIAN. Kurs samochodowy i motocyklowy organizowany przez szkołę samochodową Franciszka Jurkowskiego z Poznania rozpocznie się z dniem 23 bm. Kurs dostępny jest dla pań i panów.

— Z okazji powiatowej wystawy rolniczo-przemysłowej odbędzie się w czasie od 15 — 23 8. br. wystawa prac terminatorskich. Uprasa się mistrzów o danie uczniom możności brania udziału w wystawie.

— Parafia bonikowska obchodziła uroczystość poświęcenia dzwonnicy. Po odmówieniu przez duchowieństwo psalmów pokutnych, wyruszyła procesja na cmentarz, gdzie aktu poświęcenia dokonał ks. dziekan Ruszczyński z Czempinia. Rodzicami chrzestnymi byli pp. ambasadorstwo Chlapowsky, Czajka, Wenski, Stróżyk, Stefanowicz, Pawlakówna, Obarska.

Misiarczyk i Konieczny. Po ceremoniach liturgicznych rozległy się pierwsze tony dzwonnicy. Projektodawcą dzwonnicy był prof. Grzesiński z Kościana.

— Na walnym zebraniu cechu stolarsko-kolodziejkiego wybrano następujący zarząd: p. Józef Wypych — starszy cechu, p. Józef Koszowski — I podstarszy, p. Józef Boguś — II podstarszy, p. Adam Kamiński — sekretarz i p. Ludwik Abt — skarbnik. Następnie prezes Towarzystwa Przemysłowo-Rzemieślniczego referował sprawę wystawy rolniczo-przemysłowej, która odbędzie się w sierpniu br. w Kościanie i zachęcał mistrzów do gremjalnego wystawiania swych wyrobów. (mk)

— * LESZNO. Msza św. żałobna za dusze sp. gen. Orlicza-Dreszera odbyła się w kościele farnym. Dn. 21 bm. o godz. 20 w auli gimn. mesk. odbędzie się zebranie żałobne, zorganizowane staraniem Ligi Morskiej i Kolonijalnej.

— Zabawa dzieci w zwierzyńcu, mimo niepewnej pogody, zgromadziła liczne ich rzesze, które bawiły się doskonale.

— Miasto nasze będzie miało aż trzech reprezentantów Polski na igrzyskach olimpijskich w Berlinie. W skład ekipy jeździeckiej wchodzi: por. Gutowski i por. Czarniński z 17 p. ul. a w skład drużyny piłkarskiej Wal. Musielak, były gracz „Sokoła” leszczyńskiego a obecnie HCP.

— Na odpust Matki Boskiej Szkaplerznej do pobliskiej Świeciechowy wyruszyła z Leszna liczna pielgrzymka. (lh)

— * OSTROW. Uisławał popełnić samobójstwo 19-letni Szrama, syn krawca, zamieszkałego przy ul. Szpitalnej. Szrama, pospoczywszy się z matką, udał się do publicznego ustępu na ulicy Starotargowej, gdzie powiesił się na pasku. Dozorczyńmi słysząc jakies podejrzane charczenie, otworzyli drzwi i widząc wiszącego zawieszła pomocy. Uratowanego od śmierci przewieziono pogotowie sanitarne do szpitala pow.

— W niedzielę pomiędzy 9 a 10 z rana przed firmą chrześcijańska J. Kaczmarek, handel żelaza, zajęły dwa samochody „Praga”, nafałdowane gwoździ. Podczas nabożeństwa w kościele poczęto wyładowywać samochody przy ul. Szpitalnej zatrudniając przy tem około 8 robotników-chrześcijań. Wśród przechodniów wywołało to oburzenie. Czyżby p. J. Kaczmarek, który jest katolikiem, nie mógł „żydowskiego towaru” wyładować w inny dzień? (rp)

— * SZAMOTULY. Duże zaniepokojenie wśród mieszkańców miasta wywołała wiadomość, że kilka osób, używających kąpiele w jedynym miejsc. kąpielisku zaraziło się miażdżycą i chorobami skórnymi. — Na marginesie tej wiadomości zwracamy zainteresowanym czytelnikom uwagę, że od pewnego czasu rozpoznać można w pobliżu kąpielisk. Stąd też przypuszczalnie pochodzi owe choroby skórne.

— W ub. niedzielę w sali p. Sundmanna odbył się wielki wiec protestacyjny w sprawie Gdańska. Na koniec uchwalono rezolucję.

— Przybywający na targi do Szamotul okoliczni właściciele uskarżają się, że zamknięte są pompy, znajdujące się na rynku.

— Mecz towarzyski piłki nożnej pomiędzy I i II szamotulskim K. S. zakończył się wynikiem 10:3 dla drużyny pierwszej.

— Na terenie domeny państw. Szamotul-Zamek powstaje, jak wiadomo, osiedle dla bezrobotnych, które ma posiadać w przyszłości park. Niestety, osiedleni już na parcelach bezrobotni, przystępują do największym spokojem do „wyrebu” drzew w lasku, który przeznaczono na park i zachodzi obawa, że zanim osiedle zostanie zabudowane, z pięknego lasku nie pozostanie.

— Tow. śpiewu „Lutnia” urządziło całodzienną wycieczkę nad piękne jezioro w Pamiątkowie.

— * SREM. Dorocznym zwyczajem Tow. Powstańców i Wojaków urządziło na strzelniczy Bractwa Kurkowego zawody strzeleckie, w których wzięli udział liczni członkowie. Do tarczy Tow. Włst. i Woj. najlepsze strzały oddali pp.: 1 m. Marjan Szczepki, 2 m. Józef Budzyński, 3 m. Antoni Nowak, 4 m. Józef Matuszowski, 5 m. Konieczny. Do tarczy premjowej pp.: 1 m. Ignacy Sobczak, 2 m. Władysław Adamski, 3 m. Grabowski Sefan, 4 m. Mieczysław Matuszowski, 5 m. Franciszek Domachowski.

— Zabawa Zw. Hallerczyków miała duże powodzenie dzięki atrakcyjnemu programowi. Czyści zysk w kwocie około 100 zł przeznaczono na zakup sztandaru.

— W Ługach między Bilskiem Janem a Tomczakiem Wawrzyńcem istniała zadawniona waśń o prawo służebne przejazdu na gruncie Tomczaka. W tych dniach doszło do bójkii, w czasie której Tomczak otrzymał łopatą stalową poważne obrażenia głowy i lewego przedramienia. Sprawa znalazła swój epilog na rozprawie sądowej. Sąd przyjmując obopólną winę zwalniająca, skazał Bilskiego na 6 m. więzienia.

— Przy pracach finansowanych przez Fundusz Pracy znajduje zatrudnienie 122 bezrobotnych naszego miasta. Zmiana robotników następuje co tydzień.

— W tych dniach powiatowy związek komunalny rozpoczął prace przy budowie wału ochronnego nad Wartą w okolicy Solca i Świączyna. Znalazło zajęcie przy tych pracach około 100 bezrobotnych. Wzrost obliczony jest na kilku km. długości (su)

— * WOLSZTYN. Wobec zwiększonego eksportu świni bitych do Niemiec, p. Orwat z Wolsztyna zatrudnił w ub. tygodniu większą ilość bezrobotnych rzeźników.

— Księża dekanatu zbąszyńskiego organizują pielgrzymkę z Wolsztyna do Częstochowy w dniu 9 września b. r. Zgłoszenia do dnia 26 lipca przyjmują biura parafialne. Koszt pielgrzymki wyniesie 13,50 zł wgl. 10,00 zł zależnie od ilości zgłoszonych. (p)

— * WRZEŚNIA. Kierownictwo kolonii zuchowej w Baligródzie komunikuje, że zuchy przyjeżdżają do Wrześni w sobotę, dnia 25 lipca, o godz. 14.19. Po drodze zwiedza zuchy Kraków.

— Ciesielska Wiktoria, żona sierżanta 68 p. p. z Wrześni. Rynek 2, wychodząca na chwilę z mieszkania, nie zamknęła go na klucz. Skorzystał z tego złodziej, który po splondrowaniu mieszkania zabrał biżuterię i garderobe wart. około 500 zł.

— Sąd tut. rozpatrywał sprawę kradzieży świni na szkole Leona Miazgi w Biechowie, której dokonał Fl. Kosmala i Tomczak. Sąd, po przesłuchaniu szeregu świadków, uznał oskarżonych winnymi przestępstwa, skazując K. ze względu na jego przeszłość na jeden rok więzienia i ponoszenie kosztów sądowych w kwocie 40 zł. T. na sześć miesięcy więzienia, zaliczając arest śledczy i ponoszenie kosztów w kwocie 20 zł. (r. w.)

— ZBASZYN. Dnia 24. bm. o godz. 11 odbędzie się w tut. Ekspedycji Towarowej licytacja nieodebranych przedmiotów.

— W czasie postoju wagonu, nafałdowanego tuczniakami, przeznaczonymi na wywóz zagranicę, kilka sztuk zachorowało. Musiano je dobić. Mięso rozprzedano Między innymi większą ilość mięsa zakupił tut. Magistrat, który ma

zamiar rozprzedać je pomiędzy bezrobotnych. Mięso to jest zdadne do spożycia.

— W ub. niedzielę po sumie odbyło się zebranie wszystkich prezesek i wiceprezesek oddziałów Kat. Stow. Młodz. żeń. okręgu zbąszyńskiego, na którym uchwalono kilka ważnych i aktualnych spraw organizacyjnych.

— Odbyło się tu posiedzenie rady miejskiej m. Zbąszynia, na którym między innymi rozpatrywano sprawę obwodów kominiarskich, sprawę przebudowy domu miejskiego na cele szkolne oraz sprawę należności fa. Łoziński z Poznania za pobudowanie pieca gazowego i łuski do pieca gazowego.

— Z kilku stron dochodzą nas głosy, że na cmentarzu potrzebna jest jeszcze jedna pompa. Parafianie mający swoich najbliższych na cmentarzu oświadczyli nawet gotowość składania ofiar na ten cel. Grabarz p. Nowicki otrzymał na ten cel, zechca wpisać swoje nazwisko oraz wysokość datku. Po zebraniu odpowiedniej kwoty, pompę natychmiast się ustawi.

— Przestrzegamy obywatelstwo miasta Zbąszynia i okolicy przed nabywaniem czasopism zwalczających religię katolicką. W ostatnich czasach pojawiło się w Zbąszyniu i okolicy pismo p. t. „Wolna Myśl religijna”, propagujące materializm. Czasopismo to jest wrogo ustosunkowane do religii objawionej. Dlatego też katolikowi pisma tego ani czytać, ani przechowywać nie wolno.

— Dnia 19 bm. o godz. 3-ciej po południu na stadionie miejskim w Zbąszyniu odbyły się zawody piłki nożnej pomiędzy Kl. Sp. Sokół Wolsztyn, a Kl. Sp. Obr. Zbąszyn.

Przy dobrej formie obu drużyn mecz był bardzo interesujący. Mecz zakończył się zwycięstwem K. Sp. Sokół Wolsztyn w stosunku 4:3. Podczas zawodów zaszło nieszczęśliwy wypadek. W pewnym momencie jeden z graczy z Sokola wolsztyńskiego wpadł na gracz z Kl. Sp. Obr. p. Jopka tak nieszczęśliwie, że tenże upadł i złamał lewą nogę. Nieszczęśliwego natychmiast odwieziono do szpitala powiatowego w Nowym Tomyślu. (zb)

— * ZBASZYN. Dnia 2 sierpnia r. b. o godz. 12 w południe na sali strzelnicy p. majora Eckerta odbędzie się wielkie zebranie konstytucyjne Tow. Powstańców Wielkopolskich z roku 1918/19 r. zarejestrowanego koła zbąszyńskiego. Na porządku dziennym referat prezesa Towarzystwa Powstańców Wielkopolskich p. majora Kąkoliewskiego na temat „Zadanie Powstańców Wielkopolskich w chwili obecnej. Poza tem z ramienia Zarządu Głównego przybędzie na powyższe zebranie komendant p. major Kwieciński z Poznania. Ze względu na ważność obrad przybycie każdego byłego powstańca ze Zbąszynia jak i okolicy oraz innych pobliskich miejscowości jest bezwzględnie pożądane.

— W ub. tygodniu odbyły się w Zbąszyniu egzaminy przeciwgazowe i przeciwlotnicze pracowników kolejowych. Do dyspozycji szkolenia i pouczania przydzielony został specjalny wagon przeznaczony do tego celu z D. O. K. P. z Poznania. Egzaminy odbywały się przez dwa dni.

— W zawodach, urządzonych przez Ligę Morską i Kolonijalną w Zbąszyniu oraz miejski komitet, odbyły się zawody kajakowe i pływania na jeziorze zbąszyńskim.

— Podczas niedzielnego spotkania towarzyskiego piłki nożnej pomiędzy Sokolem z Wolsztyna a Kl. Sp. Obr. Zbąszyn złamał nogę gracz Obr. p. Franciszek Dropek. Pierwszej pomocy sanitarnej udzielił nieszczęśliwemu p. Janik, członek P. C. K., pełniący służbę na stadionie miejskim. Przywołany lekarz p. dr. Piotrowski stwierdził skomplikowane złamanie nogi i po nałożeniu opatrunku zapobiegawczego natychmiast kazał Dropka odstawić do szpitala powiatowego w Nowym Tomyślu.

— W sprawie opróżnienia b. gmachu szkolnego przy pl. Wolności podał burmistrz Michałik na ostatnim posiedzeniu rady miejskiej do wiadomości uchwały zarządu miej., w których zarząd sprzeciwia się przebudowaniu domu przy ul. Poznańskiej nr. 37 na cele szkolne z uzasadnieniem, że przy oddaniu na cele szkolne wolnych ubikacji w świetlicy miejskiej może się szkoła pomieścić bez potrzeby przydzielenia dalszych ubikacji. Po obrzecznej dyskusji, jaka wywiązała się na ten temat, uchwaliła rada miejska podtrzymać swa uchwałę z dnia 23 marca 36 r., a mianowicie: uchwała w miejsce zlikwidowanego budynku przy pl. Wolności oddać budynek miejski, położony przy ul. Poznańskiej nr. 37. W związku z tem uchwalono zaciągnąć pożyczkę w Towarzystwie Popierania Szkół w Poznaniu w wysokości 40 proc. ogólnych kosztów przebudowy tego domu na cele szkolne. (zb)

— * BRODNICA. Z rak zuchwałych bandytów zginął w nocy na piątek Jan Pawłowski, który wraz z swym bratem Władysławem prowadził w Długim ogrodnieku. Pawłowscy, dorobiwszy się pracą swych rąk majątku, nabyli drogą kupna w Brodnicy przy ul. Pierackiego realność i mieli w tych dniach spłacić resztę ceny kupna w kwocie 2.000 zł. Pieniądzy te uzyskali Pawłowscy w Rypinie za sprzedane zboże. O pow. transakcji dowiedziała się szajka bandytów, która, uzbrojona w rewolwery, napadła na mieszkanie Pawłowskich. W chwili, gdy zbudzony ze snu Jan wyszedł na podwórze, padły dwa strzały, z których jeden rańił go śmiertelnie w brzuch. Na odgłos strzałów przybyła pomoc. Bandyci ostrzelwując się, zbiegli w ciemnościach nocy. Policja wszczęła energiczne śledztwo elem wykrycia sprawców ohydnej zbrodni. (zn)

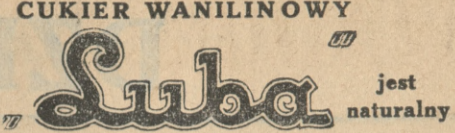
— * DZIAŁDOWO. W ub. tygodniu przeszła nad miastem i okolicą gwałtowna burza, połączona z ulewą i gradobiciem. Rozpetane żywioły wyrządziły w polach i ogrodach wielkie spustoszenia. Od piorunów spaliły się w maj. Pierławce dwa budynki gospodarce rolnika Labudy, we Wysokiej spalił się młyn p. Golebińskiego, a w Burkacie stajnia p. Zakrzewskiego. Wskutek silnych opadów wezbrała gwałtownie Działdówka, która zabrała tamę i uszkodziła łaźnie miejską; w niżej położonych domostwach woda zalała piwnice. (gn)

— * GRUDZIĄZ. We Wileczych Błotach, należących do gminy Jeżewo, między szwagrami Zycym i Aniszewskim miał miejsce jakiś zażart, który ostatnio tak się zaostrzył, że Z. pochwylił fuzję, oddając strzał w kierunku swego swabwra. Ugodyony A. padł trupem na miejscu. Zabójca został aresztowany. (gn)

— * NOWE MIASTO N/DRWECA. Nowo wybrany burmistrz Seweryn Wachowiak i jego zastępca Bol. Jetkiewicz, zostali w sobotę 18 bm. przez starostę powiatu lubawskiego zaprzysiężeni i wprowadzeni w urząd. Akt ten poprzedziła msza św. w kościele farnym.

— * TORUŃ. W niedzielę, dnia 19 b. m., w godzinach południowych odbyła się żywiołowa manifestacja w sprawie w. m. Gdańska. Na Rynku Staromiejskim zebrali się olbrzymie tłumy ludności, w karnych szeregach stanęły organizacje, harcerze, K. P. W. z orkiestrą, delegacje związków i stowarzyszeń oraz las pocztów sztandarowych. Po okolicznościowych przemówieniach

CUKIER WANILINOWY

Suga naturalny

Pg 5747/8-28,36/7

Atak sercowy w wodzie

Wczoraj w czasie kąpieli na pływalni przy Tamie Garbarskiej 25-letni Julian Jankowski, zamieszkały przy ul. Fabrycznej 30 m. 1, doznał przy wskakiwaniu do wody ataku sercowego i zmarł. Zwłoki wydobyto, przy czym lekarz stwierdził śmierć. (kl)

wieniaci p. radcy Wiencka i Antezaka zebrani uchwaliłi rezolucję, domagając się przyłączenia Gdańska do Polski i rozwiązania przez rząd polski wszelkich organizacji hitlerowskich w Polsce. Pod rezolucję złożono niezliczone podpisy, które wojewoda pomorski przedłożył rządowi polskiemu.

— Ofiara sobotniego wypadku motocyklowego, p. Wanda Wojciechowska, zmarła w szpitalu, nie odzyskawszy przytomności.

— W nocy z dnia 19 na 20 lipca na ul. św. Jakóba pobiło się kilku osobników. Dwóch z nich zostało poważnie poklutyż nożami. Są to mieszkańcy wsi Rubinkowo pod Toruniem, 24-letni Kazimierz Koryłów i 18-letni Jan Pośpiech. Sprawcy napadu zbiegli. (z)

UNIWERSYTETU POZNAŃSKIEGO

— * Dyplom i tytuł magistra filozofii z zakresu filologii klasycznej uzyskały: Helena Brzezińska, Dobromiła Kruszczyńska i Janina Szlapeczanka — wszystkie z Kościana.

— * Dyplom i tytuł inżyniera leśnictwa uzyskał Seweryn Jurga z Kielczewa (pow. Kościana).

Z ŻYCIA TOWARZYSTW

— * Zjedn. Kolejowców Polsk. We wtorek, dn. 21 bm. o godz. 10 odbędzie się w sali związkowej Z. K. P. ul. Spokojna 24, zebranie rencistów, wdów i sierot po pracownikach kolejowych bez względu na przynależność związkową.

— * Wydział Krawiecki Tow. Młodych Przemysłowców. Wieczór rysunkowy dziś 21. 7. 36 o godz. 20 w lokalu Tow. przy ul. Podgórznej 10.

— * Tow. Śpiewu im. F. Nowowiejskiego św. Łazarz. Zebranie odbędzie się dn. 21 b. m. o godz. 20 w lokalu posiedzeń przy ul. M. Focha 62 u p. Florkowskiego.

Składki i pokwitowania

W admistracji naszej złożyli w dalszym ciągu:

Na rodzinie po śp. Wieśniaku: Stronictwo Narodowe, Tomaszów Mazowiecki 15,50, razem z poprzednio pokwitowanymi 123,44 zł.

W sprawach PROPAGANDOWYCH i projektów reklamowych

prosimy komunikować się z

WYDZIAŁEM PROPAGANDY
Kurjera Poznańskiego, św. Marcina 70
I. piętro od godziny 16—18
Telefony: 44-61, 14-76, 33-07, 35-24
35-25, 40-72.

KSIĘGI STANU CYWILNEGO

Zapowiedzi.

Dnia 20 b. m. wywiezione następujące zapowiedzi (osoby, przy których nie jest podana miejscowość, mieszkają w Poznaniu):

Inż. Alfons Kulis i natucz. gimn. Zofja Neybar; mistrz metal. Benon Tyrakowski i Wiktorja Czerniejewiczówna; mur. Jerzy Łazarek w Świętochłowicach i Marja Wawrzyńkówna; mehan. Stefan Konieczny i Gertruda Feist; rob. Stanisław Białas i Cecylja Najdek; rob. Stanisław Nowicki i laborantka Wiktorja Gulikówna; form. w metalu Władysław Sytniewski i krawc. Marjanna Nowaczykówna; kup. Antoni Florysiak i Helena Janasikówna; narzędziarz Wiktor Grzegorzewski i szwaczka Wanda Majewska; handl. Jan Arning i marszantka Halina Stachowikówna; strażn. gran. Jan Kaczmarek w Lipnicy Wielkiej, pow. nowotarski, i ekspedj. Stanisława Owczarzakówna.

Na wczorajszych zapowiedziach zaszła omyłka co do stanu nauczyciela p. Franciszek Stachowicz. Nie jest on wdowcem, lecz kawalerem.

Zgony.

W Urzędzie Stanu Cywilnego zgłoszono dnia 20 lipca 1936 r. następujące zgony: Wojciech Obecny, krawiec, 55 lat; Kazimierz Hepkowski, fotograf, 54 lat; Chaim Singer, kupiec, 45 lat; Mieczysław Kaczmarek, absolw. gimnazj., 19 lat; Marja Weymann z domu Majchrzakówna, 73 lat; Jerzy Trzebucowski, pół godz.; Jan Korpankiewicz, rzeźnik, 34 lat; Karol Strzyż, 1 rok 7 mies. 8 dni; Szymon Przybylski, 18 dni; Marja Kuntówna, bez zawodu, 25 lat; Stefan Magdiak, robotnik, 64 lat; Stefan Błoszyk, robotnik rolny, 18 lat; Walerja Banaszakówna, 4 mies. 10 dni; Marja Cywicka z domu Nagórka, 63 lat; Anna Aniola, 1 miesiąc 10 dni; Antoni Saas, em. nauczyciel, 74 lat.

STAN POGODY W POZNANIU

21 lipca 1936

Temperatura 7 godz. + 16,4
Ciśnienie 7 godz. 750,6 mm. mark.
Zachmurzenie 7 godz. pochmurny.
Wiatr 7 godz. kierunek zach., szybk. 3 m/sek.
Opad w ciągu poprzedniej doby (od godz. 7 rano dnia wczorajszego do godz. 7 rano dnia dzisiejszego) 0,4 mm. rodzaj opadu: deszcz
Temperatura w dniu 20 lipca br. była najwyższa + 26,7 o godz. 14 najniższa + 13,6 o godz. 16,45.

Prognoza pogody na dzień jutrzejszy:

W ciągu dnia zachmurzenie z przejaśnieniami, nieznaczne przerywane deszcze lokalne, dość ciepło przy wstępujących i chłodniejszych wiatrach zachodnich.

DZIAŁ KULTURY I SZTUKI

FILOZOFIA POLSKA PRZODUJE NAUCĘ ŚWIATOWEJ

Uczni polscy piszą dla zagranicznych — W językach obcych — Nowe pismo filozoficzne — Polscy logicy — Co mówi uczonek niemiecki? — Co to jest logistyka i jakie ma zadanie? — Przyczynek do naszej sławy — W Brazylii o „szkole warszawskiej”.

Ukazał się pierwszy obszerny tom nowego wydawnictwa*) filozoficznego? Jego pojawienie się należy zanotować jako fakt pierwszorzędnej wagi na niwie polskiej kultury naukowej. „Studia” są czemś więcej niż normalnym czasopiśmie naukowym; właściwie są one oficjalnym organem reprezentacyjnym naszej filozofii. Mają one na celu umożliwić filozofom obcych krajów zaznajomienie się z współczesnymi badaniami filozoficznymi w Polsce. Będą więc zamieszczały w języku angielskim, francuskim, łacińskim, niemieckim i włoskim rozprawy filozofów polskich, oraz sprawozdania z polskich publikacji filozoficznych.

Wydano je z ogromną starannością, zarówno co do szaty zewnętrznej, jak i co do treści. Prócz szczególnie dobranych artykułów najwybitniejszych naszych filozofów zawierają również kronikę obrad towarzystw filozoficznych, nadto dokładne sprawozdania z wszystkich polskich publikacji filozoficznych z lat 1932 — 1934.

„Studia” tem się różnią od dotychczasowych naszych czasopiśm naukowych, że będąc całkowicie pisane w językach obcych, zawierają rozprawy wyłącznie uczonych polskich. Na tego rodzaju czasopismo nie zdobyła się dotąd żadna z uprawianych w Polsce nauk szczegółowych. Ukazuje się u nas szereg wydawanych w językach obcych, chlubnie znanych w Europie i poza Atlantyką, czasopiśm naukowych (pamiętamy co na tem miejscu pisał niedawno o „Fundamenta Mathematicae” doc. Ślebodziński), lecz zawierają one również prace uczonych niepolskich, skutkiem czego, oraz ze względu na swe części sprawozdawcze, mają charakter czasopiśm międzynarodowych.

Fakt wydawania „Studiów” świadczy niewątpliwie o żywotności naszej filozofii; istotnie, nie ryzykuje się zbyt wiele, jeżeli się powie, że filozofia przeżywa u nas czasy swego rozkwitu; przy okazji przyjrzymy się jej dokładniej, a na samprzód uchwalimy, o jaką filozofię idzie.

Termin „filozofia” jest kłopotliwie wieloznaczny. Popularnie, identyfikuje się go z „poglądem na świat”, względnie z metafizycznym, czy religijnym wyznaniem wiary. Tak pojęta filozofia z samej swej natury wymyka się możliwości naukowego, a więc obiektywnego, bezosobistego jej uprawiania. Niema jej też w obrębie filozofii uniwersyteckiej. Ta ostatnia obraca się głównie dokoła zagadnień teorii poznania, dalej zalicza się do niej szczególnie dziś żywa metodologie, naukę o metodach naukowych, oraz logikę, która z biegiem lat wykształciła się na samodzielnie dyscyplinę naukową. Jeżeli mimo to włączamy logikę do filozofii, to przede wszystkim z tego względu, że związki jej z filozofią są u nas bardzo silne; nasi logicy są zarazem filozofami i fakt ten stale podkreślają.

Wkraczając na teren logiki, obracamy się tem samym w dziedzinie, obok matematyki, najwięcej przynoszącej rozgłosu naszej nauce. Dla informacji należy dodać, że logika, uprawiana przez szeroko dziś znaną Szkołę Warszawską, nosi nazwę logiki matematycznej; bałamutnie nazywa się ją czasami logistyką, który to termin ma jak zobaczymy inne znaczenie. Członkami jej przedstawicielami są z Warszawy profesorowie Leśniewski, Łukasiewicz, Tarski, z poza Warszawy Chwistek i Zawirski. Może nie od rzeczy będzie przytoczenie któregośkolwiek z zagranicznych głosów o logikach warszawskich. Prof. H. Scholz z Monasteru, w podręczniku historii logiki wydanym dla uniwersytetów niemieckich w r. 1931, pisze:

„Zwłaszcza Polska stała się w ostatnim dziesięcioleciu głównym krajem, a Warszawa, dzięki piśmnom J. Łukasiewicza, siedliskiem badań logistycznych. Musimy się tu zadowolić — pisze dalej — wskazaniem na odpowiednie dzieła S. Leśniewskiego i A. Tarskiego (tu następują omówienia dzieł wymienionych logików).

*) „Studia Philosophica. Commentarii Societatis Philosophicae Polonorum” Vol. I Leopoli, 1935, 498 str.

Również należy tu przynajmniej wymienić L. Chwistka.”

Praca i sukcesy polskich logików polegają głównie na niezmiernie pomysłowym odkrywaniu twierdzeń dotyczących się całych działów logiki. Co roku ukazuje się kilka publikacji z tego zakresu, głównie w Sprawozdaniach Warszawskiego Towarzystwa Naukowego.

Na tej to właśnie logice matematycznej opiera się współczesna filozofia polska, nazywana powszechnie, również poza granicami kraju, logistyką. Cóż to takiego?

Dotychczasowa filozofia, nawet „naukowa”, grzeszyła nieraz dowolnością, wybujałością swych systemów i „twierdzeń”. Tego typu swobodnej filozofii, pełnej nieraz mętnych frazesów i pretensjonalnych ogólników, wypowiedziała logistyka nieubłaganą walnę. Zaczęło się od dokładnego zorientowania się, że przyczynę tych bałamuctw stanowi w dużej mierze język potoczny, w którym przecież formuluje się zagadnienia filozoficzne. Naskutek tego, że język jest zbyt bogaty, (zawiera mnóstwo zwrotów wieloznacznych) łatwo w nim o nigdy nie kończące się spory o słowa. Zabrano się więc do analizy i ewentualnego poprawiania języka. Logistyka polska wzięła w tym ruchu żywy udział; w rezultacie, szczególnie dwie dziedziny pracy przyczyniły się do jej obecnego rozgłosu: badania nad semantyką oraz dokładna analiza znaczenia poszczególnych terminów filozoficznych.

Nie możemy tu dokładnie omówić owej modnej dziś semantyki, nazywanej w Wiedniu „logiczną składnią języka”. Należy do niej badanie na czym polega sensowność języka; ona formuluje warunki, które musi spełniać jakieś wyrażenie, aby było w danym języku sensowne i t. p. Najpoważniejsze i najciekawsze rezultaty osiąga tu, obok wiedeńskiego profesora Carpana, prof. Ajdukiewicz.

Semantyka stanowi jeden przyczynek do sławy naszej filozofii. Drugi stanowią dokładne, precyzyjne analizy znaczeniowe, terminów filozoficznych, najbardziej nawet obciążonych wieloznacznościami. Jest to praca znacznie trudniejsza, niżby się to mogło wydawać, udział w niej biorą przedewszystkiem młodszy pracownicy, głównie z Warszawy i Lwowa; posuwa się dość szybko naprzód. Między innymi zanalizowano znaczenie takich terminów jak determinizm, przypadek, prawo przyrody (Dr. Dąbbska, Lwów); Tarski zbadał pojęcie prawdy w naukach dedukcyjnych, Poznański — na terenie nauk fizycznych.

Czem się logistyka odróżnia od dotychczasowych kierunków filozoficznych? Bezwątpienia, dokładną, ścisłą, precyzyjną robotą analityczną. Logicy zresztą i pomysłowo posługują się rozbudowanym przez Szkołę Warszawską aparatem logiki matematycznej. Mamy tu istotnie do czynienia w całym tego słowa znaczeniu z „szkołą”.

Wszelako współczesne publikacje filozoficzne są dla szerszego ogółu mało przystępne. Praca logistów jest oschła, nudna, nad wyraz nieefektywna. Z tego wypływa u nas nikiel zainteresowania się naszą własną filozofią, obojętność, a nawet otoczenie jej pewnym uprzedzeniem. Inaczej oceniają ją kompetentne sfery Zachodu. Najpoważniejszym obecnie międzynarodowym czasopiśmie filozoficznym jest kwartalnik wiedeński „Erkenntnis”; otóż od trzech lat niema prawie zeszytu, w którym nie byłoby pochlebnych wzmianek o „szkole” lwowsko-warszawskiej. Więcej jeszcze, prof. Tatariewicz w ostatnim „Przeglądzie Filozoficznym” zdając sprawę z swej zamorskiej podróży, mówi — zresztą, nie bez humoru — o brazylijskim prawniku, filozofie i poecie w jednej osobie, który „jest również pozytywistą (w Brazylii wszyscy filozofowie są pozytywistami), ale zupełnie innego typu niż comte’owski, typu powojennego. Powołuje się już nie na Comte’a, lecz na „Wiener Kreis” i na logikę mate-

ŻYCIE KULTURALNE

Z ZA KULIS KOLEJKI NA KASPROWY

Z Warszawy piszą nam (tw):

Nie natknąłem się dotychczas na żadne autorytatywne zaprzeczenie faktom, które p. Jan Jaskrawski ogłosił w „Prosto z Mostu” jako najnowsze rewelacje o kolejce na Kasprowy. A są one w wielu szczegółach sensacyjne. P. J. stwierdza co następuje:

1. że mają powstać trzy hotele, których kłoczące spusty pójdą przez dziekie żłoby w dolinę Kasprową;

2. że już istnieje projekt rurociągu, któryby pompowano wodę na Kasprowy z Zielonego Stawu Gąsienicowego. Wody tam bowiem niema, dowozić się ją musi wagonami. Wskutek tego herbata idzie na wagę złota, a myć się w schronisku nielato; do rurociągu trzeba by zbudować naturalnie stację pomp;

3. że gruz i śmiecie sypie się w dolinę na najwidoczniejszym miejscu, a dla poszerzenia chodników rąbie się stare aleje;

4. że kolejka jest deficytowa i znajduje się w perspektywie bankructwa. Kalkulowano ją na 462 bilety dziennie w przecięciu przez cały rok. Tymczasem w najlepszym, minionym, sezonie przeciętna wynosiła dziennie 281 biletów, od czego trzeba odliczyć gratisowe i zniżkowe, w liczbie kilkudziesięciu.

Na tem jednak nie kończy się deficyt. Trzeba wliczyć do niego straty, jakie ponoszą przez kolejkę różne przedsiębiorstwa państwowe i komunalne. I tak:

a) istnieją bilety kolejowe, wspólne z biletami na kolejkę; istnieją i takie, które

po otwarciu kolejki zostały „jaskrawo obniżone, a co do których motywów zniżki są bardzo trudne do ustalenia”. Zniżki takie, to ubytek dochodu kolei.

b) p. J. zapytuje w tym związku, czy i jak amortyzują się autobusy Polsk. Kolei Państw. z Zakopanego do Kuźnicy?

c) kto pokryje kosztą spalonego motoru elektrowni zakopiańskiej?

d) kto płaci za brukowanie drogi do Kuźnicy, dla której zniszczono starą aleję jesionową?

e) wreszcie pyta p. J. „co wydano i pod jakimi jawnymi i ukrytymi tytułami, na propagandę, na lukratywne posady przy kolejce i gdzieindziej?”

Zobaczymy, czy i jakie odpowiedzi pójdą za temi pytaniami. Co do stosunku między kolejką, a kolejami państwowymi, to sprawa jest jasna o tyle, że osobistością, która przeprowadziła budowę kolejki wbrew całej kulturalnej opinii, jednomyślnie w tym wypadku jak rzadko, jest p. Bobkowski, wiceminister komunikacji, rozporządzający bardzo wysokimi koneksjami.

Bardzo ciekawa jest też wiadomość, że na otwarciu kolejki, motywowanej, jak wiadomo, korzyściami dla sportu narciarskiego, został zaproszony IV okręg narciarski (główny, bo podhalański), lecz odmówił udziału i bilety odesłał. Albowiem, jak stwierdza autor artykułu, „nic niedorzeczniejszego z punktu widzenia sportu narciarskiego nie można było wymyśleć”.

NAUKA

Zgon uczonego. Z Wilna donoszą nam: Zmarł tu dr. S. K. Władyczko, b. profesor zwyczajny chorób nerwowych na Uniwersytecie Stefana Batorego, jeden z najwybitniejszych neurologów polskich. (np)

SZKOLNICTWO

Nowa ortografia w szkołach zostaje, w myśl rozporządzenia ministerstwa, wprowadzona już w roku szk. 1936/7. Do stosowania zasad nowej ortografii poleca ministerstwo wdrażać uczniom stopniowo: w ciągu roku 1936/7 można się ustosunkować tolerancyjnie do omyłek, popełnianych przez nich w swobodnych wypracowaniach piśmiennych, w ćwiczeniach ortograficznych natomiast należy położyć nacisk na poprawne stosowanie zasad nowej ortografii. Duże trudności wywoła rozbieżność pisowni, obowiązującej obecnie, z używaną w dotychczasowych podręcznikach szkolnych. (sz)

W jutrzejszym Dziale:
DLACZEGO SZEKSPIR PISAŁ?
przez
prof. dr. Władysława Tarnawskiego

matyczną szkoły warszawskiej”.

Spotyka się u nas i inne kierunki filozoficzne, są one nawet dość liczne i żywotne, ich adherenci nie tworzą jednak tak zwartych obozów jak logicy. Poza granicami kraju, za filozofię specyficzną polską uchodzi wyłącznie logistyka, liczy ona najwięcej adeptów z pośród młodego pokolenia, jest zresztą najbardziej aktywna, czego nowym dowodem są „Studia Philosophica”. Niemniej ruchliwością i systematycznością pracy wybija się grupa filozofów neotomistycznych, (ks. prof. Michalski i ks. doc. Kowalski), ośrodek krakowski zajmuje się głównie zagadnieniami z pogranicza filozofii i psychologii, prof. Heinrich. Istnieją także mniej liczne grupy estety (profesorowie Ingarden, Sobeski, Tatariewicz, Treter), oraz filozofów kultury (Znaniecki, Suchodolski). Co do perjodyków filozoficznych to za czasopismo logistów uchodzi warszawski Przegląd Filozoficzny, piśmieniem ośrodka krakowskiego jest „Kwartalnik Filozoficzny”. Tomiści własnego czasopisma dotąd nie posiadają; natomiast co roku ukazuje się parę tomów ich ruchliwego wydawnictwa „Studia Gnesnensia”.

Mgr. Z. Mikołajewski
Poznań

Książki nadesłane

Roman Pollak: „Abiturjenta Jana Kasprowicza praca łacińska”. Seorsum impressum e libro q. i. „Munera Philologica Ludovico Cwikliński bis sena lustra professoria claudenti ab amicis collegis discipulis oblata. Ponsnaniae 1936, pogg. 459-463”. Drukarnia Uniwersytetu Poznańskiego pod zarządkiem Józefa Winiewicza.

TEATR

„Piłany Szekspir” wraca. Tak nazywano Krzysztofa Dietricha Grabbego, autora wielu dzieł scenicznych epoki romantycznej, wśród których przysłowiowo się stało „Scherz, Satire, Ironie und tieferer Bedeutung”. Grabbe był przez długie lata zapomniany. Hitleryzm przywraca go do czci jako rdzennie niemieckiego pisarza. W Teatrze im. Horsta będzie w nadchodzącym sezonie odegrany dramat Grabbego „Hanni bal”.

„Fiesco” pod golem niebem. Teatry miejskie w Frankfurcie nad Menem urządzają cykl przedstawień pod golem niebem na Roemerberg. Zaczęto Schillera tragedją „Fiesco”.

KRAJOZNAWSTWO

„Okolice Krakowa” oraz opis dawnej stolicy Polski wydane zostały jako dwa tomiki w pożytecznej serii broszurek krajoznawczych Ministerstwa Komunikacji. Kraków ten opracował dr. Jerzy Dobrzycki, autor świeżo wydanej wspaniałej monografii tego miasta. Na początku fragment wiersza Wincentego Pola i doskonałe w rzecz wprowadzający tytuł pierwszego rozdziału: „Miasto żywych kamieni” — zachęcają do przeczytania broszurki. Pomogą zdjęcia w ilości 13, wszystkie starannie dobrane i nierozdzielone będące arcydziełami fotografii. Opis im nie ustępuje. Dr. Dobrzycki posiada duży talent popularyzacyjny, nie dziw więc, że mu się „Kraków” udał. Ale kto na dłużej do Krakowa przyjedzie, powinien wybrać się poza miasto. Zachęci go do podmiejskich wycieczek druga broszurka z tej samej serii p. tyt. „Okolice Krakowa” w opracowaniu dr. Stanisława Przechyńskiego, geografą krakowskiego. Połączenie nauki i krajoznawstwa dało tym razem piękne rezultaty. Opisy Ojcowa, Tuńca, Lipowca, Tenczyka, Bielan, Mogiły i Wisnicza są zwięzłe, ścisłe i bardzo „czytelne”. Schematyczna mapka i 13 zdjęć krajoznawczych dobrze ilustrują słowa autora. (jmt)

MUZYKA

Międzynarodowe jury tańca na berlińskiej „Olimpiadzie tanecznej” składać się będzie z przedstawicieli wszystkich uczestniczących narodowości z równym prawem głosu. Polska bierze również udział i zasiada w jury.

ARCHITEKTURA

Rynek krakowski będzie uporządkowany. Stowarzyszenie Architektów w Krakowie z ramienia zarządu miejskiego rozpisalo konkurs na uporządkowanie rynku krakowskiego. Za najlepsze prace rozdane zostaną nagrody w sumie pięciu, trzech i dwóch tysięcy złotych. Termin składania prac konkursowych mija 15 grudnia b. r. Szczegółowych informacji udziela sekretarz konkursu w wydziale budowlanym zarządu m. Krakowa. (ar)

Pisma nadesłane

„Taternik”. Zesz. 5. Treść: J. A. Szczepański: „1902—1935”. — W. Krygowski: „Sekcja taternicza A. Z. S.-Kraków”. — M. Zajaczkowski: „Kolo wysokogórskie przy oddz. warszawskim P. T. T.”. — J. A. Szcz.: „S. p. Tadeusz Smoluchowski”. — S. Bemadzikiewicz: „Polska wyprawa polarna na Spitsbergen”. — S. Z. Różycki: „Ziemia Torrela”. — Z. Dąbrowski: „Historja jednej ściany”. — Z. Wysocki i M. Zajaczkowski: „Swistowy Bóg”. — Z. Tatr. — Sprawy Klubu. — Kronika alpinistyczna.

DZIAŁ GOSPODARCZY

Handel polsko-włoski odżywa!

Szybka decyzja, jaką powzięła Polska, znosząc sankcje przedzej, aniżeli pozostali członkowie Ligi Narodów, okazuje się posunięciem korzystnym dla naszych interesów polityczno-gospodarczych. W dniu 2 bm. ogłoszono w „Dzienniku Ustaw” uchwałę Rady Ministrów znoszącą sankcje, a zaledwie w 10 dni później zawarto z Włochami porozumienie co do techniki clearingu.

Rozrachunek przeprowadzać będzie Polskie Towarzystwo Handlu Kompensacyjnego („Zahan”) z Instituto Nazionale per i Combo con l'Estero. Eksporterzy muszą każdorazowo wywóz do Włoch zgłaszać w „Zahanie” w celu przyjęcia należności towarowej do rozrachunku. Importerzy zaś artykułów włoskich do Polski, po uzyskaniu pozwolenia przywozu z C. K. P. oraz po otrzymaniu towaru muszą należność za import wpłacać do „Zahanu” na konto I. N. C. E. Podobnie postępować muszą kupcy włoscy — eksporterzy i importerzy. Jednym słowem: klasyczny clearing.

Tak więc strona formalno-prawna wznowionych obrotów towarowych między Polską i Włochami została uzgodniona szybko i gładko. Jest to niewątpliwie skutkiem wyprzedzenia innych państw w zniesieniu sankcji.

Drugim, bardziej jeszcze korzystnym skutkiem będzie możliwość wykorzystania głodu towarowego, panującego we Włoszech. Jak słychać, na rynku włoskim zainteresowanie wyrobami polskimi jest dość żywe. Podobnie zresztą ma się rzecz w Polsce: do C. K. P. wpłynęło wiele zgłoszeń o pozwolenia na przywóz towarów włoskich. Tak więc handel polsko-włoski odżywa!

Będzie rzeczą ciekawą dowiedzieć się, ile Polska straciła na swych obrotach zagranicznych wskutek stosowania sankcji. Warto zanotować ciekawe obliczenie dokonane ostatnio przez komitet koordynacyjny Ligi Narodów, z którego wynika, że obroty towarowe Włoch z zagranicą skurczyły się w

pierwszych miesiącach „sankcyjnych” o 40 proc. ich poprzedniej wartości. Z krajami sankcyjnymi, oczywiście, obroty spadły w stopniu znacznie wyższym. Tak np. w lutym br. eksport z Anglii do Włoch spadł na 259 tys. dol. zł (z 2.722 tys. dol. zł w lutym 1935 r.) Wartość eksportu francuskiego spadła w tym samym czasie z 1.963 tysięcy na 561 tys. dol. zł. Równomiernie spadł i import z Włoch do państw „sankcyjnych”.

KRONIKA GOSPODARCZA

PODATKI I OPŁATY

(p) **Konieczność zmiany dekretu o podatku od lokali.** W myśl dekretu o podatku od lokali, mieszkalne lokale jedno- i dwuizbowe, bez wyjątku są zwolnione od podatku lokalowego. Jeżeli więc płatnik zajmuje lokal 3-izbowy, z czego jedna izba przypada na lokal handlowy, dwie pozostałe izby winny być wyłączone z podatku w imię tej samej zasady, dla jakiej zwalnia się z tego podatku lokale dwuizbowe połączone z trzecią izbą, służącą na cele przemysłowe. Niestety, dotychczasowa praktyka mówi co innego. Sery handlowe Wielkopolski uskarżają się na rygorystyczne postępowanie władz, nakładających podatek lokalowy również na lokale, w których izba trzecia jest używana na cele handlowe. W tej mierze musi ulec zmianie dekret o podatku lokalowym i wyraźnie określić, że trzecia izba używana w celach handlowych automatycznie daje podstawę do zwolnienia całego lokalu od podatku. (az)

(p) **Dowody w detalicznych sklepach spożywczych.** N. T. A. wyrokiem z dn. 10. 12. 1935 r. l. rej. 4968/33 wyjaśnił, że dowody księgowania transakcji zakupu towarów przez przedsiębiorstwo detalicznej sprzedaży towarów spożywczych, zawierające tylko dane w ilości i rodzaju towaru, a nie uwidoczniające innych momentów danej transakcji, w szczególności ceny towaru i warunków jej pokrycia, nie mogą być uznane za wystarczające, o ile dane faktyczne, nie ujawnione w dowodach, nie mogą być ustalone na podstawie innych materiałów rozporządzalnych w odnośnym systemie księgowania. Zestawienia z targów dziennych, jako dowody księgowane w przedsiębiorstwie detalicznej sprzedaży towarów spożywczych nie muszą obejmować wszystkich danych poszczególnych transakcji, w szczególności danych, dotyczących ilości i rodzaju sprzedanych towarów. (k)

Z KRAJU

(k) **Dalsze wzmocnienie się polara i funta.** Na wczorajszych giełdach walutowych ujawniło się dalsze wzmocnienie dewiz anglosaskich, które zarysowało się już w sobotę. Należy przypuszczać, że w dalszym ciągu ton tym wszystkim fluktuacjom nadaje giełda paryska, która ma pewne podstawy do rezerwy, jeżeli już nie do pesymizmu. Pozostałe dewizy nie wykazują poważniejszych zmian. Dewiza na Zurych notowana jest w dalszym ciągu w Paryżu stosunkowo wysoko, gdyż nie wiele niżej od górnego punktu złota.

(k) **Sprawa specjalnej kontroli obrotu towarowego polsko-niemieckiego.** W Monitorze Polskim z dnia 20 bm. ukazało się obwieszczenie ministra skarbu o zmianie obwieszczenia z dnia 18 listopada ub. r. w sprawie specjalnej kontroli obrotu towarowego polsko-niemieckiego.

(k) **Sytuacja górnictwa węglowego w czerwcu.** Wydobycie węgla kamiennego w czerwcu r. b. wyniosło — według danych prowizorycznych — 2.064 tys. tonn wobec 2.059 tys. tonn w maju r. b. i 2.030 tys. tonn w czerwcu r. ub. Ponieważ liczba dni roboczych w czerwcu r. b. (23) była mniejsza od liczby dni roboczych w maju r. b. (25), przeciętne dzienne wydobycie węgla kamiennego wzrosło w czerwcu w porównaniu z majem znacznie wyraźniej, niż produkcja za cały miesiąc, a mianowicie z 82 do 90 tys. tonn. Zbyt w kraju wyniosł 1.311 tys. tonn i był większy o 18 tys. tonn, niż w maju r. b. i o 160 tys. t., niż w czerwcu r. ub. Eksport natomiast, wynoszący w czerwcu r. b. 617 tys. t., wzrósł w porównaniu z majem r. b. (o 14 tys. t.), ale spadł w porównaniu z czerwcem r. ub. (o 135 tys. t.). Zapasy węgla kamiennego na zwalach kopalnianych wynosiły w końcu czerwca r. b. 119 tys. t. Produkcja koksu w czerwcu r. b. wynosiła 120 tys. t. Produkcja brykietów w czerwcu utrzymała się na poziomie maja i wynosiła 11 tys. t.

(k) **Stan zatwierdzonych układów konwersyjnych.** Na ostatnim posiedzeniu komitetu konwersyjnego, w dniu 15 b. m., zatwierdzono 827 nowych układów konwersyjnych na ogólną sumę 1.504.03 zł na poszczególne instytucje wierzycielskie, które zawarły układy, przypadające następujące liczby: Centralna Kasa Sp. Rolniczych — 241 układów na zł 78.853, komunalne kasy oszczędności — 240 układów na zł 359.943, spółdzielnie kredytowe — 169 układów na

Co najciekawsze, to to, że opinia kół gospodarczych, które przypuszczały, iż na sankcjach zarobią najlepiej państwa niestosujące sankcji, okazała się mylną. Tak np. obroty towarowe między Włochami i Niemcami utrzymały się na niezmiennym poziomie, czyli że sankcje nie dały zarobku Rzeszy. Natomiast zarobiły Węgry i Austria. Jednakowoż przypuszcza się powszechnie, że wzrost obrotów między temi państwami a Włochami przypisać należy w pierwszej linii działaniu t. zw. układów rzymskich, które wymienione kraje są ze sobą związane w dziedzinie gospodarczej.

zł 136.107. Państw. Bank Rolny — 109 układów na zł 252.768, Bank Gospodarstwa Krajowego — 19 układów na zł — 104.584, różne banki komercyjne — 14 układów na zł 458.795, centrale finansowe — 20 układów na zł 5.062, Galicyjska Kasa Oszczędności — 12 układów na zł 67.556, itd. Ogółem od początku akcji konwersyjnej instytucje wierzycielskie zawarły 361.940 układów na sumę zł 366.737.200.

(k) **31 października r. b. upływa termin zawierania układów konwersyjnych.** Centralne biuro do spraw finansowo-rolnych przypomina właścicielom gospodarstw wiejskich, iż termin zawierania układów konwersyjnych przez Bank Akceptacyjny upływa dnia 31 października 1936 r. Niezawarcie układu z instytucją kredytową do tego terminu powoduje utratę praw dłużnika do skonwertowania swego długu na podstawie ustaw odliczeniowych i narazić może na egzekucję całej sumy dłużnej. Na wezwanie instytucji wierzycielskiej należy stawić się niezwłocznie celem zawarcia układu, jeżeli zaś bank lub kasa kredytowa odmówi zawarcia układu z dłużnikiem-rolnikiem, należy uzyskać we właściwym biurze do spraw finansowo-rolnych zaświadczenie, iż układ konwersyjny nie doszedł do skutku z winy instytucji wierzycielskiej.

(k) **Udogodnienia dla wystawców na Targach Wolińskich.** Zagadnienie ekspansji zachodnio-polskich kół gospodarczych na Kresy Wschodnie stanowi przedmiot zainteresowania ze strony przemysłu i kupiectwa wielkopolskiego. Zagadnieniem tem zajmuje się również żywa izba przemysłowo-handlowa w Poznaniu, współpracująca w tej mierze z izbą lubelską. Jedną z najlepszych okazji do propagandy przemysłu wielkopolskiego oraz do nawiązania stosunków handlowych stanowią coroczne Targi Wolińskie w Równem. Targi Wolińskie dają najlepszą możliwość uzyskania bezpośredniego kontaktu z miejscowym odbiorcą. Byłoby rzeczą ze wszechmiar pożądaną, by wielkopolski przemysł i handel pozyskał dla siebie niezmiernie chłonny rynek Kresów Wschodnich. Tegoroczne VII Targi Wolińskie w Równem odbędą się w dn. od 13—27 września. W roku bież. teren Targów został znacznie rozszerzony oraz rozbudowany. W dążeniu do przyciągnięcia jak najszerszych sfer wystawców Targi Wolińskie udzielają 10 proc. rabatu tym wystawcom, którzy dopełniają formalności, związanych z wynajęciem stoisk przed dniem 1 sierpnia rb. Dalszych informacji zainteresowanym udziela izba przemysłowo-handlowa w Poznaniu, ul. Mickiewicza 31.

(k) **O racjonalny podział kontyngentów eksportowych dla handlu drzewnego.** Przy rozdziale kontyngentów eksportowych dla handlu drzewnego komitet eksportowy przy radzie naczelnej związków drzewnych w Polsce traktuje wielkopolski przemysł drzewny prawdziwie po macoszemu. W starszych przytoczyć, że przeciętnie przydziała się poznańskiemu handlowi drzewnemu tylko 6 do 7 proc. zapotrzebowania. Taki stan rzeczy uważają tutejsze sfery zainteresowane jako krzywdzący dla siebie i dlatego zrzeszone kupiectwo ziem zachodnich wystosowało w dniach ostatnich memoriał do komitetu eksportowego, w którym domaga się odpowiednich przydziałów kontyngentów eksportowych. Gdyby memoriał nie odniósł pożądanego skutku, wówczas zorganizowane drzewnictwo poznańskie zamierza zwrócić się w tej sprawie bezpośrednio do min. przemysłu i handlu dla ostatecznego rozstrzygnięcia tak ważnej dla wielkopolskiego handlu drzewnego kwestii. Przy okazji warto przypomnieć, że drzewo jakie wywozi się z Wielkopolski jest wysokowartościową tarcicą, bardzo poszukiwaną przez zagranicznych odbiorców. (az)

Z ZAGRANICZY

(z) **Olbrzymie ujemne saldo handlu zagranicznego Francji.** Handel zagraniczny Francji za pierwsze półrocze r. b. przedstawiał się następująco (w milj. fr. — w nawiasie różnica w porównaniu z pierwszym półroczem r. ub.): import 11.952 (wzrost o 1.355), eksport 7.172 (spadek o 730). Jak widać z tych liczb, ujemne saldo wzrosło w porównaniu z I półroczem r. ub.

o przeszło 2 miliardy fr. i sięga blisko 4,8 miliardów fr.

(z) **Francuska prasa narodowa o bezrobociu.** Prasa narodowa ogłosiła dane statystyczne, wykazujące wzrost bezrobocia we Francji od czasu dojścia do władzy „Frontu Ludowego”. „Echo de Paris” podaje następujące liczby bezrobotnych we Francji w poszczególnych tygodniach, a mianowicie: w dniu 13. 4. — 416.872 osób, w dniu 20. 6. — 418.919 osób, w dniu 27. 6. — 419.887 osób, w dniu 4 lipca — 422.020, w dniu 11. VII. — 425.020 osób. Dziennik twierdzi, że wzrost bezrobocia jest wynikiem polityki rządu „Frontu Ludowego” podobnie zresztą jak i zmniejszenie się eksportu francuskiego. Gdy w kwietniu r. b. Francja wywoziła zagranicę towarów za 1.195 milj. franków, w maju 1.170, to w czerwcu już za 1.131 milj. fr. Cyfra wywozu w czerwcu jest najniższą, podkreśla dziennik, jaką zanotowano we Francji w ciągu ostatniego 15-lecia.

(z) **Sytuacja na angielskim rynku bekoni i smalcu.** W ciągu ubiegłego tygodnia sprzedaż bekoni nieco się ożywiła. Dobry towar duński osiągał nawet pewną premję. Bardzo trudną sprzedaż miał towar kanadyjski i kolonjalny. Pod koniec ubiegłego tygodnia popyt na smalec wzrósł zwłaszcza na północy Anglii i Szkocji. Wobec tego że niema zapasów smalcu jest możliwym, że ceny jego pójdą w górę o kilka szylingów. Za smalec amerykański płacono do 55 sh., za argentyński 54, za węgierski do 49 i za polski do 53.

Krótkie informacje gospodarcze

— W zrozumieniu własnego interesu zrzeszeni w Związku pracowników przemysłu cukrowniczego i w Zw. Techników Gorzelniczych — postanowili połączyć się w jedną organizację zawodową.

— Udział Polski w eksporcie do Palestyny w I kwartale b. r. przedstawiał wartość 143,5 tys. funtów palestyńskich. Przywóz towarów palestyńskich do Polski w pierwszym kwartale b. r. wyniósł 92,7 tys. funtów palestyńskich.

— W czerwcu eksport włókienniczy z okręgu białostockiego powiększył się w porównaniu z majem i wyniósł 280 tys. kg. materiałów, wartości przeszło miliona zł, z czego na tkaniny wełniane przypada 800 tys. zł i na pledy 140 tys. zł. Przeszło 50 proc. eksportu włókienniczego z tego okręgu skierowane było na rynki Dalekiego Wschodu.

— Prasa niemiecka notuje — w związku z deklaracją niemiecko-austriacką — przychylny wrażliwość, jakie wywołala ona na giełdzie wiedeńskiej, stwierdzając zwiększony popyt na cały szereg akcji austriackich oraz papierów ciężkiego przemysłu państw sukcesyjnych.

— Handel zagraniczny W. Brytanji w czerwcu r. b. przedstawiał się następująco: import 67.644,1, eksport 32.064,5, reeksport 5.008,0. W porównaniu z czerwcem r. ub. import wykazał wzrost o blisko 10 milj. funt., natomiast eksport łącznie z reeksportem spadł o blisko 1 milj. funt. W ten sposób ujemne saldo wykazało wzrost o ok. 11 milj. funt.

— Rząd japoński zarządził przygotowanie piątej kolei transzy konwersyjnej, obejmującej 422 milj. yen 5-proc. obligacji państwowych. Papier konwersyjny będzie miał oprocentowanie 3 i pół proc. (jak i wszystkie dotychczas konwertowane transze). Konwersja nastąpi, poczynając od dnia 15 września r. b. Łączna suma skonwertowanego z 5 na 3 i pół proc. zadłużenia państwowego wyniesie więc 2.136 milj. yen.

— Na odbywających się obecnie w Londynie aukcjach wełnianych dają się odczuć obawy przed zniżką cen wełny w związku z niewyjaśnioną sytuacją na terenie kontynentu europejskiego i japońskim bojkotem w stosunku do wełny australijskiej.

Chleb dla Polaków

W Rabce - Zdrój jest do sprzedaży lub wdzierżawienia tartak parowy i młyn wodno-turbinowy, powód odstąpienia - stosunki rodzinne — (łącznie z dwoma mieszkaniami, trzema morgami ziemi i lasu) za 90.000 zł ewent. dzierżawa na 3 lata: 22.000 zł.

W Wierzbniku (trójkąt zbrojeniowy: Starachowice — Ostrowiec — Skarszyska) jest do przejęcia dom drewniany z restauracją, składający się z 4 lokali, lodowni, całkowitego urządzenia i umeblowania za 8.500 zł.

Potrzebny wspólnik - fachowiec z kapitałem 4 — 5 tys. zł do restauracji łącznie z masarnią — w Siemiatyczach woj. Białostockie.

W Włodzimierzu Wolińskim (3 pułki wojska, starostwo, urzędy, szkoły) potrzebny dobry kupiec w branży kolonjalno-delikatesowej.

Celem usunięcia Żyda współnika poszukuje się do większego młyna współnika Polaka - chrześcijanina z gotówką 10 do 15 tysięcy złotych.

Do nabycia posiadłość na linii kolejowej Poznań — Kalisz wraz z młynem wodnym, turbinowym za 35.000 zł.

Do wdzierżawienia ewent. nabycia jest młyn turbinowy, walcowy z 28 morgami ziemi pod Łowiczem. Powód odstąpienia — podeszły wiek właściciela.

Koło Żyrardowa jest do wdzierżawienia nowo przemontowany młyn motorowy (3 pary walców, rózawka, kaszarnia, maszyny do czyszczenia zboża, motor na koks). Mógłby być współnik — b. dobry fachowiec.

Potrzebny wspólnik z kapitałem 3.000 zł do interesu kolonjalnego w Nowym Dworze k/Modlina.

Informacji w powyższych sprawach udziela Związek Polski, Poznań, ul. Pocztowa 27, m. 1. Petentów zgłaszających się po informacje uprasza się o załączenie znaczków pocztowych na odpowiedź.

KONJUNKTURY

Skóry

Obecna sytuacja na rynku skór przedstawia się katastrofalnie zwłaszcza dla stawców i szeroki mas, zubożałych do ostateczności. Konsument przyzwyczajony oczekiwać raczej niższej cen, jak to było przed kilku miesiącami w czasach polityki inflacyjnej, poprostu nie chce słyszeć o jakiegokolwiek wyższe cen.

Według statystyki zrzeszeń rzemiosła rzeźnicznego, ubój bydła rosłego w Polsce wynosi 1.300 tysięcy sztuk rocznie; obliczenie to opiera się na wyciągach ewidencyjnych uboju w rzeźniach i w cechach. Liczba ta da się podobno zaakraglić do 1.500 tysięcy sztuk, jeżeli się doliczy ubój nielegalny, uchylający się od kontroli. Pozostajemy jednak przy liczbie pierwszej t. j. 1.300 tysiącach. Statystyka ta stwierdza dalej, że najmniej 50 proc. produkcji t. j. 65.000 sztuk, to skóry ciężkie o wadze ponad 25 kg. a zatem skóry, które się nadają na wyrób podszew.

Garbarze, (jak twierdzi statystyka) deklarują zapotrzebowanie roczne na 700.000 skór ciężkich na wyrób podszew. Zatem, podług statystyki zrzeszeń rzem. rzeźniczn., produkcja krajowa pokrywałaby przeszło 90 proc. zapotrzebowania skór ciężkich dla konsumpcji wewnętrznej.

Jeżeli statystyka ta, zgadza się z rzeczywistością choćby w przybliżeniu, to narzekania garbarzy na brak surowca są zupełnie nieuzasadnione. Był czas, że nie było w Polsce całkiem skór zamorskich a jednak wówczas starczyło skóry dla wszystkich.

W Radomiu, gdzie skupia się około 40 fabryk garbarskich, leżą ponoć bardzo znaczne przesyłki surowca zagranicznego (na winkulację bankową) od kilku tygodni i garbarze nie mogą otrzymać dewiz na wykup tych przesyłek. Jeżeli tak jest, to stwierdzić trzeba, że komisja dewizowa, nie działa dość sprawnie mimo zapewnień, że sprawa potrzebnych surowców potraktowana zostanie jak najliberalniej.

Na rynku skór gotowych, położenie pogarsza się z dnia na dzień. Cierpią na tem najwięcej przedsiębiorstwa małe, detaliczne, wyczerpane zupełnie z zasobów przez długotrwały zastój. Ustal wszelki kredyt, sprzedaż odbywa się tylko za gotówkę, hurtownikom zresztą nie śpieszy się wcale ze sprzedażą temwięcej, że ich zapasy również nie są zbyt wielkie, a w dodatku są przeciw widoki na dalszą zwyżkę. Co mniejsi skórnicy, wyczerpani są zupełnie z towaru i z braku gotówki zapasów uzupełnić nie mogą, w konsekwencji grozi im nieunikniona likwidacja przedsiębiorstwa. (jap)

Narkomania w Polsce

Niedawno obradował w Warszawie zjazd lekarzy, na którym obszernie zajmowano się kwestją zwalczania narkomanii w Polsce. Walka ta datuje się od roku 1923, kiedy to wyszła u nas, w następstwie przystąpienia Polski do konwencji haskiej, ustawa w przedmiocie substancji i przetworów odurzających, do której wydano szereg rozporządzeń wykonawczych, tworząc w ten sposób cały kompleks przepisów regulujących obecnie szczegółowo wytwarzanie i obrót narkotykami.

Błędnym byłoby mniemanie, że narkomania w Polsce nie jest rozpowszechniona. Oparte jest ono przede wszystkim na danych z zakładów psychiatrycznych, które leczą zaledwie znikomy odsetek narkomanów, gdy znakomita większość, jak twierdzi docent Luniewski, dyrektor Zakładu Psychiatrycznego w Tworkach, ukrywa się ze swym nałogiem. Według zdania wybitnych specjalistów, mimo że sytuacja u nas daleko odbiega od takich krajów jak np. Chiny, gdzie kilkadziesiąt procent ludności stanowią narkomani, jednakże ilość narkomanów w znaczeniu ścisłym (morfiniści, kokainiści) i t. p. z pominięciem eteromanii, sięga powyżej 5.000 jednostek.

Przestępstwa popełniane przez narkomanów możemy podzielić zasadniczo na trzy grupy: 1) te, które mają na celu zaspokojenie bezpośrednio głodu narkotykowego, 2) te, które pośrednio zmierzają do tego celu i 3) te, które wynikając z nałogu, nie mają jednak na celu zaspokojenia głodu narkotyku. Do pierwszej grupy zalicza się takie czyny, jak podrabianie recept, stosowanie teroru wobec lekarzy czy aptekarzy i t. p. Na tym tle było w Polsce szereg przestępstw, z których najpopularniejszymi były sprawy o podrabianie recept przez narkomanów, nie posiadających pieniędzy na zakup narkotyków. Ilość sfałszowanych recept na terenie sądu okręgowego w Warszawie dochodziła często do kilkudziesięciu sztuk, a nawet w jednym wypadku wyniosła przeszło 550. Recepty podrabiano w tak „artystyczny” sposób, że zdarzało się kilkakrotnie, iż lekarz uznał kilkadziesiąt recept podpisanych jego nazwiskiem za autentyczne, potem zaś dopiero ustalano, że wszystkie one były podrabiane i nawet fałszerz przyznawał się do winy. Przy zdobyciu przy pomocy sfałszowanej recepty narkotyku, narkomani wykazywali niezwykłą zręczność. Zwykle narkoman sam nie zgłaszał się u aptekarza, lecz posyłał inną osobę, obcą mu, najczęściej dziecko, na które czekał obserwując, czy wychodzi z apteki samo i czy nie jest śledzone. Wobec tego, że zdarzały się wypadki, iż aptekarz zwracał się do lekarza o potwierdzenie zbyt wysokiej dawki narkotyku, wypisanej na receptę, narkomani urządzali się w ten sposób, że podawali fałszywe telefony na receptach, a gdy aptekarz dzwonił wspólnik nakazywał w imieniu lekarza wydać narkotyk.

Do drugiej grupy przestępstw narkomanów należą kradzieże i przywłaszczenia, mające na celu zdobycie środków na kupno narkotyku. W tej grupie przestępstw szczególnie niebezpieczne dla państwa są te wypadki, gdy narkomani znajdują się na odpowiedzialnych stanowiskach w służbie publicznej (np. sprawa aplikanta sądowego w Warszawie). Narkoman, chcąc zdobyć za wszelką cenę narkotyk, gotów jest na wszystko, a osoby zainteresowane, czy obcy wywiad, mogą się nim znakomicie posługiwać dla zdobywania tajemnic państwowych.

Grupa trzecia obejmuje przede wszystkim najrozmaitsze rodzaje zbroczeń seksualnych w związku z używaniem narkotyków. M. in. praktyka sądowna zanotowała wypadki sadyzmu oraz czynów nierządnych z nieletniemi, których dopuszczali się kokainiści, a również dwa wypadki morderstw pod wpływem podniecenia.

Mówiąc o narkomanii, nie sposób nie wspomnieć o najgroźniejszej pladze, o tem samym podłożu, jaką jest eteromania. Na Śląsku, w okolicach Częstochowy i na Podkarpaciu oddają się temu nałogowi całe wsie, przyczem nie są od niego wolne nawet dzieci w wieku szkolnym. Badania przeprowadzone w jednej ze szkół powszechnych na Śląsku dały wyniki zastraszające: gdy w roku szkolnym 1929-30 używało eter „tylko” 80,7 procent dzieci, to w 1932-33 — 91,7 procent! Na terenie Kongresówki eteromania szerzy się w

powiatach sochaczewskim i gostynińskim, skąd powoli toczy się w kierunku Płocka. Najbardziej dotknięte tą plagą są okolice zamieszkałe przez kolonistów niemieckich.

Eter konsumowany jest zwykle w postaci wodnego roztworu. Wypiera on skutecznie alkohol, bo jest od niego tańszy i lepiej „działa”. W potajemnym handlu można dostać litr czystego eteru, z którego wyrabia się do 8 litrów napoju, za 12—13 zł. Mimo dokładnej reglamentacji handlu eterem, nałóg ten rozprzestrzenia się coraz bardziej, przyczem eter przemycany z Niemiec rochodzi się drogami wodnymi, przedewszystkiem Wisłą po całej Polsce, zatruwając w pierwszym rzędzie wsie nadbrzeżne, gdzie zawsze znajduje się chętnych odbiorców.

Walka z eteromanją trwa. Prowadzona energicznie przez władze administracyjne i sądowe winna przyczynić się conajmniej do zlikwidowania łatwiej uchwytnej do zbliżenia masowych używania narkotyków. H. A. R.

Wyścig kolarski Tour de France nadal emocjonuje rzesze sportowców. Piąty etap Belfort do E-vian odbył się wśród rzeszistej ulew. Zwycięzył Francuz Grevés. W góry widzimy zawodników na trasie, u dołu na punkcie żywnościowym.

Skoki spadochronowe udziałem wszystkich

W szeregu krajów Europy bardzo popularnym sportem są skoki spadochronowe. W Polsce nie było dotychczas warunków do spopularyzowania tego, tak dużo dającego emocji — sportu. Obecnie, w związku z mającą się odbyć w Warszawie — w czasie od 23 sierpnia do 11 października br. — wystawą przemysłu metalowego, elektrotechnicznego i radiotechnicznego — luka ta zostanie wypełniona.

Na dużym placu odkrytym, w ramach 15-hektarowych terenów wystawy, zainstalowana zostanie wieża około 30 m wysokości, z której chętni będą mogli zażyć przyjemności i wzruszeń skoków spadochronowych.

Król bridge'a

Demokratyczna Ameryka ma więcej królów niż posiada ich powojenna Europa. Tylko że ci królowie nie zasiadają na tronie, lecz rządzą ze swoich biur. Ameryka ma królów stali, armat, miedzi, węgla, nafty, cukru, bawełny etc. etc. Najmłodszym — nie z wieku, lecz z powodzenia i fortuny — jest król bridge'a, Ely Culbertson.

Culbertson, król bridżystów U. S. A. i całego świata, zorganizował dobrze swój business. Jego roczny dochód obliczają na pół miliona dolarów, jego armia „profesorów” liczy czterystu ludzi rozsianych po całym świecie. W Stanach gra według jego systemu w bridge'a około 15 milionów brydżystów, sam „król” pisze codziennie artykuł o bridge'u do „New York Times'a”, za co otrzymuje 100 dolarów. Słowem, człowiek, który rządzi niepodzielnie w państwie bridżystów.

Culbertson wydał niedawno nową książkę o metodach gry w bridge'a p. t. „Złota książka”. „Gold Book” rozeszła się w U. S. A. w ciągu pierwszych siedmiu dni w ilości 40.000 egzemplarzy.

Podstawą obecnego powodzenia, kariery i fortuny króla bridge'a stała się i jest — reklama i propaganda. On sam przyznaje się szczerze do tego. „Zorganizowałem jedną z największych na świecie in-

stytucyj reklamy i propagandy. Uczyniłem z bridge'a przedmiot kupna i sprzedaży... W instytucji Culbertsona w New Yorku pracuje z górą stu sekretarzy, a na same tylko koszty porta pocztowego wydaje Culbertson około 30.000 dolarów rocznie.

Bridge opanował wszystkie sfery, wszystkie kraje. W bridge'a grają w U. S. A., w Anglii, w całej Europie, we wszystkich koloniach i dominjach anglosaskich, w salonach, na pokładzie okrętów, w przedziałach wagonów kolejowych, w mieście, na wsi, wszędzie gdzie się znajdują partnerzy. Nad tem zaś, by gorączka brydżowa nie słabła, by organizowała coraz dalsze i szersze koła, pracuje właśnie i czuwa instytut Culbertsona.

Nowy autopilot

Konstruktorzy amerykańscy wynaleźli i zbudowali nowy typ „roboty” aeronautycznego, który nie tylko steruje i kieruje samolotem, lecz potrafi także przeprowadzić lądowanie aparatu bez pomocy człowieka. Na lotnisku w Oakland, w Kalifornii, przeprowadzono liczne próby z nowym „robotem”. Blisko tysiąc lądowań dokonano bez żadnych komplikacji. Aparatowi nadano nazwę: „Gyro - pilot”.

Nie wolno w Czechach filmować obiektów państwowych

Rząd Czeskosłowacki wydał nowe rozporządzenie, na mocy którego nie wolno filmować w strefach nadgranicznych gmachów użyteczności publicznej bez specjalnego zezwolenia władz wojskowych. Ciekawe jest, że zakazem objęte są kościoły, teatry, a nawet kina.

Czego jeszcze nie policzono

Po obliczeniu ilości ściągów w garniturze, inny entuzjasta statystyki policzył „co do jednego” ilość włosów na głowie człowieka.

Dobrze uwłosiona łepetyna ma nie więcej ponad 30.000 włosów. Powiedzenie o kimś, że ma więcej długów niż włosów na głowie, często w dobie obecnego kryzysu powtarzane, jest iak widzimy, bardzo realne!

Prz 5754-30.23

Inny „statystyk” podjął się bardzo mądrego obliczenia, jaką sumę energii zużywa człowiek w ciągu swego życia na podnoszenie łyżki z jedzeniem. Podobno energia ta wystarczyłaby na „podniesienie z posad ziemi”, gdyby... znaleźć drobną rzecz... punkt oparcia. A może będzie nim głowa owego statystyka?

Pewien uczony amerykański obliczył znów, że suma energii jaką człowiek zużywa, zloszcząc się, skracając jego życie przeciętnie o dwa lata. Dobroć przedłuża życie. Według twierdzeń owego uczonego wszyscy ludzie, którzy dożyli późnego wieku, byli łagodnego usposobienia, nie złościłi się nigdy, albo bardzo rzadko, wszystkie sytuacje życiowe, nawet niepowodzenia znosili z uśmiechem.

Płynne złoto na Alasce

Amerykę ogarnęła gorączka podobna do tej, jaką wywołała ongi wiadomość, że na Alasce, w Klondyke, znajduje się złoto. Dzisiaj inne stamtąd dochodzą nowiny: na półwyspie Iniskin pokazała się podobno nafta. Utworzyło się już towarzystwo eksploatacji terenów naftowych z kapitałem 300 000 dolarów, które przystępuje do wiercenia szybów naftowych w Iniskin. Do towarzystwa przystąpiło też jako udziałowcy kilku magnatów filmowych z Hollywood. Tłumy ludzi ciągną w stronę Alaski, spodziewając się znaleźć tam pracę i zarobek, a co śmielsi poją się nadzieją zdobycia fortuny.

Z rogu fortuny

Pewna pani w Budapeszcie wygrała w tych dniach wielki los na loterii. Szczęśliwa wybranka fortuny, po zainkasowaniu wygranej rozeszła do mieszkańców ubogich dzielnic miasta tysiące paczek z odzieżą i żywnością. Na każdej paczce jest napis: „Właścicielka losu 23.053, która wygrała wielki los na loterii państwowej, dzieli się z ubogimi częścią swego szczęścia. Nie pytajcie, kim ona jest, lecz cieszcie się chwilkę z nią.”

Podobno ostateczny efekt tej akcji jest ten, że uboga ludność Budapesztu masowo zakupuje losy loterii państwowej na najbliższe ciągnięcie.

Ostrożnie ze sztucznymi środkami kosmetycznymi

Niemieckie czasopismo lekarskie podaje ciekawy wypadek uporczywej egzemy, na którą cierpiał masażysta pewnego zakładu kosmetycznego. Na rękach i nogach masażysty pojawiły się zapalne wyrzuty o charakterze egzemy, których żadnymi środkami nie dało się usunąć. Po długich badaniach okazało się, że złośliwe zapalenie skóry wywołane zostało przez preparat kosmetyczny którego składnikiem był tal. Z chwilą gdy masażysta przeszedł do naturalnych tłuszczów stan zapalny skóry na rękach i nogach zniknął zupełnie.

Dzień oderwanych guzików

W Anglii prowadzona jest od pewnego czasu propaganda za ustaleniem dnia 1 września każdego roku jako dnia „oderwanych guzików”. W dniu tym wszystkie Angielki miałyby pozostać w domu i przyprowadzić do porządku garderobę mężów. Oryginalny pomysł pozwalałby wnioskować o niezbyt wielkiej pochyłości wielu pań domu w Anglii do przyszywania guzików i cerowania dziur w ubraniu. Takie przynajmniej wrażenie czyni na mieszkańcy kontynentu osobiwa propaganda angielska.

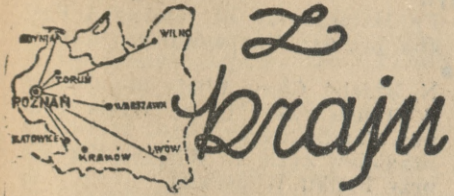
Ostatnia siedziba Napoleona zamieniona na muzeum

Zameczek na wyspie Ile d'Aix, w którym Napoleon spędził trzy doby (od 12 do 14 lipca 1815 r.) przed podróżą na miejsce wygnania na wyspie św. Heleny, został teraz zamieniony na muzeum. Zameczek ten, leżący w pobliżu portu la Rochelle, należał do rodziny Gourgaud. General Gourgaud towarzyszył cesarzowi w jego podróży na wyspę św. Heleny. Wnuk zaś gen. Gourgaud urządził obecnie muzeum napoleońskie w skrzydle, które zamieszkiwał cesarz Francuzów po przegranej.

Departament obrony powietrznej angielskiego ministerstwa spr. wewnętrznych zaprezentował w tych dniach maskę gazową, w którą zaopatrzony rząd każdego mieszkańca Londynu. Maską ta jest podobno typem udoskonalonym i dającym stu procentową skuteczność.

REGULACJA WISŁY NA ŚLĄSKU

Na posiedzeniu Śląskiej Rady Wojewódzkiej dnia 16 bm. zatwierdzono projekt regulacji Wisły na dalszym odcinku 1265 metrów kosztem 368.000 zł.

PRZYGODA OBYWATELKI BELGIJSKIEJ

Przybyła z Brukseli do Warszawy po cięgiem międzynarodowym obywatelka belgijska Malwina Narowici wraz z jednorocznym synkiem.

OPLATY ZA PRZEWÓZ PSÓW

Doniedawna kolej pobierała opłatę za przewóz psa w wysokości pół biletu 3 klasy pociągu osobowego.

TRAGICZNA ŚMIERĆ POLICJANTA

Jan Chomacki, posterunkowy rezerwy konnej P. P. w Warszawie, wracając wraz z oddziałem z ćwiczeń pociągiem towarowym, usiadł na schodkach wagonu spuszczając nogi w dół.

Z INSTYTUTU BAŁTYCKIEGO

Jak się dowiadujemy, ciężar prac Instytutu Bałtyckiego przeniesiony zostanie w najbliższym czasie z Torunia do Gdyni.

We wrześniu r. b. przeniesiony zostanie do Gdyni z Torunia dział wydawniczy Instytutu, część biblioteki, oraz sekretariat zjazdów pomorzoznaczych.

KOMISJA MORSKA ZWIĄZKU UZDROWISK

Zapowiedziane na 19 bm. posiedzenie komisji morskiej Związku Uzdrowisk, które odbyć się miało w Gdyni, odłożono z powodu uroczystości pogrzebu ś. p. gen. Orlicz - Dreszera na dzień 26 bm.

GRAD W LIDZKIEM

Tegoroczna klęska gradobicia na terenie pow. lidzkiego, nawiedziła szczególnie gminy: lipniska, werenowska, bieniakowska i raduńska.

TARGI WOŁYŃSKIE W RÓWNEM

W dniach od 13 do 27 września r. b. odbędą się VII Targi Wołyńskie w Równem, najbardziej ożywionem i handlowym mieście Wołynia.

NOWY MOST NA WIŚLE

W dniach najbliższych rozpoczęte zostaną prace około budowy nowego mostu na Wiśle dla ruchu kołowego i pieszego oraz kolei pod Plockiem.

KUTRY DALEKOMORSKIE

Wobec dużego zapotrzebowania na kutry, stocznia rybacka Morskiego Instytutu Rybackiego w Gdyni pracuje nad wykonaniem serii kutrów 16-metrowych.

CIEKAWY ZABYTKI NA HELU

Ze wszystkich miejscowości półwyspu helskiego najwięcej zabytków z dawnych wieków posiada obecnie kapielsko-morskie Hel.

OBUWIE MECHANICZNE

Według ostatnich obliczeń produkcja w przemyśle obuwniczym mechanicznym w ciągu 5 miesięcy r. b. przedstawiała się następująco: obuwie gumowe 3.108 tys. par.

36-ta Loteria Państwowa

(Nieurzędowa i bez gwarancji). W trzecim dniu ciągnięcia 2-jej klasy 36-tej polskiej państwowej loterii klasycznej, głównej, zostały wygrane padły na numery następujące:

Po 10 000 zł na N-ry: 125868 168226. Po 5 000 zł na N-ry: 31963 123953. Po 2 000 zł na N-ry: 150720. Po 1 000 zł na N-ry: 5054 61749 82810 117062 133442 171958.

W czwartym dniu ciągnięcia II. kl. 36 Lot. WIELKA WYGRANA 100 000 zł padała na numer 136 803 w szczęśliwej kolekturze Juliana Langera - Oddział w Poznaniu Sew. Mielżyńskiego 21. Po 500 zł na N-ry: 6282 11828 18099 70138 150900 179887. Po 400 zł na N-ry: 11783 20143 46868 62664 81091 112288 113431 122886 145451 158903 167896 173526 184561. Po 250 zł na N-ry: 8797 70042 75146 85150 102196 104651 103366 119091 126474 129000 131595 135248 136805 162743 167747 170043 180184 187189. Po 200 zł na N-ry: 338 426 10247 12526 12348 16995 17553 24224 24262 32611 46857 57160 58659 71403 80865 90667 92164 93009 94126 94516 99126 125671 134106 152318 155835 157988 157790 184770 192760. Po 150 zł na N-ry: 535 623 52 1076 439 2230 492 990 3174 274 4171 947 5011 53 171 321 441 773 905 8029 288 887 977 9163 387 569 954 10478 11477 638 739 895 12939 409 643 13116 524 14296 15026 229 432 697 931 91 16014 17017 151 604 979 18119 97 216 19038 704 20903 21219 925 97 22607 723 825 967 23635 83 24953 55 25000 153 67 352 416 697 761 895 20647 715 27057 173 28458 522 940 45 29089 823 913 30041 164 31113 257 893 32263 778 33188 564 71 80 897 942 83 34098 293 507 785 35011 533 36391 468 913 14 37072 329. 39048 189 97 514 846 40160 41198 454 537 968 79 42373 784 43655 709 44065 40075 53 539 636 47320 48032 833 49074 123 85 98 809 50098 642 51156 434 905 52332 477 806 55532 44 753 970 56710 36 57799 58250 606 24 59758869 61060 387 69810 64082 677 925 65627 66106 226 645 67297 826 68090.

Table of numbers for the 36th State Lottery, including columns for various prize amounts and winning numbers.

Table of numbers for the 36th State Lottery, including columns for various prize amounts and winning numbers.

Table of numbers for the 36th State Lottery, including columns for various prize amounts and winning numbers.

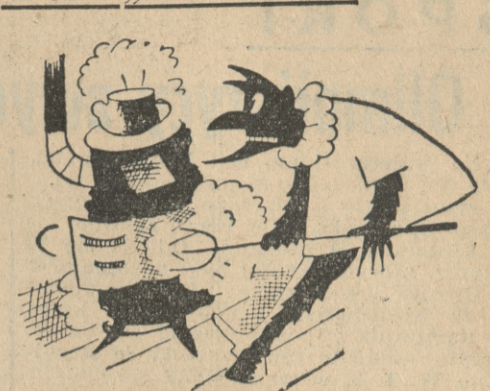
Table of numbers for the 36th State Lottery, including columns for various prize amounts and winning numbers.

Table of numbers for the 36th State Lottery, including columns for various prize amounts and winning numbers.

Table of numbers for the 36th State Lottery, including columns for various prize amounts and winning numbers.

Table of numbers for the 36th State Lottery, including columns for various prize amounts and winning numbers.

Z teki „Powiedzzonek“

W starym piecu djabeł pali,

Papierzyska w ogień wali. Stare graty i rupiecie, Pozbierane gdzieś po świecie...

Table of numbers for the 'Z teki Powiedzzonek' section, including columns for various prize amounts and winning numbers.

CIĄNIENIE TRZECIE

Stała dzienna wygrana 25,00 zł na nr. 138584. 2.000 zł na nr. 16386. Po 1.000 zł na N-ry: 120493 121090 159288.

Po 200 zł na N-ry: 8202 9424 15055 17198 23018 29524 29441 41072 55950 63314 83599 105171 109095 110184 111199 117013 122516 123772 128685 130391 142205 142470 150435 162030 164055 167869 176668 178471 191022.

Po 150 zł na N-ry: 2406 948 3674 4197 6177 556 7478 8642 10333 840 11146 12362 13667 14303 15072 177 910 16725 17828 497 973 18127 19591 21099 22702 23969 24121 5727 714 25267 891 26878 27006 29921 30046 883 31254 409 32792 33689 320 34807 35556 36572 37751.

Po 50 zł na N-ry: 92 1958 2276 594 3025 839 44 4823 5374 984 6658 7141 8592 9681 10768 11214 442 874 995 12073 14555 16100 112 212 967 16059 66 380 12727 556 726 954 18375 19217 20027 392 431 21492 22232 454 596 23092 654 994 25064 641 63 26254 640 27787 28074 29023 30577 31080 373 966 34249 404 782 985 35259 454 779 36029 774 833.

Po 20 zł na N-ry: 114407 996 115123 116966 585 1117047 184 118364 629 702 119122 120442 649 121148 973 122051 256 660 123187 294 637 708 124028 125113 654 721 126090 344 687 127133 252 452 710 128495 728 131414 18 515 638 132097 115 519 133021 134161 346 425 54 825 135297 329 522 136931 138690 955 139513 800 49 140144 141767 72 142293 595 719 143655 800 144117 200 145551 552 820 23 146276 469 695 148374 413 150178 772 825.

Po 10 zł na N-ry: 152612 702 29 153180 564 771 155014 156235 157437 158554 159134 160002 872 162424 653 163433 599 939 164724 165282 382 580 699 166648 852 168487 169056 374 171141 660 172604 174456 598 175302 614 176083 359 82 689 783 9277 177152 790 178875 181777 93 182686 183101 88 185399 479 186154 188028 130 536 672 731 47 189000 540 77 876 936 190006 679 191338 90 505.

SPORT

Olimpijczycy zwyciężają na Goplo

Na jeziorze Goplo pod Kruszwicą odbyły się w niedzielę międzyklubowe regaty wioślarskie, połączone z eliminacją przed olimpijską. Do regat zgłosiło się 20 klubów z 41 osadami. Odbyło się 10 biegów, których wyniki były następujące: Dwójki bez sternika: 1) Olimpijska osada Kożuchowski i Kobyliński, która wystartowała z opóźnieniem 12 sek. i zwyciężyła mimo to osadę dwójki ze sternikiem W. T. K. w czasie 8:57.8. Czwórki: 1) Osada olimpijska w składzie: Zawadzki, Kawecki, Kuryłowicz i Leporowski ze sternikiem Wirszyła w rekordowym czasie 7:37.6. Drugie miejsca zajęła osada Polic. Klubu Sport. z Kalisza przed BTW., 4) K. W. Toruń, 5) AZS. Poznań. Czwórki półwycigowe: 1) R. K. „Neptun”. Nagrodę miasta Kruszwicy w biegu

czwórki zdobyła osada K. W. Toruń. Czwórki półwycigowe lekkie: 1) K. W. „Goplo”. Czwórek w lekkiej wygrała osada R. K. „Neptun” z Poznania. Bieg pocieszenia czwórek zakończył się zwycięstwem BTW. Bydgoszcz. W biegu czwórek młodszych wygrał Policjny Klub Sportowy z Kalisza. Osada warszawskiego AZS. zajęła dopiero trzecie miejsce, gdyż jedna z motorówek zjechała jej drogę. W biegu czwórek półwycigowych pierwsze miejsce zajął poznański „Neptun”. W biegu ósemek zwyciężyła osada B. T. W. w czasie 6:46.2 przed poznańskim AZS. Zawody wywołały duże zainteresowanie i zgromadziły przeszło 5 tys. widzów.

Zestawienie rekordów światowych i Polski w lekkiej atletyce

Z wielkim zainteresowaniem oczekuje cały świat nie tylko sportowy nadchodzącej olimpiady. Walka, jaka rozegra się w Berlinie na stadionie olimpijskim, będzie niewątpliwie bardzo zaciekła. Nie od rzeczy będzie zatem przypomnieć obowiązujące obecnie rekordy światowe i porównać je z polskimi. Znaczna część ich niewątpliwie ulegnie zmianie. Wskazują na to doskonałe wyniki, uzyskiwane w szeregu konkurencjach przez czołowych zawodników różnych państw, z których w lekkiej atletyce na czoło wyrabiają się przede wszystkim zawodnicy amerykańscy, Finowie i inni. Najwięcej rekordów posiadają Stany Zjednoczone. Wyniki porównawcze rekordów światowych i Polski są następujące (wyniki oznaczone gwiazdką zostały już w międzyczasie poprawione, lecz dotąd jeszcze nie są zatwierdzone):
Panowie:
100 m: William — Kanada 10.3 (ustanowiony w roku 1932. — Trojanowski 10.7 (1931). W międzyczasie Tolan, Metcalfe i Peacock (Stany Zj.) wyrównali rekord Williama.
200 m: Locke 20. 6 (Stany Zj.) — Trojanowski 22 sek. (1932). Metcalfe wyrównał rekord świata w 1933 r.
400 m: Carr (Stany) 46.2 (1932) — Biniakowski — 48.8 (1934).
800 m: Hampson (Ang.) 1:49.8 (1932) — Kucharzki — 1:51.6 (1935). W 1934 r. Eastman wyrównał rekord Carra.
1500 m: Bonthron (USA) 3:48.8 — Kusociński 3:54 (1932).
5000 m: Lethinen (Fin) 14:17 (1932) — Kusociński 14:40.6 (1934).
10000 m: Nurmi (Fin) 30:06.2 (1924) — Kusociński 30:11.4 (1932).
10 m pl.: 14.2 Beard (USA) (1934) i Moreau (USA) (1935) — Haspel 15.4 (1935).
400 m pl.: Hardin 50.6 (1934) — Kostrzewski 54.2 (1929).
4x100 m: Stany Zjednoczone 40 sek. (1932) — sztafeta reprezentacyjna Polski (Kozłicki, Trojanowski, Nowosielski i Nowak 43.4 (1931).
4x400 m: Stany Zjednoczone 3:08.2 (1932) —

repr. Polski: Biniakowski, Maszewski, Kucharzki i Śliwak 3:20.8 (ostatnio uzyskała na Bielanach w CIW Fie czas 3:19.6. (wynik jeszcze nie zatwierdzony).
Skok w wyż: Marty (USA) 206 cm (1934), Al Britton (Stany) uzyskał ostatnio 208 cm. — Plawczyk 196 cm (1932).
W dal: Nambu (Japonia) 798 cm — Nowak 738 cm (1934).
Trójskok: Nambu 15.72 (1932) — Lukhaus 15.08 a ostatnio nawet 15.21 (oba rekordy dotąd niezatwierdzone).
Tyczka: Graber (USA) 437 cm (1932) — ostatnio Varoff skoczył 442.5 cm — Schneider 414 cm (1935).
Kula: Torrance (USA) 17.40 m (1934) — Heljasz 16.05 m (1932).
Dysk: Schroeder (Niemcy) 53.10 m (1934) — Heljasz 46.26 m (1934).
Miot: Ryan (USA) 57.77 m (1913) — Wierkowski 41.85 m (1935). Węglarczyk w międzyczasie uzyskał 43.25 a nawet przeszło 44 metry. Oba wyniki nie zostały dotąd jednak jeszcze zweryfikowane.
Oszczep: 76.66 m Jaervinen (Fin) 76.66 m — Lokajski 73.27 m (1936).
Dziesięciobój: Sievert 7824.5 p. (1934) — Siedlecki 6912 p. (1932).
Panie:
100 m: 11.6 Stephens 11.6 (USA) — Walasiewiczówna 17.7 (1934). Rekord nowy 11.6, wyrównujący rekord świata (nie zatwierdzony).
80 m pl.: Engelhardt (Niemcy) 11.6 (1934) — Schabińska 12.4 (1932).
Dysk: Mauermeyer 47.12 m (1935), w tym roku poprawiła kilkakrotnie wynik i rzuciła miała 48.31 m — Wajsówna 44.19 m (1934). W roku bieżącym Wajsówna również poprawiła wynik, który jednak dotąd nie zatwierdzony.
Oszczep: Gindel (USA) 46.74 m (1934) — Kwaśniewska 41.98 (1935). Ostatnio Kwaśniewska poprawiła znacznie, wynik dotąd jednak nie zatwierdzony.
Skok w wyż: Shiley (USA) 165 cm (1932).
4x100 m: Stany Zjednoczone 46.9 (1932).
Kula: Wajsówna (rekord Polski) 12:12 m.

Gdańsk — Poznań w pływaniu

Międzynarodowe zawody międzymiastowe Gdańsk — Poznań odbędą się znów po dwuletniej przerwie w Poznaniu w niedzielę, dnia 26 bm. o godz. 16 na pływalni P. T. P. na Ratajach (teren fabryki Herolda). Po porażce Gdańska, poniesionej w roku 1934 w walce o puchar b. prezydenta senatu gdańskiego, po raz pierwszy goście przygotowali się doskonale w czasie dwuletniej przerwy do spotkania rewanżowego z reprezentacją miasta Poznania. Będą chcieli koniecznie powetować swoją porażkę. W tym celu w okresie zimowym zarządzono dla reprezentacji Gdańska specjalne treningi zimowe w Królewcu, tak, że zawodnicy Gdańska znajdują się obecnie w doskonałej formie. Zawodnicy reprezentacji m. Poznania będą musieli stoczyć ciężką walkę, ażeby powtórzyć sukces z 1934 r. Kapitan sportowy POZP., por. Jankowski, wyznaczył już skład reprezentacji, która już pilnie trenuje.

Kolarstwo

Warszawskie Towarzystwo Cyklistów komunikuje, że nie wycofało swego zameldowania do

związku o odmowie startu przez zawodników Pusza, Frączkowskiego, Łączynskiego i Klausasa, naskutek żądań odeszkodowania za starty przez wyżej wymienionych. WTC organizując start narodowej drużyny torowej na polecenie związku, po odmowie startu natychmiast zawiesiło tych zawodników, kierując odpowiednio zameldowanie do związku. Naskutek udzielonego wyjaśnienia przez Pusza, ten ostatni został z zarzutu oczyszczonej. W stosunku do pozostałych trzech kolarzy WTC podtrzymał zameldowanie i nie wycofał skargi. (PAT)

Piłka nożna

Ciekawe spotkanie międzynarodowe rozegra Warta znów po długim czasie w nadchodzący sobotę z węgierską drużyną „III Keruelet” zwaną pod popularną w Budapeszcie nazwą „III Obwodu”. Zaszczytne wyniki osiągnięte przez sobotniego przeciwnika zielonych w lidze węgierskiej oraz sukcesy odniesione zagranicą dodatkowo świadczą o klasie Węgrów, których występ sobotni zapowiada się niezwykle ciekawie. Zawody rozpoczną się o godz. 18 na boisku Warty.

W finale rozgrywek o wejście do kl. A w Warszawie CWS pokonał Zorzę 3:2 (1:1). (Pat)

W półfinałowych rozgrywkach o puchar Europy środkowej padły w niedzielę następujące wyniki: w Mediolanie Sparta praska pokonała Ambrosianę 5:3 (3:3), a w Budapeszcie Austria pokonała węgierski Ujpest 2:1 (0:1). (Pat)

Przed olimpiadą

Do Berlina przybyła w poniedziałek reprezentacja lekkoatletyczna Włoch w liczbie 37 zawodników i 7 zawodniczek. Równocześnie niemal przybyła również pozostała część reprezentacji japońskiej, która bawiła przez ostatnie trzy tygodnie w Helsingforsie. Wieczorem przyjechała również reprezentacja Columbji. (PAT)

Pragnąc szerszym sferom społeczeństwa pokazać poziom ćwiczeń polskiej drużyny gimnastycznej żeńskiej, jadącej na igrzyska olimpijskie do Berlina, a zarazem pragnąc oswoić naszą drużynę z większą liczbą widzów, — Sokół organizuje w dniu 24 bm. o godz. 17 przedolimpijski pokaz gimnastyczny.

Pokaz odbędzie się na dużej sali gimnastycznej YMCA w Warszawie, przy ul. Konopnickiej 6. W pokazie tym wezmą również udział najlepsi zawodnicy męskiej drużyny sokolej, którzy walczyli ostatnio z gimnastykami Niemiec. Poza tem popisywać się będzie zastęp młodzieży męskiej, która stanowi dziś przyszłą naszą nadzieję olimpijską. (Pat)

Dwaj japońscy olimpijczycy w maratonie pilnie trenują w Berlinie. Codziennie przebiegają oni na trasie słynnego Avusu ponad 15 km. (Pat)

W spotkaniu treningowym japońska drużyna olimpijska w piłce wodnej wysoko przegrała do mistrza Niemiec, Weisensee 96, w stosunku 2:16. (Pat)

W Pradze odbędzie się w sobotę międzynarodowe zawody hokejowe pomiędzy Czechosłowacją i olimpijską drużyną Japonji.

Pływanie

Mistrzowskie triety Austrii w pływaniu zdobyli: 100 m dow.: Zobernig 1:02.8, 200 m kl.: Hoelzel 2:54, 100 m wznak: Kellner 1:14, 4x200 m dow.: 10:16.2. W skokach z trampoliny mistrzem został Steiner.

Tenis

W turnieju w Pucku, rozegranym przy udziale zawodników z Gdańska Gdyni, Grudziądza, Bydgoszczy i Lwowa o mistrzostwo miasta, pierwsze miejsce zdobył po raz drugi Stenzel ze Lwowa, bijąc w finale Altschüllera (Gdańsk) 6:1, 6:0, 6:0. W grze pojedynczej pań zwyciężyła Andrutowa z Grudziądza. (Pat)

W Barcelonie odbyła się w niedzielę uroczystość otwarcia ludowych igrzysk, w których udział bierze około 4.000 zawodników, reprezentujących 14 państw. Zawody potrwać cały tydzień. Stanowią one na wielką skalę zakrojoną międzynarodową robotniczą imprezę. (Pat)

Nasze filje w Poznaniu

- Chwaliszewo**
1. H. Kandulska, Chwaliszewo 21/22
- Główna**
2. R. Terczewski, ul. Główna 48
- Jeżyce**
3. T. Szalbierz, ul. Dąbrowskiego 53/55
- Ławica**
4. I. Bogurski, ul. Dąbrowskiego, nar. Lotniczej
- Malta**
5. Cz. Szymański, ul. Czarnkowska 22
- Osiedle przy Bramie Warszawskiej**
6. A. Augustyniak, ul. Maltańska
- Rataje**
7. St. Oleszak, ul. Witkowska 18
- Stare G**
8. J. Czypicki, ul. Wioślarska
- Staroleka**
9. A. Wystański, przy dworcu
- Minikowo**
10. J. Adamczak, skład kolonialny
- Solacz**
11. Fr. Trzybiński, ul. Wołyńska
- Śródmieście**
12. L. Beyer, ul. Wielka 8
13. Br. Czypicka, ul. Kwiatowa 3
14. E. Kanikowska, ul. Wodna 15
15. M. Sowińska, ul. św. Wojciecha 26
16. St. Kosicki, przv. Tamie Garbarskiej
17. Fl. Rychter, pl. Bernardyński 5
18. R. Szczerbiński, Stary Rynek 11
19. B. Urbański, Stary Rynek 78
20. H. Mańkowska, Pocztowa 20
- Swarzędz**
21. P. Kotecka, ul. Wrzesińska 4
- Śródka**
22. J. Zamroczyńska, Śródka 6
- Łazarz**
23. J. Teichert, Marszałka Focha 79

24. M. Kuczińska, Marszałka Focha 36
25. K. Sarnowski, ul. Matejki 39
- Górczyn**
26. Fr. Matuszewski, ul. Marszałka Focha 155, nar. Knapowskiego
- Wilda**
27. N. Bzdziel, Górna Wilda 15
28. A. Tomaszewski, Górna Wilda 111, nar. Pamiątkowej
29. Stanisław Zych, ul. Wierzbicę 46, przy Rynku Wildeckim
- Dębiec**
30. T. Chwaliński, ul. Świercewska 20
- Winiary**
31. Stefanja Kaczmarkówna, ul. św. Leonarda 2
- Naramowice**
32. St. Przeszacki, Osiedle — działka 26

W poszukiwaniu nowego Dalaj — Lamy

Tybet żyje od kilku dni w niebywałym podnieceniu. Zastępca zmarłego Dalaj — Lamy, żyjący w swej pustelni nad jeziorem Kali, miał przed kilku tygodniami długo oczekiwaną wizję, wskazującą przyszłego Dalaj — Lamę. Według wierzeń tybetańskich duch Dalaj — Lamy w chwili zgonu wcielił się w ciało noworodka. Miejsce jego pobytu wskazują bogowie. Zastępca Dalaj-Lamy, przechadzając się w zadumie nad brzegiem jeziora, ujrzał na wodzie pisanę trzy znaki, odpowiadające dźwiękom Ah-Ka-Ma. Znak od nowego Dalaj-Lamy? Trudno odgadnąć. Długo mniśsi wszystkich tybetańskich klasztorów, głowili się nad rozwikłaniem tajemniczych znaków. Wreszcie, w tych dniach nadszedł od wygnanego z Tybetu i przybywającego obecnie w Chinach pretendenta do najwyższego stanowiska w swym kraju, Tazsi Lamy jest tej treści: „Idąc drogą oczyszczenia, spotkałem niewiastę z dwuletnim dzieckiem na ręku, które urodziło się w dniu zgonu Dalaj-Lamy w grudniu 1933 roku. Kobieta nazywa się Kamatso i pochodzi z Amdo.” Czyżby znak Ah oznaczał Amdo, a znaki Ka Ma były początkowymi sylabami nazwiska Kamatso? Głowią się nad tem kapłani tybetańscy. Dziecko tymczasem poddano ścisłej obserwacji. W tych dniach otrzyma ono szereg przedmiotów, których używał zmarły Dalaj-Lama. Jeśli je rozpozna, będzie to nieomylnie dowód powrotnego wcielenia się Dalaj-Lamy. Kwestja najbardziej niepokojąca Tybet byłaby temsamem rozwiązana.

TEATRY

Z Teatru Polskiego

Ostatnia nowość, świetna komedia Bus-Feketego „Z miłości niedostatecznie” („Dziewczeta i oni”) grana będzie tylko do piątku, ustępując z afisza w pełni powodzenia z powodu urlopowi niektórych artystów. W sobotę bież. tygodnia premiera wybornej komedji „Moja głupia panna mama” w nowej wystawie Z. Szpingera.

Z Teatru Nowego

Dziś we wtorek i dni następne wesola, obfitująca w karkołomne sytuacje, komedja Hennequin'a i Veber'a „Codziennie o 5-tej” z gościnnym występem ulubienca publiczności Władysława Waltera, a w dalszej znakomitej obsadzie zespołu. Na gościnnie występy Waltera udzielone zniżki ważne.

Scena Letnia w ogrodzie „Adrii”

Ostatnie dwa dni rewji „A u nas coraz lepiej” — granej codziennie z wielkim powodzeniem przez zespół artystów scen stołecznych z Hanką Runowiecką, Ewą Osten, Iżykowskim, Laskowskim i Bargielską i Moranem na czele. W przygotowaniu nowa rewja „Elektryczna miłość”. — Wstęp do ogrodu wolny. Nakrycie 2 zł. Codziennie od 12 w sali „Adrii” występy artystów rewjowych. Nakrycie nie obowiązuje. Uwaga: dziś od 16 do 16.30 nadawane będą z rozgłośni radja piosenki w wykonaniu Hanki Runowieckiej i Antoniego Iżykowskiego.

Za ogłoszenia i reklamy odpowiada administracja w osobie Antoniego Leśniewicza w Poznaniu.

Dnia 19 lipca 1936 r., zmarł, po krótkich cierpieniach, na udar serca, opatrzony Olejami św., s. p.

Zygmunt Kraski

długoletni urzędnik Wywiadowni Piechockiego

przeżywszy 49 lat. W zmarłym straciliśmy znanego i szlachetnego Kolegę, którego przedwczesny zgon dotknął nas boleśnie. Pamięć po Zmarłym zachowamy w sercach naszych na zawsze.

Pogrzeb odbędzie się w środę, 22 b. m., o godz. 6-tej z kostnicy cmentarnej św. Marcina, przy ul. Bukowskiej.

Dyrekcja i urzędnicy

Wywiadowni Handlowej Kazimierza Piechockiego.

zg 13 942

Dnia 20. lipca, zasnęła w Bogu opatrzona Sakramentami św., nasza najdroższa żona matka i córka, s. p.

z Lewandowskich

Marja Makowska

Eksportacja zwłok do kościoła Farnego w Inowrocławiu, dnia 22, o godz. 5-tej po południu. Nazajutrz, dnia 23 bm. msza św., o godz. 10,30 poczem nastąpi eksportacja zwłok na nowy cmentarz w Inowrocławiu.

dg 2 483

Mąż z synkiem i rodzicami.

FORVIL PARIS **ULUBIONY PUDER PANI**

PODZIĘKOWANIE.

W dniu 20. bm. w godzinach rannych zbite zostały u nas szyby, które ubezpieczone były w Towarzystwie Ubezpieczeń „PIAST” Oddział w Poznaniu.

SKŁAD

w Lesznie przy przynajmniej jednej ulicy, najlepszy punkt handlowy, nadający się na każde przedsiębiorstwo wprost od gospodarza do wydzierżawienia.

Szkoło

okienne, ogrodowe, ornamentowe, dachowe itp. szyby wystawowe i lustra Obrazy i listwy na ramy

Poszukuję od 1. września

2 starszych ekspedjentów ucznia

z odpowiednim wykształceniem szkolnym. Oferty z dokładnym życiorysem i odpisami świadectw uprasza W. Konkiewicz, Poznań Stary Rynek 8.

SKŁAD

towarów krótkich, galanterji i papieru z pewną egzystencją, średniocie Poznań — dzielnica szkolna — narożnikowy — 2 okna wystawowe z przyległym mieszkaniem

KONKURS.

Uniwersytet Poznański zakupi trzy kotły dla ogrzewania centralnego o wydajności po 330 000 ciepłostek każdy.

Uniwersytet Poznański.

Zarząd Miejski zamierza znieść droge publiczną, oznaczoną w katastrze pod Winiary kartą 1. parcela 39, na odcinku pomiędzy ul. Winogrody a Al. Słowiańska.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych: 1-linowy milimetr 50 groszy

Znak oferty naprzykład: n 3695, z 21 025, d 1811 i t. d. = 1 słowo. Drobne ogłoszenia w dni powszednie przyjmuje się do godz. 11.10, w soboty i dni przedświąteczne przyjmuje się do godz. 11.00.

1. DOMY - PARCELE

Dom ogrodem. 30 tys., 5 lokatorów, 25 000 wplaty, reszta hipoteka Łazarz. Ul. Biedrzyckiego 14. zdg 69 170

Kamienicę dwupiętrowa, ogrodem Pieszewia, tania sprzedam. Górecki, Pleszew, Podgórna 9. zdg 67 322

Kamienica willowa, dwupiętrowa, ogródek, garaż. Konopnickiej 9, na sprzedaż. zdg 69 285

Willę komfortowa, dochodowa, Poznaniu korzystnie sprzedam. Ratajczak, Skarbowska 18. zdg 69 296

Dom - willa masywna blisko centrum 3 mieszkania 4 pokojowe, stróżówka, ogródek sprzedam 61 tys. wplaty 35. Oferty Puszczykowsko 63. ng 15 031

Dom wplaty 17 000 sprzeda. Malecki, Rybaki 20 a. zdg 69 264

Nabędę w Poznaniu solidnie zbudowaną kilkumieszkańkową willę z ogrodem. Pożądana amortyzacja. Pośrednicy wykluczeni. Oferty Kurjer Poznański zdg 69 186

Willkę z składem, ogrodem Puszczykowsko sprzedam, Radowicki, Półwiejska 38 a, m. 8. zdg 69 239

Kamienica komfortowa 4-3 pokojowe, cena 93 000, wplaty 80 000. — Łazarz sprzedam. Zielke, Górna Wilda 54, telefon 70-11. zdg 69 160

Kamienica nowa wplaty 18 000. — Bloch, Aleje Marcinkowskiego 15. zdg 69 354

Okazyjnie sprzedam dom piętrowy z dwoma składami lub wydzierżawie, interes kolonijny od zaraz. powód stosunki rodzinne. Marja Jasińska, Kobylin, pow. Krotoszyński, Rynek. zdg 69 334

Parcelę 770 i 734 m² przy kościele Łazarzkim, 1 000 m² parku Wilsona tania sprzedam. Maciejewski, — Focha 81, telefon 62-66. zdg 69 432

Dom centrum, dochód 10 000 sprzedam spiesznie 80 000. — Oferty Kurjer Poznański zdg 69 435

Gospodarstwo 75 mórg zabudowania masywne, ziemia dobra, bez inwentarza całym zniwem sprzedam natychmiast. Cena 9 500. — wplaty 5 000 Odpowiedź znaczk. B. Wawrzyniak, Września. ng 15 039

Dwie morgi Rataje 4 500. — sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 69 372

Kamienica nowa dochód 5 400, cena 35 000. — Dom sześciu lokatorów, dużym ogrodem 18 000. — Karalus, Poznań, Marszałka Focha 25. zdg 69 346

2. PIENIĄDZ

1000,— kaucja, krótkoterminowa pożyczka za udzielenie posady biurowej Warunki Kurjer Poznański zdg 69 204

10 000,— poszukuje I. hipoteke, weksle. — Oferty Kurjer Poznański zdg 69 303

Darmo cały rok utrzymania za pożyczkę 650 złotych od 30 lat stare przedsiębiorstwo, gwarancja zapewniona. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 69 310

Wspólnika (czkę) 1 500 gotówki do kawiarni. Oferty Kurjer Poznański zdg 69 425

3. LETNISKA I UZDROWISKA

Włókna poczta Skoki, stacja Sława, 7 jezior, plaża, rybołówstwo, kajaki, tenis, radio, dancing, biblioteka, bridlż, Sierpień wolne pokoje. — Miesięczny ryczałt 115 złotych. zdg 69 199

Bezpłatnie udziela informacji, radzi, skierowuje zamawia pokoje — słowem ułatwia życie „Erest”, Biuro Propagandy Letnisk Polskich, Mielżyńskiego 22. zdg 69 366

Wakacje 1 osoba okolica Gostryn. Dolsk. Borek 3 do 14 sierpnia (pożądane radio) poszukuje. Warunki do Kurjera Poznańskiego zdg 69 375

Zakopane - Białe willa „Roztoka” — pokoje bez utrzymania dla chrześcijan, pełny komfort — park dwumorgowy. zdg 69 330

4. OSOBISTE

Weksel 300 zł akceptant Bolesław Stefanowicz, Kościan, żyłenci Józef Obst, Poznań i Walentyna Ginter Kościan unieważniam. zdg 69 175

6. OZENKI

Która z pań pożyczki wzgl. przystąpi jako wstępniczka do początkującego dobrego składcu z gotówką 1 500.— Ożenek nie wykluczony. Oferty Kurjer Pozn. zdg 69 424

Urzędnik IX, lat 36, zdrowy, solidny przystojny szuka dobrej żony. Panie poważnie myślące, materialnie niezależne raczą złożyć oferty z fotografią Kurjer Poznański zdg 68 571

Siostrzeńca lekarza, przystojnego bez żadnych nalogów, zapoznałym dyskretnie z panią kulturą, miłą, której rodzice posiadają realność. Cel matrymonijalny. Oferty Kurjer Poznański zdg 69 327

Rodziców panienci katolicki, lat 28, mogacej opromienić ognisko domowe idealnymi dobrami i piękną proszą o znajomość, dyrektor posiadający 25 000 zł. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 69 322

7. SPRZEDAŻ

Najkorzystniejszej kupisz płyty gramofony na — Woźnej 12, pod kier. G. Baloniowej. zdg 68 964

Trociny sosnowe, suche, kilka wagonów, tania do sprzedania. Rosochowicz, tartak Toruń. zdg 2470

Samochód Ford dwudrzwiowy limuzyna w najlepszym stanie bardzo mało używany sprzedam korzystnie. — Olejarnia, Gniezno, Mickiewicza 7 a. zdg 69 037

Sprzedaż — Naprawa wszelkich systemów piór wiecznych i ołówków automatycznych. Naprawa natychmiast w firmie Józef Czoznowski specj. skład papieru i montowania piór Poznań, Fr. Ratajczaka 2. dg 772

Meble najtaniej fabryczny skład mebli Wrocławska 19. dg 2398

Meble kuchenne wprost wytwórni najkorzystniej. Piaskowa 3, Koniecki. zdg 68 435

Kabriolet Steyer w dobrym stanie, ładna linja, okazjnie sprzedam, Ul. Jeżycka 46 a, m. 10. zdg 68 928

Pieska szpica białego młodego sprzedam. Główna, Średnia 17 — 6. zdg 69 218

Meble całkowita wyprzedaż. Dom Komisowy, Podgórna 10 a. zdg 69 257

Jadalnia ciemna dębowa 270 zł. Plac Sa-pieżyński 4, m. 8. zdg 69 258

Biurka platforma (40). Długa 18 — 9. zdg 68 693

Singera damska nowoczesna. Poznańska 27 a — 7. zdg 69 280

Maszynę drukarska 63x95 sprzedam. Poznań, Kraszewskiego 12. zdg 69 183

Maszyny blacharskie mało używane: stanca, odginaczka, wulstówka, okrągłarka, zykówka, odginaczka do żelaz, uchwytów, narzędzia instalacyjne, pilniery. Dąbrowskiego 1 m. 4. zdg 69 301

Meble w wielkim wyborze poleca najtaniej K. Bakoś, Stary Rynek 51. zdg 63 076/7

700 samochodów rozebranych używane części, podwozia mleczarskie, opony najtaniej w firmie Autoskład Poznań. Dąbrowskiego 89, telefon 46-74. dg 2336/7

Walizki tanio. Czyst. Szkolna 11. Pg 4263/4-10,40/41

Meble najtaniej poleca Baranowski Poznań, Podgórna 13. Pg 5428/9

Suszarnie kartofli „Foerster Imperial” kompletną w dobrym stanie sprzedam tania Oferty Kurjer Poznański zdg 69 350

Elewator do słomy 4 kolowy z łańcuchem fabryczny nowy sprzedam tania. Oferty Kurjer Poznański zdg 69 351

Młocarnię parowa „Flöther” Q. A. 4 63” razy 23” beben, łożyska kulkowe sprzedam korzystnie. Oferty Kurjer Poznański zdg 69 352

Okazjal Sprzedam większy bezkonkurencyjny dobrze prosperujący skład bławatów towarów krótkich, konfekcji damskiej i męskiej, w najlepszym miejscu rynku oraz kamienicę 2 piętrową, 2 lokale handlowe i mieszkanie na 6 rodzin. Zgłoszenia Walenty Konieczny, Poniec, Rynek 25. ng 15 038

Jadalnie eleganckie tania. Stolarska, Bukowska 9. zdg 69 416

Słoje pełnowartościowe Słoje niezmiernie trwałe sprzedaje Hurt Porcelany, Wroniecka 24. zdg 69 433

Skład mleka sprzedam tania. Gniezno, Mieczysława 40. zdg 69 332

Po sezonie Materiały bielskie najtaniej Bolesław Wieso, Stary Rynek 40. Pg 5468-30,26

Szafa dębowa do bielizny. Oferty Kurjer Poznański zdg 69 368

Fiat 501 po remoncie nowe opony tania. Wrocławska 17, ogród. zdg 69 382

Piekarnię mieszkaniem 3 000. — sprzedam. Adres wskaże Kurjer Poznański zdg 69 388

Kawiarnia mieszkaniem. Wskaże Kurjer Poznański zdg 69 399

10 MAJĄTKI

Majątek 200 pszennej nadkompletne bogate zniwo, miasto gimnazjalne 48 tys. wplaty 30 000.— Kwiatkowski, Poznań, Działajskich 10. zdg 69 228

11. KUPNA

Suszarkę chęln do włosów kupie. Powicki, Grodzki. ng 14 938

Maszynę krawiecką używaną kupie. Oferty Kurjer Poznański zdg 69 190

Kabriolett oszczędny dobrym stanie, opis. cena. Oferty Kurjer Poznański zdg 69 206

Kupię za gotówkę używaną 1 tokarnie 2 1/2 m dług. toczenia 1 wiertarkę do 25 mm wiercenia. Oferty korzystne uprasza K. Kujawski, Toruń, Grudziądzka 31. Pg 5751-64,86

Teodolit kupię 20 sekundowy w dobrym stanie. Szczegółowe oferty z podaniem ceny Kurjer Poznański zdg 69 335

Motor elektryczny 1/2 konny stały 220 kupi Lis. Żydowska 27. zdg 69 427

Walizę skórzaną większą elegancką lub neseser kupie. Oferty Kurjer Poznański zdg 69 440

Motor gaz ssący ca. 40 koni za gotówkę Oferty Kurjer Poznański ng 14 947

12. DO WYNAJĘCIA

5 pokoi komfort, ogród. Stróż. Aleja Hetmańska 1, Łazarz. zdg 68 107

Trzypokojowe III. wolne, centrum. 57 zł. Dych-towicz, Zielona 3, m. 4. zdg 68 463

4 pokoje od 1. 8. przy Placu Świątokrzyżskim do wynajęcia. Wiadomość Podgórna 13, m. 5. zdg 69 235

Mieszkanie 2 pokoje. Zgłoszenia Gendera. — Górna Wilda 119, m. 1. zdg 69 185

WARSAWA

Środa, 22 lipca. Warszawa — 12.55 skrzynka rolnicza: 16.15 utwory fortepianowe Sergiusza Rachmaninowa oraz wyk. kompozytora z tow. Filadelfijskiej Ork. Symfonicznej pod dyr. L. Stokowskiego; 18.00 pogadanka społeczna; 20.00 muzyka salonowa (płyty); 23.30 muzyka taneczna z dancingu Cafe-Club w Warszawie.

OGÓLNOPOLSKIE

Środa, 22 lipca. 6.30 audycje poranne: — 11.57 sygnał czasu; 12.03 muzyka lekka z Basenu w Ciechocinku — (przez Toruń); 13.05 dziennik poludniowy; 15.15 Teatr Wyobraźni; „O tem, jak krawiec Niteczka został królem — słuchowisko dla dzieci młodszych wg opowiadania Kornela Makuszyńskiego (ze Lwowa); 17.00 muzyka salonowa w wyk. Kwartetu Salonowego Rozgłośni Krakowskiej (z Krakowa); 17.50 anegdota z życia Alojzego Żółkowskiego — wykł. dr. Stefan Padeś (z Katowic); 18.50 pogadanka aktualna; 19.00 koncert muzyki ludowej w wykonaniu Zespołu Adama Stromberga; 20.30 „Wedrońka: mikrofonu oo prowincji; 20.45 dziennik wieczorny; 20.55 pogadanka aktualna; 21.00 III audycja z cyklu „Utwory Fryderyka Chopina” w wyk. wybitnych pianistów” (płyty).

PROGRAMY RADJOWE

Wykonawca: Aleksander Brai-rowski; 21.30 recital śpiewaczy Mieczysława Saleckiego; 22.00 wiadomości sportowe; 22.15 „Miniatury kwartetowe”! „Motywy taneczne” w wykonaniu kwartetu warszawskiego; 22.45 muzyka taneczna w wyk. Zespołu Henryka Golda. Transmisja z dancingu Cafe-Club w Warszawie.

POZNAŃ

Środa, 22 lipca. Poznań — 12.55 „Wyniki doświadczeń tegorocznych z mieszkankami pastewnymi w Petkowie” — pogadanka rolnicza; 13.15 „Dzieci proszą o ładną muzykę”; 13.45 popularna muzyka instrumentalna (płyty); 15.30 przegląd zieldowy; 16.15 piosenki w wykonaniu polskich solistów i zespołów (płyty); 18.00 wujaszek Kazio omówi listy o dzieci; 18.10 pogadanka społeczna; 18.15 Nasza przyroda: „Osobliwości przyrodnicze Góry Dziewiczej”; — 18.25 życie kulturalne i społeczne Poznania; 20.00 koncert zyczeń z płyt gramofonowych.

PROPONUJEMY LAMPOWICZOM

na frote: 17.00 Bukareszt. Koncert rozrywkowy. Paris P. T. T. Koncert daryjskiej ork. symf. Budapeszt. Sonaty na wioloncz. i fort. 17.15

Mieszkanie 2 pokoje kuchnia. Debiec, Grabowa 10. zdg 69 177

Mieszkanie 5 pokojowe wyl. 3 pokojowe od gospodarza. Zgłoszenia Stary Rynek 41, m. 4, godz. 13—14. zdg 69 216

Siedmiopokojowa willa lub czteropokojowe mieszkanie z ogrodem do wynajęcia. Wskaże Kurjer Poznański zdg 69 184

Pięciopokojowe mieszkanie słoneczne III piętro, od sierpnia do wynajęcia. Zgłoszenia ul. Słowackiego 48, m. 3. zdg 69 240

3 pokojowe, Łazarz, Chociszewskiego 21. zdg 69 198

Dwa pokoje kuchnia wolne. Dąbrowskiego 7, m. 2. zdg 69 211

Trzypokojowe meblami 2 800.—. Adres Kurjer Poznański zdg 69 419

Czteropokojowe komfortowe, centrum, zwrot re-montu. Adres Kurjer Poznański zdg 69 413

Czteropokojowe słoneczne, komfort, I piętro willi wydzierżawi gospodarz. Jarochowskiego 56 (Łazarz). zdg 69 434

Czteropokojowe 72.— Trzypokojowe 58.—

Dwupokojowe 30.— Marcina 74, I. 18. zdg 69 437

Mieszkanie 7 pokojowe z przynależnościami na I piętrze, spokojne, słoneczne, w tylnym domu, w śródmieściu, wprost od gospodarza do wynajęcia od zaraz. Oferty uprasza się składać do Kurjera Poznańskiego zdg 69 324

Pokój kuchnia od gospodarza pół roku zgóry. Górna Wilda 106. zdg 69 320

Trzypokojowe Chociszewskiego 47, godzina 17 — 20. zdg 69 391

Próżny pokój do wynajęcia od 1. 8. 36. Zgłoszenia Kościelna 40, skład. zdg 69 400

Mieszkania dwupokojowego z łazienką, piętrosłoneczne, tramwaj poszukuje bezdzietny emeryt. Oferty Kurjer Poznański zdg 69 448

Trzypokojowe Strzelecka Czteropokojowe Ogrodowa. „Jur”, Piekary 26. zdg 69 314

Trzypokojowe komfortowe bezpodatkowe pewnemu płatnikowi, urzędnikom, oficerom, emerytom, blisko kościola, tania. Płocka 5, od 1—6. zdg 69 229

Dwupokojowe z kuchnią w willi od sierpnia, rok zgóry 600 złotych. Marynar-ska, Spieszne oferty Kurjer Poznański zdg 69 367

3 pokoje i kuchnie od zaraz. Św. Wojciech 31, drogerja. zdg 69 374

Dwa pokoje kuchnie, miesiąc zwrot kosztów. Oferty Kurjer Poznański zdg 69 376

Dwupokojowe kuchnia trzypokojowe kuchnia, łazienka, konieczna kaucja, wiadomość stróż. Generała Umiej-skiego 19. zdg 69 390

13. SZUKA MIESZK.

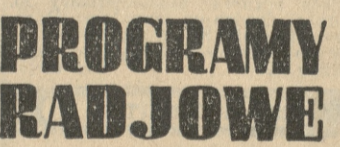
Wyższy urzędnik państwowy poszukuje od września 3 lub 4 pokojowego wygodami od gospodarza. Szczegółowe oferty Kurjer Poznański zdg 69 214

Mieszkania 2—4 pokojowego ładnego, słonecznego, nie wyżej drugiego piętra, górnej części miasta (Łazarz itp.) poszukuje kulturalny lokator. Zgłoszenia warunkami upraszam Kurjer Poznański zdg 69 256

Pokoju z kuchnią poszukuje wprost od gospodarza, czynsz rok zgóry. — Zgłoszenia Górna Wilda 101, m. 1. zdg 69 196

2 pokoje pokój i kuchni szuka od 1. 9. 36 urzędnik prywatny, żona emerytka państw. wprost od gospodarza, pewny płatnik. Oferty Kurjer Poznański zdg 69 201

Mieszkania dwupokojowego z łazienką, piętrosłoneczne, tramwaj poszukuje bezdzietny emeryt. Oferty Kurjer Poznański zdg 69 448

Advertisement for a typewriter repair shop, mentioning various models and services.

Advertisement for a furniture store, offering various types of furniture at low prices.

Advertisement for a cafe or restaurant, offering a variety of dishes and drinks.

Trzech czterech, wygodami, parter, pierwsze śródmieście poszukuje. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 69 236

Dwie osoby pokoju kuchni śródmieście od właściciela, rok zgóry. Oferty Kurjer Poznański zdg 69 238

15. POKOJE UMEBL.

Przyjezdnemu Ratajczaka 9 — 8. zdg 69 287

Grudnia 16 — 11. Zgłoszenia Kurjer Poznański p 3602

Wodna 25 — 9, dobrze umeblowany. zdg 69 295

Cieszkowskiego 6 — 7, słoneczny, inteligentnym. zdg 69 250

Ratajczaka 26 — 6, utrzymaniem, bez. zdg 69 340

Umeblowany czysty. Śniadeckich 32 — 4. zdg 69 271

Czysty pokój elektryczność. Poczta 14 m. 2, front. zdg 69 272

Pokój Marcina 64, III. front. zdg 69 279

Spokojny miły, elektryczność, wygodny ew. fortepianem. Przemysłowa 31. m. 4. zdg 69 232

Mielżyńskiego 22, I. m. 7, elegancki utrzymaniem, bez, także przyjezdny. zdg 69 200

Pokój duży centrum biuro pierwsze piętro, balkon, wydzierżawie. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 69 227

Frontowy niekierujący łazienką. Wały Jana 10 — 4. zdg 69 208

Centrum wysoki parter, przyjezdny. Aleje Marcinkowskiego 2 — 1. zdg 69 415

Utrzymaniem bez. Wały Jana 11 — 2. zdg 69 152

Borówki
każdą ilość dostarczę.
Oferty do Kurjera Poznański, pod dg 2479

TEATRY

TEATR POLSKI: Wtorek, 21. 7. godz. 20, „Z miłości niedostatecznej”.
Środa, 22. 7. godz. 20, „Z miłości niedostatecznej”.
Czwartek, 23. 7. godz. 20, „Z miłości niedostatecznej”.

TEATR NOWY: Wtorek, 21. 7. „Codziennie o 5-tej”.
Środa, 22. 7. „Codziennie o 5-tej”. Występ Waltera.

ADRIA: Dziś „A u nas coraz lepiej”.
ŚWIT: „Księżniczka O'Hara” i „Ex-zona”.

KINA

Poznań, wtorek 22. 7.
APOLLO: „Nocny Patrol”.
CORSO: „Kabirja” i „Han-ka”.
GLORIA: „Człowiek, który rozbił bank w Monte Carlo”.
GWIAZDA: „Szalony porucznik”.
OSWIATOWE T. C. L.: „Ludzie w bieli”.
METROPOLIS: „Wilhelm Tell”.
nadprogram aktualności.
RENAISSANCE: „Brygada śmiałych” oraz „Rapsodia” Baltyku”.
SŁONCE: „Monika”.
SFINKS: „Kwaciarka z Prateru”.
ŚWIT: „Księżę Woroncow”.
T' CZA - Lazarz: „Pat i Pat-tachon jako jazzbandziści”.
TECZA-Wilda: „Niebezpieczny kochanek”.
WILSONA: „Fedora”.

Pokój Piekary 6, m. 6. zdg 69 305

Emerytkę Aleje Marcinkowskiego 18 — 18 zdg 69 353

Kwiatowa 9 — 14. zdg 69 358

Niekierujący Jasna 8 — 7. zdg 69 363

Dwuosobowy Prusa 20 — 19. zdg 69 162

Marcina 32 — 9. zdg 69 267

Panom Romana Szymańskiego 3 — 5. zdg 69 319

Dwa lub jeden pokój komfortowe plac Nowomiejski. Informacje Piekarzy 26 — 2. zdg 69 313

Małżeństwo Kraszewskiego 8, osobnym wejściem. Dembińska. zdg 69 392

Mickiewicza 13 — 9. zdg 69 398

Kwiatowa 3 — 3. zdg 69 406

Niekierujący ładny. Wojciecha 14/15, m. 9. zdg 69 344

16. SZUKA POKOJU

Pokoju próżnego na biuro w centrum miasta poszukuje organizacja zawodowa. Oferty z podaniem ceny do Kurjera Poznańskiego pod dg 2480

Bezdzielnę klatki 15—20. Oferty Kurjer Poznański zdg 69 219

Pokoju wejście z klatki poszukuje urzędnik od 1. 8. Oferty Kurjer Poznański zdg 69 247

Próżnego słonecznego pokoju lub dwóch blisko centrum, tramwaj, najwyższe piętro poszukuje bezdzietny emeryt. Oferty Kurjer Poznański zdg 69 447

17. LOKALE

2 pokoje centrum na biuro lub samotnemu. Nowa 4 — 2, wejście Sieroca. zdg 69 441

Ubikacji na warsztat instalacyjno-błacharski poszukuje. Oferty Kurjer Poznański zdg 669 408

Skład i warsztat wynajmie gospodarz. — Półwiejska 2. zdg 69 409

18. DZIERŻAWY

Wydzierżawie rzutkiem kupcowi dwa składy w nowej willi, najlepszej dzielnicy, kawiarnie i kolonialce. Oferty Kurjer Poznański zdg 69 439

Restauracja dobrze prosperująca z pełnym wyszynkiem, w najlepszym położeniu obszerne ubikacje, przyłącze mieszkaniowe, stacja benzynowa, spowodu śmierci właściciela do wydzierżawienia. Zgłoszenia Lukowska, Witkowo Poznańskie. Pg 5752-56.115

22. ZGUBY

Portfel czarna skóra dokumentami oraz 80 zł zaginiono. Uczciwego znalazcę proszę oddać za wynagrodzeniem Piotra Wawrzyniaka 43, m. 3. zdg 69 241

Zgubiłam

złoty zegarek, bransoletkowy 20. bm. w drodze od cementarza Bożego Ciała do Sajerów. Oddać za wynagrodzeniem Al. Marcinkowskiego 25/6. zdg 69 417

23. ROZMAITE

Akuszarka Krajewska, Strzelecka 2 telefon 27-71 przy świetlikowym przyjmuję, udziela porady, pomocy pod 2395

20 złotych dziennie możesz zarabiać — nawet ubocznie. Zwróć się natychmiast do fenomenalnego Jasnowida Psychologa Abdeh-Hanima, Lwów 15, Cerkiewna 18/23, który wprowadzi Cię na prawdziwy szczyt nieszczęśliwego życia. Nadesłaj datę urodzenia. Jeżeli chcesz załatwić 80 groszy znaczkami. ng 14 832

Adarelli przepowiada z kart Braminów, reki. Przyjmuję Podgórną 13, mieszkanie 10, front. zdg 69 224

Żaluzje prace tapicerskie tanio naprawuje. Jackowskiego 17. Welman. zdg 69 248

Tylko Jasnowidz
Handu może Ci podać szczęśliwy numer losu. Mnóstwo wygranych — Jego dzieło! Opracuje wszystkie sprawy: miłosne, handlowe, spadkowe, odnajduje zaginione osoby. Napisz datę urodzenia — załącz 1 złoty na koszt portorijl znaczkami. — Jasnowidz Handu, Kraków, Długa. ng 14 710

25 SZUKA POSADY

a) Służba domowa

Poszukuję posługi. Oferty Kurjer Poznański zdg 69 282

Dziewczyna starsza, doświadczona kucharka, nawsktós ucziwa, zna język niemiecki poszukuje posady do wszystkiego od zaraz w lepszym domu. Łaskawie oferty Kurjer Poznański zdg 69 268

Służąca ucziwa w dobry dom, znająca gotowanie szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 69 273

Gospośia wiejska samodzielna szuka posady najchętniej u samotnej osoby. Oferty Kurjer Poznański zdg 69 189

Dziewczyna młodsza ucziwa, pracowita bez gotowania poszukuje posady zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 69 233

Służąca sierota bezwzględnie ucziwa, pracowita szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 69 226

Panienska do dzieci szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 69 307

Kuchmistrz szuka posady. nieliczono obywatelna. Oferty Kurjer Poznański zdg 69 425

Służąca starsza, wiejska samodzielnie gotowaniem szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 69 321

Sierota inteligentna panienska szuka posady do dzieci, kilkuletnia praktyka. Oferty Kurjer Poznański zdg 69 371

b) Inni

Kasjerka dwuletnia praktyka, znajomość dekoracji okien magazynach stroju poszukuje posady. Agencja Kurjera Pozn., Chodzież. ng 14 948

Rządca gospodarz, lat 34, zamilowany rolnik, hodowca, poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 69 003

Panna z porządnej rodziny język polski niemiecki 100. — z poszukuje posady do pomocy w składzie. — Oferty Kurjer Poznański zdg 69 126

Panienska z kaucją poszukuje posady ekspedjentki. Oferty Kurjer Poznański zdg 69 168

Pierwszorządca krawcowa szuka posady po-domach także majatku. Oferty Kurjer Poznański zdg 69 222

Krawcowa dzielna króć szuka posady dzienne 2. — Oferty Kurjer Poznański zdg 69 278

Dwudziestoletni rok szkoły Kupieckiej poszukuje jakiegokolwiek zajęcia. Oferty Kurjer Poznański zdg 69 207

Inteligentna panienska lat 25, z dobrej rodziny znająca wszelkie prace biurowe, pisząca na maszynie, w krytycznym położeniu, szuka posady do biura, ekspedjentki, towarzystwa starszej pani lub starszych dzieci, dobre świadectwa. Łaskawie oferty Kurjer Poznański zdg 69 213

Poszukuję pracy w majatku, jako praktykant, początkowo za utrzymanie, inteligentny młodzieniec, lat 35, pracowity, bardzo sumienny, energiczny. — znający rolnictwo. Poste restante „Praktykant”, p. Radoszkowice, Wileńszczyzna. zdg 69 402

100. — dam za wskazanie stałej posady biuralistki, kasjerki, wyreczytelki. Oferty leśn. Zwijowiec, p. Miedzychód n. W. zdg 69 329

Krawcowa poszukuje posady jako pomocnika do szwalni lub poza domem. Oferty Kurjer Poznański zdg 69 360

Polka, wesola, młoda miła, z doskonałym francuskim, poszukuje odpowiedniej posady ewentualnie „dame de compagnie”. Oferty Kurjer Poznański zdg 69 333

Kasjerka praktyka, wzorowych, większych majatkach, samodzielnie pracująca, pierwszorządnie polecenia, obecnie najmniejszym folwarku przyznaje stanowisko paździenika ewent. wcześniej. Swardz. Poste restante „Wielkopolanka”. zdg 69 347

Bufetowa siła pierwszorządna brany ciakniczej na Express, lat 21, szuka odpowiedniej posady. — Oferty proszę Hel. Poste restante dla p. Wiery nr. 250. zdg 69 331

Krawcowa szuka posady po domach 2 zł dziennie. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 69 306

27. WOLNE POSADY

Stenotypistka młodsza i zdolna — z dokładną znajomością stenografii i z praktyką kupaieka, poszukiwana od zaraz. Zgłoszenia należy skierować do „Par” Poznań, Aleje Marcinkowskiego 11, pod nr. 56,97. Pg 5707-56.97

Posługaczka młodsza cały dzień. Kossaka 21, m. 3, Wyspińskiego. zdg 69 430

Powroźnik do krecenia postonków potrzebny. Wejman, Poznań, Kościelna 17. zdg 69 121

Samodzielnej do wszelkich prac domowych poszukuje od 1 sierpnia. Niegolewskich 26, m. 7. zdg 69 097

Przyjmujemy kilku

uczni ślusarsko - tokarskich, rymarsko-siodlarskich, powroźniczych. Osobiste zgłoszenia z odpisami świadectw od godz. 17—19. Zakłady Przemysłowe, Bronisław Przygodziński i S-ka, Poznań, ul. Skarbowa 12. zdg 69 046

Apteka Mroczy koło Bydgoszczy poszukuje poleconego

zastępcy władaj. językiem niemieckim na ca. 10—14 dni. dg 2476

Szofer-lokaj rutynowany z dużą praktyką. — potrzebny od zaraz. Zyciorys, odpisy świadectw, referencje, poważnych osób potrzebne. Uwzględniony będzie tylko pierwszorządny fachowiec trzeźwy, uczciwy, szubista. Adres R. Rogowski, p. Woźniki Śląskie”. zdg 68 876

Magazynier poszukiwany 1 sierpnia, wiek od 18 lat, kaucja bankowa 200. — lekkie prace biurowe, Zyciorys, odpisy świadectw. Oferty Kurjer Poznański zdg 69 281

Pomocnik gastronomiczny, inteligentny z kaucją. Wiadomości Kurjer Poznański zdg 69 284

Apteka poszukuje kasjerki władającej niemieckim bieglej amerykańskiej księgowości z ładnym charakterem pisma. Oferty z wymagany wynagrodzeniem do Kuriera Poznańskiego zdg 69 215

Młoda

wychowawczyni do trojga dzieci 6 lat 5 i niemowlę od 1 lub 15 sierpnia. Odpis świadectwa pożądane, pensja 25 zł. Zgłoszenia do Kurjer Pozn. zdg 69 225

Uczeń z dobrej rodziny do kuśnierstwa potrzebny. Św. Marcin 77. zdg 69 254

Ekspedjentka rzeźnicza do kłosa, Woźna 17. zdg 69 255

Ogrodnika - sadowego samotnego, pracowitego, doświadczonego i dobrze poleconego poszukuje na wieś. Zgłoszenia i warunki przesłać F. Baranowski, Poznań, Plac Nowomiejski 8. zdg 69 261

Zarządzająca folwarkiem gospodynii, elewka. Focha 4, Smółska. zdg 69 275

Za posługę przedpołudniową dam pokój wili Łazarz, wymagane polecenia. Oferty Kurjer Poznański zdg 69 181

Dużo zarobią przedsiębiorczy ludzie łatwą domową wytwórczością. Prospekty, nadsyłającym 35 gr znaczkami wysła Ingwer, Białystok. zdg 69 328

Fryzjer młodszy, Strumykowa 41. zdg 69 348

Panienska do obsługi gości kaucja 500. — otrzyma stała posadę. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 69 309

Służąca czysta do wszystkiego z dobrą gotowaniem. Dolina 17, m. 1. zdg 69 221

Firany filé ręczna praca okno weneckie nieużywane sprzedam korzystnie lub zamienię na stor. Szwajcarska 25, m. 2. zdg 69 182

Uczeń z odpowiednim wykształceniem potrzebny. Drogerja „Fortuna”. Dąbrowskiego 41. zdg 69 188

Uczeń do składu kolonialnego potrzebny. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 69 176

Mulatka
IDEALNY OLEJEK DO OPALANIA
R. Barcikowski S. A. Poznań
n 13 553/5

Kelner młodszy, potrzebny zaraz. Kawiarnia, Górna Wilda 48. zdg 69 436

Lekarz przyjmie zastępstwo na sierpień. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 69 438

Organizacja społeczna poszukuje osoby skromnej 25—40 lat do prac gospodarczych. Pierwszeństwo bezrob. intelig. przeszkoleniem gospodarzem. Referencje obowiązkowe. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 69 442

Panna z praktyką biurową potrzebna do przedsiębiorstwa i zastąpienia pani domu w pracach domowych z kompl. wyżywieniem i mieszkaniem. W. Dopieralski, Wencjańska 7. zdg 69 386

Dochodząca starsza czysta. Ratajczaka 26 — m. 6. zdg 69 339

Dzielną ekspedjent brany konfekcji męskiej może się zgłosić. Edward Michaelis, Poznań, Wrocławska 22. zdg 69 323

Posługa na popołudniu z praniem zaraz. Św. Marcin 26, m. 5. zdg 69 315

Gospodyni - kucharka potrzebna od 1 sierpnia z znajomością wykwintej kuchni i prawośnaniem sztywnej bielizny. Odpisy świadectw do Maj. Manieczki, pow. Srem. dg 2478

Pisarz podwórzowy natychmiast potrzebny energiczny, pracowity pensjem. 6 let. praktyka. Zgłoszenia pisem. odpisami świadectw kierować Dom. Koszuty, p. Środa. zdg 69 338

Gospodyni średni wiek, do wszelkich prac obsługa telefonu, dobre świadectwa, na prowincje od zaraz do lekarza kawalera. Oferty Kurjer Poznański zdg 69 336

Dziewczyna zaraz. Skośna 10, m. 5. zdg 69 423

Fryzjerka stała. Ratajczaka 33. zdg 69 302

Książkowa maszynistka. Oferty Kurjer Poznański zdg 69 197

Uczeń z odpowiednim wykształceniem do drogerji na prowincje potrzebny. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego ng 15 037

Bilansista do zestawienia bilansu zaraz potrzebny. Oferty Kurjer Poznański zdg 69 431

Hafciarki kościelna, sztanदारowe zgłosić — Sereżyńska, Marcin 9. zdg 69 357

Uczeń piekarski potrzebny, Rynek Śródecki 17. zdg 69 361

Freblanka - wychowawczyni zdrowa doświadczona, dobrze polecona, potrzebna do trzech 5-letnich chłopców od 1 sierpnia. — Zgłoszenia: Wały Leszczyńskiego 19, do 10 i od 2—5. zdg 69 356

Magister do apteki, blisko Katowic potrzebny zaraz. Szczegółowe oferty, zyciorys, warunki Kurjer Poznański zdg 69 421

Dla odwiedzających składy galanterii, biżuterji mam artykuły. Oferty Kurjer Poznański zdg 69 443

Młody ceramik chemik lub mechanik poszukiwany do dużych zakładów ceramicznych na Pomorzu. Oferty ze szczegółowym opisem studiów, dotychczasowej pracy i zyciorysem proszę się nadsyłać tych kandydatów, którzy pragną się poświęcić przemysłowi ceramicznemu. Biuro Ogłoszeń „Par”, Poznań pod 30.34. Pg 5755-30.34

Młyn wodny

na Pomorzu o przemiale 400 q, przytem handel zboża, poszukuje od 1. 8. r. doświadczonego kierownika-handlowca z poważnymi referencjami, z odpowiednią kaucją wzgl. któryby przystąpił z większym udziałem do Spółki”.
Oferty kierować do Adm. Kurj. Pozn. zdg 13 945.

Humor zagraniczny

Eh, Karolu! gdzież się podział? nie będę przecież sam dźwigał fortepianu na 4 piętro!

Co futro — to Edmund Rychter — co palto — to Edmund Rychter — co ubranie — to Edmund Rychter, Poznań, Ostrów Wielkop.

Przedpłata na miesiąc lipiec 1936 roku za oba wydania razem w Poznaniu w ekspedycji zł 3.20, w agencjach w mieście zł 3.50, z odnośnieniem do domu w Poznaniu zł 3.70, z odnośnieniem przez pocztę poza Poznaniem miesięcznie zł 4.10, kwartalnie zł 12.30, pod opaską miesięcznie w Polsce zł 5.00, w innych krajach zł 7.00—9.50. W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą przeskroć w zakładzie, strajków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Ogłoszenia na stronie 6-lamowej 25 gr, na stronie 4-lamowej przy końcu tekstu redakcyjnego 60 gr, na stronie czwartej (lub piątej) 100 gr, na stronie drugiej (lub trzeciej) 120 gr, przed wiadomościami potocznymi 200 gr od 1-lamowego milimetra. Ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca 20% nadwyżki. Ogłoszenia do wydania porannego przyjmujemy do godz. 18.30, w nagłych wypadkach do godz. 22 u stroża, do wydania głównego (wieczornego) „drobne” do g. 11.10, w dni przedświąteczne do godz. 11.00, większe dłużej według możności. Drobne ogłoszenia (najwyżej) 100 słów w tem 5 nagłówk.; słowo nagłówk.) (tłuste) 25 gr, każde dalsze słowo 15 gr. Za różnicę między zestawem a wysokością ogłoszenia, powstała wskutek matryce, wydawnictwo nie odpowiada.

W wydaniach wielkostronicznych i uroczystościowych poprzedza normalna codzienna część numeru z reklamami i ogłoszeniami materiału poświęcony danej uroczystości. Telefony do Redakcji i Administracji: 44-61, 14-76, 33-07, 35-24, 35-25, 40-72, w niedzielę, święta i nocą tylko 14-76, 35-24 i 40-72

P. K. O. Poznań nr. 200.149.